

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, június 12-én.

161. szám.

A szerencse-kerékben.

(p-d) Talán csak a békességre való nagy vágyakozás az oka, hogy ma csendesebb, szinte biztató hírek érkeznek a kvóta felől, talán igazabb alapja is van a kedvező híresztelésnek. Nem akarunk elébe vágni az események folyásának; nem akarunk örülni, mert ki tudja, mit hoz a holnap; nem akarunk busulni, mert Bécsben, a politikai képtelenségek örökös szinpadján, még az is megeshetik, hogy egyszer az életben a józanság és a politikai belátás diadalmaskodik. Utóvégre is tulságosan sok lenne a következetesség, ha mindig csak abszurdumok történének odaát; hátha ráhibáznak egyszer az igazságra és méltányosságra is.

Ugy vagyunk ezzel a mostani kvótatanácskozással, mint amikor az utolsó öt forintját teszi az ember a lútriba: amíg ki nem írják, hogy más számot huzzak, kár volna a legvégsőre gondolni. Hátha az igazi kvótaszámot huzzák ki? A mi bizakodásunk se több, mintha minden egytől ötvenig való számot szerencsekerékbe dobának s úgy kellene lennünk, vajjon a helyes szám kerül-e elő?

De még ennyi se lehet a remény-ségünk, ha igaz egy hír, amelyet Bécsből kapunk s amely gonoszul valószínűnek hangzik.

Az osztrákok már nem kívánják, hogy a népesség aránya legyen a kvóta alapja, sőt hozzájárulnak ahhoz, hogy a magyar alapon folyjék a tanácskozás, csak azt kérve, hogy a magyar számi-

tásokon egy és más korrekurát lehessen végezni. Eddig nagyon szép minden; azt elismertük mi is mindig, hogy a számok csoportosítása, egy adatnak felvétele, másinak kihagyása felett sokat lehet vitatkozni a legnagyobb jóhiszeműséggel is. Mindenesetre nagy haladás a béke felé, ha az osztrákok elejtették Beer doktornak mulatságos ideáját, melynek az a veleje, hogy a brünni gyáros meg a csaczai tót egyformán fizessenek a közös ügyekre.

Csak hogy úgy tetszik nekünk, mintha nem volna egészen őszinte az osztrákok megtérése. A telegráf azt a hirt is hozza, hogy az osztrák küldöttség olyan javaslatot is tett, hogy a fogyasztási adókat adjuk át mi is, ők is mindenestül a közös ügyek céljaira, ahogy ez ma a vámokkal történik s csak a még azután is fenmaradó egynehány milliót fedezzük a kvótákkal. Ugy látszik, ennek a javaslatnak a kedvéért tértek el a lélek-aránytól.

Már pedig, ha igaz, hogy ezt kívánják, akkor kár a reménykedésért, akkor vége van nemcsak a parlamentáris kvótának, de az egész kiegyezésnek.

Egy szóval se keressük, hogy ilyen megoldás pénzben kifejezve előnyös-e, káros-e Magyarországra. Valósággal ez a metódus azt jelentené, hogy marad körülbelül a mai kvóta, de a fogyasztási adók révén eddig viselt igazságtalan teherrel együtt.

De nem erről van szó, mert akár hasznos ez a megoldás, akár káros, Magyarország azt el nem fogadhatja.

Nagyon czifra kívánság, hogy Magyarország most újabb közös ügyet teremtsen, és amikor a már meglevő köteleket is csak úgy a hogy tudjuk foldozgatni, újabban is jó vastag lánczczal kössük magunkat Ausztriához. Már hatvanhétben is fölmerült ez az idea, de a kiegyezés magyar mesterei elvetették azt. Bölcsen tették, volt okuk rá. Az pedig mégis csak különös lenne, ha az utolsó két év tapasztalatai után kaptunk volna kedvet olyanra, ami harmincz évvel ezelőtt sem kellett. Elképzelhetetlen, hogy amikor a vámterület közösségét csak az irádság tartja, akkor Magyarország megköttesse a maga kezét épen az annyira fontos fogyasztási adók körül.

Nem hisszük, hogy a magyar bizottság akár csak egy perczig is komolyan foglalkozzék ezzel a tervvel, hanemha az udvariasság okából. Mi sem azért irunk róla, mintha magának az ideának a komolyanvételre joga lehetne.

Azért foglalkozunk vele, mert ez eszmének a fölvetése teljes világossággal mutatja, hogy alkalmasint vége mindennek, a gazdasági kiegyezésnek is.

Legutóbb Plener, a hígverű német liberálisok biztonságba vonult vezére terjesztette elő ezt a javaslatot. Akkor, 1895. elején, olyan volt ez az indítvány, mint a németek egész politikája, egész liberálistumusa. Félénk, vak, se hideg, se meleg, simogatni akarta Magyarországot, de úgy, hogy Ausztriának essék jól, bántani is akarta, de úgy, hogy ne fájjon. Hová lett azóta a németek hatalma?

Csak egy maradt meg a politikájuk-

A parlament.

Mint az asztmás ember lélekzete, szemlátomást fogy a parlament tekintélye. Mi volt harmincz év előtt és mi ma? Az organizmusban valahol bajnak kell lennie, különben nem volna ilyen rapid a hanyatlás. Lehet s z ü l e t é s i hiba. De megeshetik az is, hogy t á p l a l k o z á s i hiba. Ezt én most nem kutatom.

A pusztá tény az, hogy a parlament tekintélye rohamosan hanyatlik s hogy e hanyatlásnak csak a fele természetes. Tudniillik természetes az, hogy a nemzet kilépjön abból a zöld korból, hogy csak a politikusok iránt érdeklődik, azokban keresi nagyjait, bálványait, ideáljainak megvalósítóit, mint a gyerek azokhoz vonzódik, akik a fuzfa sipjait s egyéb játékaikat faragesájják. A komoly nemzeti élet rendkívül elágazik már s talán több hasznót tesz, aki egy gyümölcsfát elültet, mint aki egy szép beszédet mond. Ma már nem csak katonákból és szónokokból áll a világ, sőt ezek a társadalom legkevesebbet érő tagjai, kik nem produkálnak semmit de még élvezik a régi nymbust és a zománczot, amit a renaissance-kor reájuk fencselt. De már nem illeti meg őket. Mint egyszerű bitorlás, csak ideig-óráig tart-

hat, míg a szemek mind felnynak és az elmék megvilágosodnak. A modern állam feladatai, fejlődésének feltételei más faktorokat állítottak az előtérbe. Virchov nagyobb portentum Európa előtt, mint Hohenlohe; Edison egyénisége veri a század legnagyobb embereit, talán csak az egy Bismarck nevezetesebb. Pasteur és a szerencsétlen Lesseps előbbre állnak hazájukban, mint Gambetta és Jules Ferry. A közepesfajú minisztereknek még a neveiket se tudják egy év múlva már ott-hon sem.

Egy ismerősöm, aki nemrég künn járt Párisban, igen csodálkozott, hogy a bérkocsija egyszerre megállott a Rue Rivolián, mintha a földbe gyökereztek volna be a lovak.

— Mi a baj? — kérde a kocsiahlakon kihajolva.

— Hát nem látja ön, hogy Dumas ur át akar jönni az utcza másik felére.

Komolyabb és fejlettebb államokban már ledőltek a régi korhadt bálványok, rendesen az állami és királyi hatalom, vagy később, a néphatalom gyakorlói usurpálták a nymbust. Ma már minden téren kinőhet magát valaki nagyra és jelesnek. Csak még a kis államokban maradt meg ez a primitív felfogás. Szerbiában ma sincsen még egyéb csak politikusok,

írók, parasztok és sertések. A nemzet két részre osztható, skuptsina-tagokra és nem-skuptsina-tagokra.

Azon időknek tehát okvetlenül el kellett mulniok, amikor Magyarországon olybá tünt fel a képviselő, mint valami természetfölötti lény s még a Demkó Pálok koponyájának külső formái is érdekelték a közönséget. Ez egy antídiluvianus számárság volt, amin civilizált népek legfeljebb mosolyogtak volna, mint ahogy ma nevetünk, ha halljuk, hogy a Kongo-államokban a nagyobbfajta malomkövek vétetnek nagybankóknak, amikből egyet-egyet fel lehet váltatni.

Hogy ez a sületlen nymbus elmult, az természetes és csak jó. Azonfelül hozzá kell adnunk azt a rombolást is, melyet a sajtó visz végbe a tekintélyeken, mely közel hozza őket s bepillantást enged cselekedeteikbe, terveikbe, sőt lelkük titkos redőibe is. Könnyű volt a pozsonyi diéta követjeinek nagyoknak lenni, kik egyedüli tanúi voltak az eseményeknek. Ha egy-egy ilyen nagytekintélyű tekintetes ur hazakerült a megyéjébe, szava könnyen lehetett döntő és orákulumszerű. Közéről csak ő látta az eseményeket, ő beszélt a personálissal, sőt talán a palatinussal is s ha valami disputa folyt a

Ból: az a határtalan politikai vakság, amely most ilyen javaslat tételére készítette az osztrák küldöttséget. Szinte kedve volna az embernek azt kérdeni, vajjon hol töltötték az urak az utolsó két esztendő, ha azt hiszik, hogy Magyarországot ma ily módon befogni lehet? Csak ők nem látják, amit az egész világ lát, Ausztria állapotát. Mert lehetetlen, hogy ha tisztában vannak a magyar helyzetével, a kiegyezés chanceaival, akkor csak emlegetni is merjenek ilyen javaslatot.

És ez a legszomorubb az indítvány megtételében. Ausztria, úgy látszik, még mindig nem tudja, hányadán van, még mindig nem látja a helyzet teljes komolyságát. Holott épen elég történt, ami a szemét felnyithatta volna. Ki tudja, ha képesek lennének az osztrák politikusok a szituáció megítélésére, talán el lehetne kerülni a király döntését, talán nagyot változhatnék még a kiegyezés sora.

Pedig nagyon elérkezett már a felbredés órája. Az év fele eltelt s a „provizorium“ szó kegyetlenül hangzik már a magyar fülnek. S az is idegessé fogja tenni a magyar alkotmányos érzéket, ha látjuk majd, hogy újból a királynak kell döntenie a kvóta felett, megint egy évre, hogy aztán újból kezdődjék az alkudozás minden izgalma.

Talán nem is annyira a kvóta-számot várjuk már Bécsből, mint inkább a békét, a megnyugodást, hogy berekeszt-hessük végre legalább egyik részét ennek az áldatlan kiegyezés-háborúnak.

POLITIKAI HIREK.

A miniszterelnök a királynál. Bécsből táviratozzák lapunknak, hogy a király ő felsége báró Bánffy Dezso miniszterelnököt ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv szerkesztő-bizottsága pénteki ülésén folytatta a kötelmi jog köréből a szerződés-kötés hiányai tekintetében felvetett kérdések tárgyalását. A lényeges tévedés kriteriumainak meghatározására nézve a bizottságban két álláspont

megyei urak közt erről-arról, ha ő azt mondta: „nem úgy van, hanem így van“, ez ellen nem lehetett appellata. De ma, a szemfüles, fúrge újságok világában, mindenki egyformán tudhat mindent s még a patikárius is, aki rendszerint buzgó lapolvasó, biztos sikerrel ráczáfolhat a nagyságos képviselő urra. Ezt a kellemetlenséget kétségkívül a fránya újságírók okozzák, mindamelllett a lapok révén csak igen kevés mértékben vesztett a parlamenti tekintély, mert másrésztől a lapok egyszersmind nevelik azt, még mindig megmaradván az az éretlen szokás, hogy a Házban elmondott beszédek azon fikció alapján közlik, hogy azok a nagyközönséget érdeklik. Pedig mi ratio van abban, hogy egy sületlen, sőt ostoba ember beszédjét, kinek véleményét azelőtt a vele beszélgető szomszédja se érdemesítette meghallgatásra, mert időközben mandátumot szerzett, egy egész ország elé tárlják mint olvasmányt? A beszédekből csak a nagyon okos és a nagyon bolondoknak van jogosultságuk a nyilvánosság elé lépni, amelyekből okulni, vagy amelyeken mulatni lehet. A közép-szerű beszédek a papirkosárba valók.

Az újság tehát csak igen kevéssel rontott többet a parlament tekintélyén, mint a mennyit nevelt — de mégis rontott s így a

jutott kifejezésre. Az egyik szerint a régebbi törvénykönyvek és doctrina felfogásához képest ki kellene emelni a lényeges tévedés eseteit; a másik szerint egy általános, elvi alapokon nyugvó meghatározás volna megfelelőbb, mert az esetek felsorolása ebben a kérdésben nem elégítheti ki teljesen az élet igényeit. Mindkét álláspont mellett igen nyomós érveket lehet felhozni, s a leghelyesebbnek látszik az a megoldás, mely a kettőt összeegyeztetni tudja. Ily értelemben állapodott meg hosszabb eszmecsere után a bizottság. A kérdések tárgyalását a jövő héten folytatják.

Lepsényi és a néppárt. A néppártban nagy az elégtelenség a mentelmi bizottságnak a Lepsényi ügyében hozott határozata miatt. Amikor majd az indítványt a képviselőház elé terjesztik, a néppárt nagy vitára készül. A néppárt különben a sajtóban is leleplezésekkel fenyegetőzik, amelyek állítólag nagy meglepetéseket fognak kelteni. Hogy a néppárt mennyire szolidáris Lepsényivel, bizonyítja az is, hogy Lepsényinek közelebb megtartandó beszámolóján a néppárt több tagja jelen lesz.

A kvótabizottságok tanácskozása.

(Távirati tudósítás.)

A kvóta-küldöttségek ma kezdték meg Bécsben tanácskozásaikat. A két hetes-bizottság ma délelőtt 11 órakor az urakháza egyik bizottsági termében együttes ülést tartott. Két óra hosszat tanácskoztak s a tanácskozásnak van is némi eredménye. Az eddigi tárgyalások során ugyanis nagy nehézségeket okozott a kvótakulcs megállapítása. Nemcsak a számarányra vonatkozólag merültek fel elmentések, hanem a számítási alapra nézve is eltértek a felfogások. Az osztrák küldöttség több üzenetében a népességi számarányt ajánlotta fel számítási alapul, amelyet a magyar kvótabizottság soha sem fogadott el, hanem mindakét államban egyaránt fennálló direkt és indirekt adók bruttó jövedelmét ajánlotta fel számítási alapul. Így állott elő osztrák részről az 58:42 százalékos kvóta, a magyar kvótabizottság 68:6:31:4 százalékos kvótájával szemben.

A mai szóbeli tárgyalások folyamán az osztrák hetes-bizottság hajlandónak nyilatkozott feladni az eddigi álláspontját és nem kívánja tovább is a népességi számarányt fentartani számítási alapul. Hajlandók új javaslatokat is tenni a számítási alapra nézve. Ez tehát már határozott közlekedés. Általában a mai tanácskozáson mind a két bizottság előkezenyebb volt, mint eddig

bármikor. Holnap délután a két hetes-bizottság folytatja a tárgyalásokat.

A tanácskozás eredményéről mind a két hetes-bizottság jelentést tett az illető kvótabizottságoknak.

A magyar kvóta-küldöttség ma délután öt órakor ülészetett s ekkor tett jelentést Széll Kálmán a hetes-bizottság nevében az osztrák hetes-bizottsággal folytatásról. A tanácskozást a legnagyobb titokban tartják.

A hetes-bizottságok holnapi ülése után a magyar kvóta-küldöttség holnap délután négy órakor újabb ülést tart. A tanácskozásokat valószínűleg hétfőn fejezik be.

Gróf Thun osztrák miniszterelnök ma estére a két hetes-bizottság tagjait ebédre hívta meg, amelyen a Bécsben időző magyar miniszterek is jelen voltak.

Az osztrák kvóta-küldöttség holnap, vasárnap esti fél 8 órára a magyar küldöttséget a Sacher-Waldstein-kertbe ebédre hívta meg. A magyar kvóta-küldöttség hétfőn szintén ebédet ad az osztrák küldöttség tiszteletére.

A „N. Fr. Presse“ mai estilapja szintén konstatálja, hogy a két bizottság közeledett egymáshoz. Az osztrák bizottság olyan javaslatot tett, amely szerint a fogyasztási adókat a közös kiadások fedezésére fordítsák. Így Ausztria kvótája 62 és fél százaléknál valamivel (egy-két tizedszázalékkal) kevesebb, a magyar kvóta pedig 37 és fél százaléknál valamivel több lenne. Az osztrákok elvárják, hogy a magyar kvóta-bizottság is előkezenyebb legyen. Különben most már mindenestre remélik, hogy még ha a bizottságok végleges eredményre nem is jutnának, (ami szinte bizonyos) a két miniszterium a később folytatandó közvetlen tárgyalás alatt meg fogja oldhatni a kvóta-kérdést.

Bécsi tudósítónk értesülése szerint a „N. Fr. Pr.“ közleményei lényegükben megfelelnek a valóságnak, formailag azonban nem igazak. Először is nem áll az, hogy az osztrák kvóta-küldöttség már indítványt tett volna, másodsor pedig még az sem bizonyos, hogy az indítvány tartalma mi lesz.

Az ápolási költségek.

(Az országgyűlésből.)

Berzeviczy Albert, aki ma az elnöklésben soros volt, már az ülés előtt telegrammot kapott a Bécsben időző miniszterelnöktől, hogy amennyiben a tárgyalás alatt levő javaslat részleteit a Ház ma elintézné, a hétfői napirendre ne tűzzön ki egyebet, mint a javaslat harmadik olvasását. Ugy is történt. A beteg-

nemzeti megkomolyodás és a sajtó rombolása az a feleletkintély, amelynek el kellett tűnnie, mint fölöslegesnek, mint ballastnak, amely eltűnt más államokban is, ahol parlamentarizmus van — de hová lett minálunk a másik fele; az, a melyeknek okvetlenül meg kellett volna maradnia, hogy a parlamenti apparátus helyesen functionálhasson?

Eltűnt végképen — csakis épen az a minimum maradt meg, amit a kiváltságosság ad egy csomó összegyűlt embernek. Csak annyi maradt meg, amennyinek a teljesen elégett fából is meg kell maradnia: a hamu.

Itt van a parlament megöregedve, silányan, életuntan. Szomorú elnézni lassu, csendes alkotmányát s kisedő játékeit. Nincsenek többé nagy emberei, a kis fenyőcserjék tömegében kivesznek a nagy tölgyek. Három nagy emberből az egyik a közigazgatási bíróság elnöke lett, a másik a Ház elnöke, a harmadik, Tisza Kálmán pedig a mozdulatlanúságra van kárhóztatva, a legnehezebb békóban, — a tapintatossági láncokban. Egyik sem vehet részt az ütközetekben...

Ütközetek! Micsoda nagyvási hóbort ez a szó, e kopott szürke feleselésekre, a leatungi emberkére e döngicselésére. Ütközetek? Kik? Kikkel? Van is már ellenzék, aki ostromol!

S van is már uralkodópárt, aki a szónoklat fegyvereivel, a logika golyósaival visszalövődöz! Egyszerű felállások döntenek. A rideg számok; a tiz több, mint a hat és a kétszáz több, mint a hatvan. Ez az egy igazság még össze nem dönt. De a függetlenségi párt ez ellen is „hadjáratozik“, ha Justh Gyulának kedve szottyan.

Eszünkbe sincs siránkozni az ugynevezett „nagy beszédek“ kinaradásán, melyeket honfitársaink egykor, lapok nemlétében le-másoltak és jobban terjesztettek, mint most a lapok, melyekből el nem olvassák (dicséretére legyen mondva a közönségnek), házról-házra jártak akkoriban a jó honfiak Deseffy, Kölcsey beszédeivel, kihuzták a zsebükből egy-egy jó ebéd után s felolvasták a körben ülő és áhitattal hallgató családnak. E naiv lelkek tele voltak szűz lelkesedéssel és a pásztornépek szent hitével. De mire valók volnának most a Kazinczy Gábor bombasztjai, a Horváth Boldizsár cserge-dező patakjai, terebélyes tölgyei, szóval ezek a csak viszonylag, a tertium comparationis nélkül szép beszédek? A külföldön ennél jobb beszédek mondtak már akkoriban a közepes mértéken aluli emberek is. De ma a magyar niveau egyszersmind európai niveau.

ápolási költségekről szóló javaslatot néhány módosítás elfogadásával hamarosan elintézték s így hétfőre csakugyan nem maradt egyéb a harmadik olvasásnál.

Ezt a hétfői ülést az elnök ennél fogva déli tizenkét órára tűzte ki.

A képviselőház ülése.

A tíz órakor megnyitott ülésben az elnök bemutatja az újabb kérvényeket. Majd a jegyző jelenti, hogy az interpellációs könyvben nincsen újabb bejegyzés.

Aztán a Ház áttér a napirendre.

A vita vége.

Folytatják a betegápolási költségekről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

A 6. §-hoz Polónyi Géza ad be módosítást, amely arra vonatkozik, hogy a szolgáltatásban ideiglenesen nem levő család is ápoltságok. Perczel Dezső miniszter és a Ház elfogadja a módosítást.

Heltai Ferencz a 7. szakasznál a vagyontalanság kifejezést a szegénység kifejezésével kéri helyettesíteni s ajánlja, hogy a trahomás betegek közül csak a szegények ápolási költségeit fődözze az állam. Komjáthy Béla is ad be módosítást, azt kérve, hogy az unokák és nagyszülők ne kötelezzenek az egymás betegápolási költségeinek viselésére. Perczel Dezső miniszter felszólalása után a Ház elfogadja a Heltai indítványát s elvetette a Komjáthyét.

A 8. szakaszhoz ismét Heltai Ferencz ad be több módosítást, hogy a szakaszt összehangzásba hozza az első szakaszok módosításaival. Pótlást is indítványoz új bekezdésben, mely szerint a szegény betegápolásának költségét az a község viselje, amelyben a szegény tartózkodik a visszatérítés fontartásával. Polónyi Géza a városok érdekében nem tartja helyesnek Heltai pótlását. Maga részéről stílárius módosítást ajánl a szakaszhoz, valamint Szóts Pál is. Perczel Dezső miniszter elfogadja Szóts Pál módosítását, de Heltai pótlásához nem járul hozzá, amit Heltai Ferencz vissza is von.

A Ház elfogadja a Szóts, a Polónyi és a Heltai egyik módosítását.

A 9. szakaszhoz Buzáth Ferencz azt indítványozta, hogy a járvány ellen való védekezés költségeit a község csak fele részben viselje s a községnek vagyontalansága esetén egészben a betegápolás alapja fedezze. Heltai Ferencz azt javasolja, hogy vagyontalan szó helyébe a szegény szó tétessék. Perczel Dezső belügyminiszter Buzáth módosítását nem fogadja el, de a Heltaiét igen.

A Ház így határoz.

A 10. szakaszhoz Heltai Ferencz azt a módosítást ajánlja, hogy a belügyminiszter a szegény elmebetegtől, ha közvetlen, ha tagadhatja meg elhelyezését. Perczel Dezső belügyminiszter nem tehet eleget ennek a kategórikus rendelkezésnek s ezért nem fogadta el. Heltai Ferencz erre ismét visszavonja módosítását.

A 14. §-hoz Radocza János stílárius módosi-

tása után föláll Heltai Ferencz, hogy módosítást nyújtson be.

Kubik Béla: Minek? Hiszen ugyanis visszavonja.

Heltai Ferencz: Nem vonom vissza! Módosításomban azt kívánom kimondani, hogy a rendeletben adjon utasítást a miniszter arra nézve is, hogy a községek mi módon lássák el a betegeiket?

Perczel Dezső miniszter a módosítást elfogadja. A Ház is.

A 17. szakaszhoz Polónyi Géza a horvát községi illetőségre és a magyar meg horvát betegek ápolási költségeinek viszonyos kiegyenlítésére vonatkozólag nyújt be módosítást, melyet Perczel Dezső miniszter elfogad, valamint a Ház is.

A 18. szakasznál Komjáthy Béla fölvilágosítást kér arra nézve, hogy a törvény Fiumében való életbeléptetésénél minő viszonyok szerint módosulhat? Perczel Dezső miniszter fölvilágosítása után a Ház a szakaszt elfogadja s ezzel befejezi a javaslat tárgyalását.

A Ház legközelebbi ülését hétfőn déli tizenkét órakor tartja.

KÜLFÖLD.

A helyzet Ausztriában. Bécsi tudósítónk jelenti telefonon: A helyzet javulását a holnapi miniszteri tanácskozástól várják, amelyen ő felsége fog elnökölni. A jobboldal egy része hír szerint azzal a tervvel foglalkozik, hogy egy manifesztumot bocsásson ki. Hogy minő lesz majd ez a nyilatkozat, azt már abból lehet következtetni, hogy a szerzője K r a m a r z lesz. Már ennek alapján kételkednek benne, hogy az egész jobboldal aláírja ezt a politikai nyilatkozatot. Különösen a katolikus néppárt alighanem meg fogja tagadni aláírását. A nyilatkozat közzététele a német ellenzéket hasonló ellennyilatkozat szerkesztésére fogja kényszeríteni.

A román forradalom 50-ik évfordulója. Bukarestben és az ország nagyobb városaiban — mint Bukarestből jelentik — fényesen megünnepelik a forradalom 50-ik évfordulóját. A forradalom tényleges szereplői közül még élő B a l z s e c u C. elnöklése alatt tegnap értekezletet tartottak. Az értekezlet bizottságot választott, melynek feladata az ünnep programjának részletes kidolgozása. A program szerint június 23-án, a forradalom kikiáltásának évfordulóján fogják letenni a nagy n e m z e t i e m l é k a l a p k ö v é t. Bukarest város tanácsa az ünnep céljaira 5000 frankot szavazott meg. Politikai tekintetben a liberális párt a különböző árnyalatok teljes kibékülésével akarja e nap jelentőségét emelni és ünnepelni.

Az angol gyarmat-politika.

Az angol politikai közvéleményt nagyon izgatja a kínai kérdés. A parlament legutóbbi ülésén A s q u i t a kék-könyvet, amely Anglia ázsiai, kivált pedig kínai gyarmatpolitikáját tárgyalja: m e l a n c h o l i k u s o l v a s m á n y n a k nevezte. Az izgatott aggodalmaskodást nem is lehet alaptalannak mondani. Angliának lassan-lassan, hol előbb egyedül autokrászkodott, két hatalmas vetélytársa támadt. Az orosz verseny régebb keletű, az orosz határok mindenütt érintkeznek az angolal, mint a német, amely csak az imént támadt. Érthető tehát, hogy a közvélemény izgatott, hogy az angol félti tropikus birtokait, még jobban piacát, ahol mindenben tulajdhatott. Az is érthető, hogy az orosz vetélkedés erősebben izgatja a németnél. A parlament siet kinyilatkoztatni, hogy sem a német, sem az ellenzék a kínai kérdést nem tekintik pártkérdésnek. És a parlamentnek igaza van. Anglia csak a szigoruan vett belügyeket tekintette pártkérdésnek nagy idők, Walpole Róbert kora óta; a gyarmatügyeket ugyan belügyi kérdésnek tekintette mindig, de nem pártkérdésnek. Az észak-amerikaiakkal vívott hosszú, véres szabadságharcban a wigh és a tory győzött abban, hogy a forradalmat le kell verni és meg kell tartani Angliának azt a területet, amelyen ma az Egyesült-Államok állanak.

Egyébként a közvélemény izgatását, hogy úgy mondjuk, hivatalos uton eszközölték. Csak az imént történt, hogy Chamberlain, nyomban utána Salisbury nyilvánosan pertraktáltak az orosz és német törekvések Ázsiában. A forma, amelyben beszéltek s tartalma annak, amit elmondottak, ki volt számítva arra, hogy a közvéleményben erős nyomokat hagyjon maga után. A mostan folyó parlamenti vita bizonyítja, hogy számításukban nem csalódtak. A közvélemény az ázsiai politikában aktív és offenzív jellegű pártállást foglalt el. Az ok az, hogy Kina az elzárkózott, a féltékeny Kina, félig-meddig kaput tárt Oroszországnak is, Németországnak is. Anglia azonban nem kapott erősebb pozíciót, mint amilyenben volt addig, amíg az orosz meg a német nem teheté lábát kínai földre. Világos, hogy ebből baj lesz; világos, hogy az a két európai hatalmasság, amely bejáratos az É g f i á n a k birodalmába, nemcsak részt kaparinthat magának Kinából, ha az alkalom kedvez, de veszélyezteti az angol Indiákat is.

Elég nyíltan tárgyalják az angol parlamentben a kínai kérdést és elég szenvedélyes modorban. Nem csinálnak titkot belőle, hogy ez új fejlemények fenyegetik Anglia ke-

A teljesen művelt magyar ember (igaz, hogy kevés van) épen olyan művelt, mint akár a művelt angol s bizonyára nem fog extázisba jönni oly beszédekre, melyek a Gladstone-én vagy a Beaconsfield lordén alul esnek. S vajjon melyek nem esnek alul?

Ez okozta, hogy a beszédek iránti bámulat nagyon lehült a magyar közönségnél, csak a lapok t e s z i k m a g u k a t pártszempontból, hogy X vagy Y „nagy szabású” beszédet mondott, de amikor leírja e szavakat a journalista, nevet magában befelé. A beszélő-gourmanderia virágzó idejében még az ellenzék beszédein is lelkesedtek a beszéd-amateurok, s mikor Szécheny Antaltól volt szó egy társaságban: egy híres mai politikus így kiáltott fel: „Okos ember, nagy szónok, sokat pisszegtünk neki.” A közöny ütötte fel magát a beszédekkel szemben a közönségnél, mely beszédek meghallgatására már el nem jő a karzatokra, csak a botrányok és harezias incidensek hírére. Az Apponyi szónoklataira még megett a karzat főrangú hölgyekkel — az ő beszédei voltak az utolsó vonzerő. De csudálatos, mióta gróf Apponyi megnősült, a beszédei nem látszanak olyan szépeknek s a vakító ragyogású női karzat elmaradozott. De nemesak a közönség, maguk

a képviselők is h ü v ö s e k (hogy a Beniczky né B. Lenke előkelő kifejezését használjam). Ritka beszéd az, a melyikért a képviselő eldobja a félig égő szivarját a folyosón, különösen ha bock. Egy bock erejéig menő beszéd nincs is. Csak a szituációk érdeklik már az embereket, a beszédek nem. Ki beszél, mit beszél — szinte teljesen egyre megy, ha csak nem valami affaire részletei vannak kibontakozóban. Legfeljebb egyes szokásokba megcsontosodott öregebb politikusok vesznek mindenről tudomást.

Még az öreg Tisza Kálmán is, aki pedig a parlament levegője nélkül nem tudna élni, unatkozva ülve a folyosón csak a jövők-menőktől értesül a teremben történekről. Beszédeket már csak Horánszky és Madarász élveznek — akik megszokták évek során át, mint a méhészgazdák a méhek folytonos döngését. Azok a régi emberek kivesztek, akik úgy hallgattak meg hajdan egy-egy jelentéktelen szónokot is, mint ahogy a gyertyavilágnál nézegetik a tojást — hogy benne van-e a jövőndő csirke silhouet-je, vagy végképen üres. Ah, istenem, annyi üres tojás közt olyan ritkán akad egy, akiben egy igazi politikus kőrrejtése mutatkoznék, hogy nem is érdemes ügyelni rájuk.

Kevés jó szónok van. Eredeti szónok

plane csak egy, aki minden parlamentben, még az angolban is gyönyörűségére szolgálna a nemzetnek. Ez Eötvös Károly. Ő souverainnekkel szét, mint Szilágyi mondaná, a humor aranyával és az eredeti észjárás fonséges pompájával. Őhöz fogható szónok kevés volt a világon. Csakhogy ő nem politikus, nem tanult fej; kicsiny niveau-val és szűk horizonttal. Szilágyi Dezső filozóf szónok, sokat tud, nagy logikája van, egy kis prókátor izzel. Ő már nem olyan raritás, mint Eötvös; ilyen kaliberű szónokok voltak és lesznek (az igaz, hogy nem Magyarországon), mindamelltt ő a legkülönb koponya összes tudásával, comprehensiv erejével, a tárgy szörnnyűséges felboncsolásával a minden oldalról való megvilágítás végett. Egyénisége egy bevezett nagy emberé, annak összes hibáival, erényeivel, gögijével, durvaságával s édes naivitásával és szelidségével. Nyílt szívű és mégis gyanakodó, töprengő és mégis határozott. Félnék és mégis férfias. Mintha egy oroszán és egy bárány vére összekeverve csergedezne ereiben. Néha megolvad, játszi és szeretetreméltó, néha megkeményedik és törni-zuzni akar a talpával.

Apponyi formás szónok, aki roppant hatásokat ért el parlamenti pályáján; de az ő

reszkadalmi érdekeit, ami úgy értendő, hogy fenyegetik világhatalmi állását is. A szóban forgó parlamenti vita ekként folyt le:

London, június 10.

Az alsóházban a s q u i t autoritativ kijelentést kívánt a kormánytól az eseményekről és az egyes miniszterek nyilatkozatairól. Az utolsó dia-kusszió óta a kínai ügyre vonatkozó kék-könyv melancholikus olvasmánya a lakosság tulnyomó részének. Az ellenzék a kínai kérdést sohasem tekintette pártkérdésnek. Midőn az országot figyelmeztették arra, hogy Anglia ipari érdekeit a Keleten újabb veszedelem fenyegeti, az ellenzék abból indult ki, hogy az ország támogatni fogja az érdekek megvédését.

Az ellenzék tehát jogosan töltötte el a csatlakozás érzése, midőn a kék-könyvben az előrelátó szilárdságnak és szívósságnak semmi jelét sem találta. Balfour el akarta hitetni a házzal, hogy nem Anglia, hanem Oroszország húzta a rövidéket. Később is ugyanezt hallottuk csak nemrég Salisburytól is; de Chamberlain birminghami beszédének veleje az, hogy Anglia oly helyzetbe jutott, hogy Oroszországot úgy kell tekintenie, mint folytonos, engesztelhetetlen, fenyegető ellenfelet Ázsiában és hogy elérkezett immár az ideje annak, hogy Anglia kilépjen elszigetelt állásából és szövetséget keressen valamely nagy katonai hatalommal.

Azt kérde a szónok, vajjon ezt a politikát valjára a kormány magáénak, és ha igen, mikor lett nyilvánvalóvá, hogy Oroszország szándékainak valamely más hatalommal való szövetkezés révén kell utját állni. Anglia nem oszthatja politikáját külön fiókokra és ha Ázsiában ellensége Oroszországnak, akkor nem lehet Európában sem barátja.

Ha az angol politika ezáltal az Oroszországgal való ellenségeskedésnek kell lennie, azt kérde a szónok, hogy Angliának, amely ötven esztendőig segítség nélkül hordta a vállán a birodalomnak egyre növekvő terheit, miért kell most szövetséget keresnie? (Tetszés.) A szónok örül, hogy az Amerikával való szorosabb szövetkezés eszméjével immár felhagytak a légvárakat építők és álmodozók.

A Németországgal való szövetség nem volna ingyen fonttartható. Németországnak becsvágyai vannak a gyarmatosítás terén és azt akarja, hogy szénállomásai legyenek az egész föld kerekén. A Németországgal való szövetség ellenébe fogja juttatni Angliát oly hatalmakkal, amelyeknek ha-

rátága hagyományos alkotórésze a brit politikának. Angliának és Oroszországnak kellene a két domináló hatalomnak lennie Ázsiában. Végül kijelenti a szónok, hogy ő az angol nép tulnyomó részével együtt abban a hitben van, hogy Anglia iparát és birodalmi érdekeit a két hatalom barátságára és együttműködésére legjobban biztosítja. Anglia semmit sem nyerhet, ellenben mindent elveszíthet, ha költséges és merész kombinációkba bocsátkozik oly hatalmakkal, amelyeknek érdekei nem egyeznek meg az ő érdekeivel.

Curzon államtitkár azt válaszolja, hogy a kormány magatartását inkább az általános politika szempontjából kellene megítélni, semmint feltűzött képzelettel egyes részleteket fészegetni. Kínában újabb engedelményeket vírtunk ki, hogy megvédjük Hongkongot a megtámadás lehetősége ellen. Ugy ezt, mint a többi előnyöket is Kínában háború nélkül vírtuk ki és anélkül, hogy Anglia barátságát a többi hatalmakkal kockára tettük volna, vagy feláldoztuk volna a nemzeti becsületet.

Labouchere hozzájárult Dilke indítványához, hogy szállítsák le 100 fonttal a külügyi költségvetést, mert Chamberlain birminghami beszédét nem utasították vissza.

Harcourt felvilágosítást kíván az általános alapelvekről, amelyeken a kormány politikája nyugszik, mert lehetetlen az elvek tekintetében az egymást követő miniszteri beszédekből kiokosodni. A szónok teljesen egyetért Chamberlainnel abban, hogy Anglia szorosabb, maradandó szövetségre lépjen az Egyesült-Államokkal. Ebben a tekintetben mind a két politikai párt egyetért.

Chamberlain gyarmatügyi miniszter az ellenzéki szónokok fejtegetéseire válaszolva azt mondja, hogy véleménye szerint a kormánynak nincs mit sajnálnia a vita lefolyásán, kivéve azt, hogy hasznos eredménnyel nem jár. A vita bebizonyította, hogy a két ellenzéki szónok nem képes azonos, határozott politikát javaslatba hozni.

Fejtegeti azután az Unioval való szövetséget így végzi: Ép oly kevéssé tanácsolná a szövetségeket, mint amennyire vissza nem utasítja azokat, de komoly, benső viszonyt öhajjt az Egyesült-Államokkal. Az ir hang hatalmas Amerika politikájában, de ha az amerikaiaknak igaz okuk van az egyetértésre, az amerikai angol-szászok majd tudni fogják, mit kell tenniük.

A ház 254 szóval 129 ellenében elveti Dilke indítványát, amely szerint a külügyi költségvetésből 100 font volna levonandó.

beszédei azok közé tartoznak, amelyekről azt szokás mondani finoman, hogy „nyomtatóban nem olyan jók”. Nagy routineja van, jól tud építeni, de nincs elég téglája és a mi van, se elsőminőségű — de építeni úgy tud, hogy elkápráztatja a közönséget. Sajátságos, de nem igazságtalan megjegyzés lenne, ha évek előtt valami Macaulay-féle ember, itt köztünk élne a kibontakozó szárnyu Apponyira ezt a megjegyzést teszi:

— Nagy szónok lesz belőle, ha nem kap valami chronicus gégehurutot.

Ebben a megjegyzésben benne van kétségkívül a leggonoszabb kritika. De Apponyinak nincs mit restelnie. Az a hang, az a szép megvesztegető hang, melynél szebb csak a Kossuthé volt méla rezgésével, erősebb csak a jó öreg Besze Jánosé (akire már az ördög se emlékszik), színesebb csak a Sziváké és hajlékonyabb csak a Kazinczy Gáboré, ez a hang magasra vitte őt nemcsak az ország becsülésében, hanem az ismeretek megszerzésében, mert úgy volt ő e hanggal, mint mondani szokták, hogy a fényes gomb kedvéért varrat valaki kabátot. E hang csábította a parlamenti pályára (talán pap lett volna másképp) e hang kedvéért szerezte a parlamenti ismereteket e hang segélyével lett vezérré s e vezérség ösztökélte, kényszerítette,

hogy folytonosan tanuljon, úgy, hogy az a távozás, mely hangja és beszédjeinek formája és tartalma közt volt, folyton kisebbedett, míg végre a formára nézve szinte elenyészett, csak a tartalommal áll fenn még most is. És fenn is marad. Mert Apponyiban nincs semmi eredetiség, elméje azonfelül nem elég virgoncz fölmarkolni a jellemző vonásokat, szíve nem elég meleg fölszíni a nemzet érzéseit s azokat a magánát visszasugározni; szeme nem elég éles meglátni a távoli vonatkozásokat s izlése nem elég művészi azokat a morzsákat összeszedni és elhelyezni a beszédben, amelyekkel a világ nagy szónokai fölcizomázzák és értékesé teszik beszédeiket. A gondolatokkal, amiket mások mondtak, lehet elérni hatást a csoportosítás által — hiszen némely szatócok-kirakatokban még a kávészemekből is tetszetős figurákat, szíveket, kereszteteket, sőt Napoleon-fejeket is kitudnak rakni az ügyes boltosok, de a nagy melléknévre csak azok tarthatnak igényt, akikből, mint az új földből, új, meglepő gondolatok és fordulatok bugyognak. De hát ez végre is ritkaság. S Apponyinak kétségkívül így is nyoma marad a magyar szónoklatban. Mert van benne valami fenkölt, valami némes, szü-zies és tiszta, ami ebben a korban az egy Castellárt kivéve, aki egyébként igen dagályos ur, épen a nagyok gondolkozásából hiányzik.

(Második közlemény következik.)

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A béke-galambok mindinkább merészebben kezdenek röpködni Európában s minden jel arra mutat, hogy Spanyolországból eresztik őket utnak.

A spanyol külügyminiszter, hír szerint már tárgyalta is Radovitz madvidi spanyol nagykövettel ebben az irányban, hogy tudniillik Németország tegye meg a kezdeményező lépéseket. A spanyol kormány érzi a helyzet súlyát és a sok vereség következményeit s ezért forszirozza a béketárgyalások megkezdését. A spanyol kabinet különben meglehetősen válságos helyzetben van s Sagasta valószínűleg át kell hogy adja helyét Martinez Campo s tábornoknak.

Távirati tudósításaink a következőket jelentik:

A spanyol kormány válsága.

Madrid, június 11.

A miniszterválság még mindig fenyeget. A kabinet állását a közvélemény izgatottsága és a parlament egy részének ellenséges magatartása megingatta. Valószínűnek tartják, hogy Sagasta után Martinez-Campo marschal jut a kormányra.

Az a hír is tartja magát, hogy a kormány újabb táviratokat kapott Santiagoból, de nem meri azokat nyilvánosságra hozni.

Az „Epoca” lehetségesnek tartja, hogy az amerikai hajók megtámadják a spanyol partokat. Nagyon feltűnőnek találja a lap azt, hogy számos angol család sietve elhagyta a kanári szigeteket. (N. Fr. Pr.)

Béke-hírek.

Madrid, június 11.

Hír szerint Németország kezdeményező lépéseket fog tenni az iránt, hogy a Filippinszigetek ügyében európai kongresszus üljön össze. Radovitz német nagykövet és herceg Almodovar külügyminiszter közt tanácskozás folyt, amit élénken kommentálnak.

Madrid, június 11.

A Fabra ügyönkség jelenti: A külföldi sajtóban megindult mozgalom a békekötés érdekében itt nem talál visszhangra. Több tábornok véleménye szerint Spanyolország a kubai háborút még a legkedvezőtlenebb viszonyok között is két évig folytathatja, minél fogva hasztalan dolog a békéről beszélni, ha az nem a statusquo ante bellumra van alapítva. A kormány nem kapott a hatalmaktól semmiféle javaslatot a békekötés tekintetében. Ha kapna ilyet, udvariasan visszautasítaná azt és kijelentené, hogy Spanyolország el van tökéve a háborút a végsőig folytatni. Sampson tengernagy hajórajának legénysége között kiütött a sárgaláz. Santiago tartományt mindig a legnagyobb mértékben sújtotta ez a betegség.

Partraszállási kísérlet.

Madrid, június 11.

Havannából jelentik e hónap 10-éről: Ma reggel Sampson tengernagy nyolcz hadihajója bombázni kezdte Santiago de Cubát. Egyidejűleg több hajó közeledett, amelyek kisebb járműveket vontattak a szomszédos parthoz, hogy megkíséreljék a kikötést. A bombázás három óra hosszáig tartott. A spanyol csapatok, amelyek azon a helyen, ahol a kikötésnek kellett volna megtörténnie, jó állásban voltak, visszaverték az ellenséget, amely anélkül, hogy a kikötés sikerült volna, visszavonult. Az ellenséges lövegek kárt nem okoztak. Az amerikai hadihajók, attól tartván, hogy az erődök ágyúinak lőtávólába juthatnának, a szárazföldtől nagy távolságra állottak.

Madrid, június 11.

Hivatalos távirat szerint a „Conde Venadito”, „Nueva Espana” és „Ligera” spanyol hajók elindultak a havannai kikötőből, hogy megtámadják a blokádert fentartó amerikai hajórajt. Az utóbbi kikerülte a harcztot és visszavonult. Egy másik távirat szerint tizen-

egy amerikai kereskedelmi gőzhajó érkezett Santiago elé. Azt hiszik, hogy katonaságot hoztak, amelyet partra akarnak szállítani. Megtették a kellő intézkedéseket a partraszállás megakadályozására.

Megcáfolt bombázás.

New-York, június 11.

Havannai távirat szerint az amerikaiak tegnap Punta Batiquerit bombázták Santiagótól keletre. Azt a hirt, hogy Santiagot múlt pénteken bombázták volna, Havannában hamisnak mondják.

A „Terror” sorsa.

Madrid, június 11.

A „Terror” spanyol torpedóuzó hajó Puerto-Rikóban van. Tehát valószínű az amerikai lapok ama híre, hogy elpusztult.

Az Unio csapatai.

New-York, június 11.

Washingtonból érkezett távirat szerint a Kubába rendelt csapatokat szállító hajók még Tampában vannak.

TÁVIRATOK.

Az orosz tüzérség újjászervezése.

Péttervár, június 11. Ma császári rendeletet tettek közzé a tartalék- és póttüzérség újjászervezése tárgyában. E szerint háború esetén annyi tartalék-tüzérdandárt állítanak fel, a hány tartalék-nyaloghadosztálya van európai Oroszországnak és a Kaukázusnak. Az első sorozatba tartozó hadosztályok 17 dandárt kapnak 6—6 üteggel és egy dandárt 4 üteggel. A második sorozatba tartozó hadosztályok egy dandárt kapnak hat üteggel, tízenkét dandárt négy—négy üteggel, további négy hegyi üteget, amelyek a második sorozatba tartozó két kaukázusi hadosztálynak vannak szánva. Elrendeli továbbá a császári parancs, hogy háború esetén három pót-nyalóg tüzérdandár állítandó fel 12—12 könnyű üteggel, továbbá egy mozsárosztály és 19 elkülönített üteg. Az említett 164 tartalékütegnek háború esetén való felállítására céljából béke idején 40 tábori és egy hegyi tartalék dandár tartandó fenn. Ötvenöt pótütegnek háború esetén való felállítására céljából béke idején három pót dandár és öt elkülönített üteg tartandó fenn, a lovas tüzérség pótlására pedig háború és béke idején egy lovas pótüteg.

A cukorügyi értekezlet.

Brüsszel, június 11. A nemzetközi cukorügyi értekezlet mai ülésén első sorban afölött folyt eszmecsere, hogy azok a határozatok, amelyeket esetleg az értekezleten megállapítanak, mikor lépjenek életbe. Több megbízott úgy nyilatkozott, hogy a határozatok csak az 1899—1900. üzemévben lépjenek életbe, mire a kérdés további tárgyalását elnapolták. Az elnök konstata, hogy az értekezleten képviselt államok a kiviteli prémium-megszüntetés kérdésének megoldását óhajtják és hogy e tekintetben egyetértés van a megbízottak között. Seblin szenátor, Franciaország első megbízottja erre áttekintést nyújtott Franciaország cukorrépa-termelésének és cukoriparának helyzetéről. Seblin nyilatkozatából azt következtetik, hogy a francia kormány hajlandó a direkt prémiumoktól elállni. A belső kezelés tekintetében azonban Seblin a fogyasztási adótörvényre nézve fenntartásokkal kívánt élni, mire az elnök megjegyezte, hogy az értekezlet célja lényegében az, hogy a prémiumok megszüntetésének elve nemzetközi egyetértés útján elismertessék.

Orosz-porosz fenyegetés.

Berlin, június 11. Egyes lapok szerint az orosz pénzügyminiszter ultimátumot küldött a porosz államvasuti igazgatóságnak, amelyben figyelmezteti arra, hogy legkésőbb augusztus elsejére hozza be a leszállított gabona-szállítási díjakat, mert különben Oroszország megtorló intézkedésekhez fog nyúlni és azonnal fel fogja emelni a legfontosabb német kiviteli cikkeknél, így különösen a vasgyártmányoknak szállítási díját. (N. Fr. Pr.)

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, június 11. A nemzetközi sakkversenyen a mai nyolcadik mérkőzésnél Burn győzött Lipke ellenében, Wallbrod Schwarz ellenében, Alapin Halprin ellenében, Schifferstein ellenében, Janowski Marco ellenében, Baird Cchigorin ellenében és Schowalter Blackburne ellenében. A Caro-Trenchard és Maróczy-Terrasch-játszma remis lett, Schächter és Pillsbury közt eldöntetlen maradt a játék. Schwarz bejelentette, hogy kilép a versenyből. A hetedik mérkőzésből hátramaradt játszmáknál Tarrasch győzött Halprin ellenében és Maróczy Schifferstein ellenében.

Edhem pasa mellőzése.

Frankfurt, június 11. A „Früher Zig.”-nak jelentik Konstantinápolyból: A tegnapi selamlik-ünnep nem hozott semmiféle ovációt Edhem pasának, sőt mi több, Edhemnek vissza kellett maradnia és a hadügyminiszterrel és a tengerészeti miniszterrel együtt a masén kívül állott, míg a szultán odabenn imádkozott.

A japán országgyűlés feloszlatása.

Yokohama, június 11. (Reuter.) Az országgyűlést feloszlatták. Valószínűnek tartják, hogy a kormány közzé fogja tenni, hogy a revideált törvénykönyv az országgyűlés módosítványai nélkül hat hónapon belül, július 1-étől számítva életbe lép. Tekintettel a külhatalmakkal kötött szerződések életbelépésére, az új tarifa szeptember 19-én lép életbe.

Thessália kiűritése.

Bécs, június 11. Manos görög ügyvivő, kormány megbízásából, Thessáliának rendben történt kiűritése alkalmából a külügyminiszteriumnak, a görög nemzet és a görög kormány nevében kifejezte hálás köszönetét.

Szerződés Kína és a Kongo-állam közt.

London, június 11. A Reuter-ügynökségnek jelentik Pekingből tegnapi kelttel: A Kongo-állam egy megbízottja ide érkezett, hogy a Kinával kötendő szerződés ügyében tárgyalásokat kezdjen. Valamennyi európai nagyhatalom képviselői utasítást kaptak, hogy a megbízottat támogassák.

A krétai kérdés.

Kána, június 11. Minthogy Thessalia kiűritése immár be van fejezve, újra megkezdtek a tárgyalásokat a krétai önkormányzat szervezése ügyében, azt hiszik, hogy a tárgyalások nemsokára ideiglenes kormányzat felállítására fognak vezetni, amelybe belevonják a bennszülött lakosságot a kiváltságos állások betöltésénél.

HIREK.

Lapunk mai száma 24 oldal.

— **A czárné beteg.** Egy londoni „hölgy-lap” azt újságolja, hogy az orosz czárné nagyon rosszul van. A hír egyelőre nem ellenőrizhető. A lap szerint a czárné állapota nagyon aggasztó. Csak azért nem írják róla, mert a czár nem szereti, ha köztudomásra jut a dolog. A czárné nem épült még fel teljesen abból a betegségből, amelyben az elmúlt télen fektett.

— **Fenyvessy főispán balesete.** Ma nagy ijedséget keltett Veszprémben az a hír, hogy Fenyvessy Ferenc főispánt súlyos baleset érte, amely miatt el kell halasztani az installációt. Tényleg Fenyvessy tegnapielőtt elcsuszott pápai kastélyának márványlépcsőjén, súlyosan megsébesítvén lábát. Most fekszik, de az ünnepeket azért nem halasztják el. Maga Fenyvessy táviratozott az alispánnak, hogy okvetlenül Veszprémbe érkezik. Veszprém nagyban készülődik. A várost mindenfelé díszítik. A küldöttégek nagy része holnap délelőtt érkezik.

— **Az erzsébetvárosi templom új harangjai.** Az erzsébetvárosi templom tornyába ma húzták föl az öt új harangot. A harangok már az ezredéves kiállításra készültek s azok jelezték a megnyitást és a kiállítás bezárását. A legnagyobb 2823 kilogramm és a következő felirat van rajta:

„Isten dicsőségére, magyar Szent Erzsébet tiszteletére hívom össze imára a híveket. Aldás a királyra, béke a magyar hazának Magyarországi ezeréves fennállása ünnepére.”

A második harang, 1544 kilogramm súlyú, Szent László magyar király tiszteletére készült. A harmadik 1239 kilogrammos, Szent Anna tiszteletére készítették s adományozta Walter templom-átya és családja. A negyedik 724 kilogrammos, Szent Margit tiszteletét hirdeti. Az ötödik 351 kilogrammos, a következő felírást viseli:

„Magyar hazánk apostola Szent Adalbert püspök szava hív Istent imádni, siratni az elhaltakat, távoztatni villámokat.”

Az új harangok holnap kondulnak meg először, amikor is az urnapi körmenetet tartják.”

— **Kitüntetett községi bíró.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Sulyovszky István ügyvédnek, Nagymihály nagyközség bírájának, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Árvizek.** Nagy szerencsétlenség érte ma a horvát fővárost. Kora reggel erős felhőszakadás támadt, amely a városon átfutó Mědvescák patakot annyira megdagasztotta, hogy az ár átesapott a védőgátakon és néhány óra múlva már egy méter magas volt az utczákon a víz. A hegyről elragadott fatuskok megakadtak a városi hidaknál és így a víz nemsokára átesapott a különben sem magas védőgátakon. Eleinte csak a pincékbe hatolt be, de az ár mindinkább nőtt és lassankint felszivárgott az utczákra is. A horvát főváros legszebb utczája, az Ilca, szintén víz alá került, az Altschulbazarba pedig hátulról tolt a víz és a raktárakat, a bent levő árukkal együtt tönkretette. Mind magasabban hömpölygött az ár, az Ilcáról a Jelasich-térre tödült és benyomult az itt levő nagy kávéházakba is, így a Velika Kavana-ba, ahol szintén mindent elpusztított. Nagy kára lett a börtöryárnak is. Az egész városiszaptengerhez hasonló. A mentést nagy önfeláldozással Bechtolshéim hadtestparancsnok, Mosinszky polgármester és Lenuci városi közmunkaügyi tanácsos vezeti. Emberéletben szerencsére nem esett kár, de a már eddig tönkrement anyag értéke meghaladja a félmilliót. — Brüsszelből táviratozzák, hogy Belgium déli részében óriási árvizek pusztítják a falvakat, gyárakat és földeket. Tízgyár teljesen tönkrement az árvíz miatt. Tizenöt hidat elragadott az árvíz. Angre, amely eddig Dél-Belgium egyik legvirágzóbb iparvárosa volt, teljesen elpusztult. Sokan, köztük két gyártulajdonos, a vízbe fulladtak. A kárt, amelyet a víz okozott, 15 milliónál többre becsülik.

— **Halálozások.** Ha u s m a n n Rolánd orvos-tudor, az Erzsébet hasonszenvi kórház egykori igazgató-őorvosa, e hónap elsején Feldhofban meghalt. — Idősb Husvéth István, Zombor városának törvényhatósági bizottsági tagja, volt 1848—49-es honvédfőhadnagy, ki a bácsfeketehégyi csatánál, midőn a magyar honvédek Jelasich seregét megverték és azt Ujvidékig kergették, hősiessé kitünteté magát, rövid szenvedés után, életének 68. évében elhunyt. — Nagykanizsán tegnap 65 éves korában meghalt Weiss, született Walbach Nanette. A szívjósága miatt városzerte közbecsülésnek örvendett matróznát nagyszámu rokonság gyászolja.

— **Felhívás.** A 32. számú háziérednek 1878 évben a bosznia-hercegovinai hadjáratban részt vett altisztjei felkérlek volt bajtársait, hogy egy barátságos társas összejövetel rendezésének megbeszélése végett 18-án este 7 órakor „a 11. §-hoz” címzett vendéglő helyiségében (II. kerület, téglautca 22. szám alatt, a budai légszeszgyár szomszédságában) megjelenni sziveskedjenek.

— **Szerencsétlenül járt hadnagy.** Bittner Hugó, a 26. gyalogezred hadnagya, testvérével, Sándorral, aki szintén hadnagy ugyanabban az ezredben, a szent-lőrinczi helyiérdekű vasutal br akart jönni a városba, hogy a Lehel-utczában lévő Albrecht-kaszárnyában szolgálatot teljesítsen. A katonai lövölde-tér közelében akart föl szállani a kő hadnagy, sőt Sándor idejekorán föl is ugrott, mire azonban Hugó is föl akart szállni, akkor már nagy sebességgel haladt a vonat. A lemaradt hadnagy

felugrott ugyan a kocsi, de lefordult és hanyat-
ragódott a sinek mellett. Estében olyan súlyosan
sérült meg, hogy állapota aggasztó. Bittner Hugót
beszállították a XVI. számú helyőrségi kórházba,
ahol Neuber törzsorvos vette kezelés alá.

— **Arnauták betörése.** Ujabb időben az
arnauták ismét garázdálkodnak a szerb hatá-
ron és betöréseik mindinkább vakmerőbbek
lesznek. A napokban is — mint belgrádi
tudósítónk táviratozza — Malabuánál
betörték Szerbiába és küzdelembe bocsátko-
tak a határőrökkel. Hosszas harc után végre
is a határőrök voltak kénytelenek visszahu-
zódni, amire aztán az arnauták felgyújtották
a közeli községet, kifosztották és hántalmaz-
ták a lakosságot és garázdálkodásukat most
nagy számu sebesült siratja. A szerb kormány
katonaságot küldött ki megfélemezésükre.

— **Kedélyes majális.** Talán sehol a világon
nem pofozkodnak oly könnyen az emberek, mint
épen szeretett hazánkban, ahol a pofont, mint
becsületsértést a bíróság átlag 5 forint pénzbírság-
gal sújtandó cselekménynek tartja. Ennyit pedig a
pofon annak, aki adja, megér. Bezzeg a ködös Al-
bionban, ahol nincsenek párbajok, de igenis van-
nak szigorú bírák, nehezebben repül ki a pofon a
kézből, mert az ott esetleg egy vagyonba
kerül és minden bizonnyal fogság büntetéssel
jár. — De hát Szolnok nincsen Angliá-
ban is így magyarázható meg leginkább az a
szomorú tényállás, hogy ott tegnap majálissal ve-
gyes pofozkodást tartottak. Hamarjában nem lehet
el dönteni, hogy a nevezett alkalom jellegében vajjon
a pofozkodás, vagy pedig a szorosabban vett ma-
jális dominált-e s azért átadjuk a szót tudósítónk-
nak, aki is a következőket jelenti:

Tegnap majális volt Szolnokon, amely alka-
lommal körülbelül tizenkét pofon csattant el. Ezt
az aránylag nagy forgalmat úgy érték el a
kedélyesen mulatozók, hogy Cukor B. tánczo-
lás közben meglökte Huber K. adótisztet,
aki erre Cukort rövid szónoklat után pofon ütötte.
Ezen a körülményen Juhász F. nagyon felháborodott
és kijelentette, hogy nem tűri azt, hogy vele egy
társaságban levők pofozkodjanak s ha valaki ezt
teszi, úgy azt ő — pofonütö. Huber nem várta
be, míg erre a pofonigérvényre főnyereményt csinál
s nagy gyorsasággal több pofont mért le Ju-
hász arcára.

Amíg ezek a terem egyik részében történtek,
addig a másik részen sem engedték át magukat a
henye télenység lágy párnáinak.

Történt ugyanis, hogy Csobánaszky
postatisztet egy katonatiszt pofon ütött, mert Csobánaszky
a menyasszonyával táncolni akart.

A hajnali órákban, mikor a társaság széjjel-
oszlott, néhányan az előző események által fel-
buzdítva, szintén a pofozkodás hímes mezejére lép-
tek, de ezeket az eseteket már nem lehetett re-
gisztrálni, mert a szereplő egyénekben a feldolgo-
zott alkohol-mennyiségek annyira ellensúlyozták az
emlékező tehetőséget, hogy senki sem tudta, kitől
kapott és kinek adott pofont.

Tekintettel a bekövetkezendő lovagias
ügyekre, a helyi lapok a nyiltéri közlemények so-
rának árát ötven százalékkal felemelték.

— **Középgő.** Strada Gyula 7-ik hszár-
ezredbeli főhadnagy, Strada Béla kir. tanácsos,
jász-nagykun-szolnokmegyei nagybirtokos fia, teg-
nap váltott jegyet gróf Degenfeld József,
Hajdu vármegye és Debreczen szabad királyi város
főispánjának leányával, Mária grófkisasszonnyal.

— **Ehunyt kanonok.** Dr. Lassú Lajos, a
pozsonyi társas-káptalan kanonokja tegnap meghalt
Élesden, ahol épen nővérénél volt látogatásban. A
boldogult régebben az irodalommal is nagy ked-
vel foglalkozott s néhány kötet versét szívesen for-
gatták. Holttestét Pozsonyba hozzák s a temetése
vasárnap lesz.

— **Halálos viperamarás.** Fiomei tudó-
sítónk táviratozza: Fialka János magyar-
országi származású vándorló legény Castna
közeliében a hegyoldalban elaludt. Egyszerre
csak nagy sikoltozásra felébredt és látta, amint
két kis lány egy hatalmas homoki vipera elől
sikoltozva menekült. Fialka a pusztá kezével
megfogta a kigyót, amely megmarta a keze

fejét. Fialka keze megdagadt s bár azonnal a
kórházba ment, ahol sebet kimosták és kiéget-
ték, szerencsétlen ember három órai szörnyű
kínódás után meghalt. Az eset orvosi körök-
ben nagy feltűnést keltett.

— **Az első vizsga.** Lukács Béla, valóság-
gos helyőrségi tanácsos, volt kereskedelmi minisz-
ter 6 éves kis leánya, Paula, ma délelőtt vizsgázott
a józsefvárosi községi elemi népiskola első osztá-
lyában. A kis Paula minden kérdésre jól megfelelt,
s kitűnő bizonyítványt kapott. A vizsgálaton a
szülők is jelen voltak, gyönyörködve hallgatták leg-
kisebb leánykájuk bátor feleleteit.

— **Tízéves találkozó.** Felkérem azokat a volt
osztálytársakat, kikkel a győri főgymnasiumban az
1888. évben tettünk érettségi vizsgát, hogy 10-éves
találkozónk érdekében lakhelyüket velem sürgősen
közölgék. Nagy-Igmánd, 1898. június 5.
Szabó Kálmán szolgabíró.

— **Egy vak koldus története.** Woleznay
Sándor 43 éves világtalan koldus ma hajnalban az
ujpesti hajnal-utca 20. szám alatti házban egy
papírvágóollóval szíven szurta magát. A szeren-
csétlen ezelőtt két évvel még jókeresetű mester-
ember volt, de elveszítette a szemevilágát. Azóta
kéregetésből tengette az életét és tartotta négy
tagból álló családját. Folyton az öngyilkosságot
emlegette s unszolta feleségét, hogy menjen dol-
gozni, mert nem bírja tovább a nélkülözéseket. Az
asszony keresett is munkát, de nem talált. A vilá-
gtalan ma reggel felkelt ágyából s magához véve az
ollót a ház egy félreeső helyére ment, ahol szí-
vébe döfte a szerszámot. Még volt annyi ereje,
hogy visszabotorkáljon a lakása elé, ahol aztán
összerogyott s meghalt. Bevitték a bonczteni
intézetbe.

— **Az utóállítások.** A jövő hét az elkésett
hadkötelesek sorozásának a hete lesz. A rendes
fősorozásról összesen 456 hadköteles maradt el.
Az utóállítás a Mária Terézia-kaszárnyában dél-
előtt 8 órától 12 óráig tart.

— **Eltűnt kereskedő.** Bécstől táviratoz-
ták, hogy Koch Manó, egyike a leghíresebb bécsi
ruhakereskedőknek, néhány napja nyomtalanul el-
tűnt. Koch Manó magyar ember, gyöngyösi szármá-
zása, azelőtt fivérével együtt nagy ruházletei volt-
tak Bécsben, Budapesten, Bukarestben, amelyek
mind jól jövedelmeztek. Nemrégén vonult vissza
fivére az üzlettel és meglehetősen szép vagyont vitt
haza. Koch Manó az üzleteket tovább vezette, de
nem nagy szerencsével. Sőt annyira jutott már,
hogy csődöt kérték ellene. Végül már a gyermekei
pénzhez is hozzányúlt. Valószínűleg ezzel függ
össze az eltűnése. Mikor legutoljára beszélt ismerő-
seivel, öngyilkosságot emlegetett.

— **A kalocsai érsek az ujságíróknak.** A Bu-
dapesti Ujságírók-Egyesülete ma délután Hóitz Pál
elnökségével választmányi ülést tartott, amelyen
a folyó ügyek elintézése után bejelentették, hogy
Császka György kalocsai érsek 300 forinttal
az alapítványok sorába lépett. A választmány
örömmel vette tudomásul a kulturális czélokra már
oly sokat áldozó főpapnak ez újabb adományát,
amellyel a magyar sajtó iránt érzett rokonszenvé-
nek adta fényes tanujelét.

— **Szerencsétlenül járt kerékpáros.** Roth
Sándor orvosnövendék tegnap Dunakeszre fándult
ki kerékpáron. Estefelé hazajövet lámpája elrom-
lott és így világítás nélkül hajtott az országúton.
A sötétben Újpest környékén befordult egy árokba
és oly szerencsétlenül esett, hogy jobb lábát ki-
törtte, fején és mellén pedig nagyobb zúzódásokat
szenvedett. A szerencsétlenül járt fiatal ember há-
rom órán feküdt így törött lábbal az árokban, míg
végre egy arra jövő szekér kocsiá meghallván
segélykiáltásait, kocsijára emelte és bevitte Új-
pestrre, honnan bérkocsin hozták a fővárosban levő
lakására.

— **Apjának gyilkosa.** A Fehértemplom mel-
letti Vöröstelemben bekés község nyugalmát
borzalmas bűntény dultá fel. A helység leggazda-
gabb birtokosát, Dumits Pétert, aki türelmes, bé-
keskerető ember hírében állott, ma reggel úgy talál-
ták holian nagy vértócsa közepette a háza torná-
czán. Minden holmija, tárcsája, órája, bent volt a
lakásban és minden almáriom, láda rendben és
érintetlen volt; rablőgyilkosságról szó sem lehetett
és a törvényszék küldöttjei rejtély előtt állottak.
Már el akarták hagyni a szomorú házat, amidőn

meggyilkolták egyetlen fia, Vitális, egyszerre csak
haláspadtan s reszkette előállott azzal a vallo-
mással, hogy ő ölte meg apját és pedig
boszúból, amiért az őt folytonosan fenye-
tette, anélkül, hogy — mint ő állítja — erre
oka lett volna. Éjjel, álmában, orozva támadta meg
az öregét és fejével agyonütötte. El is vezette a
bizottsági nyomban az udvarra s megmutatta a
helyet, ahová a vértől ázott, gyilkos szerszámot
elásta. A baltát és a gyilkost ma vitték a fehé-
templomi törvényszék börtönébe.

— **Levágta a saját fejét.** Lajosfalva
torontálmegyei községben Motilla Márton 70
éves aggasztóan tegnap bezárt lakásán iszonyu vértó-
csában halva találták. A helyszínen megjelent
törvényszéki bizottság több körülményből következtet-
ve megállapította, hogy Motilla egy konyhakéssel
önmaga vágta el a nyakát, még pedig oly erővel,
hogy a nyakát csakis egy vékony bőr tartotta a
törzsön.

— **Munkásgyűlések,** Holnap, vasárnap hat
munkásgyűlés lesz a fővárosban. A munkásszövet-
ségről, a sajtószabadságról és néhány más apróbb
munkáskérdésről tanácskoznak mindenütt.

— **Vasvillás munkások.** A csaba-dobozi ut-
vonalon — mint levelezőnk táviratozza — össze-
kapott valamin Hizó Mihály egy csapat szoboszlói
munkással. A munkások, akiket Hizó föllépése föl-
lázított, vasvillákkal támadtak Hizóra; feleségére
és négy gyermekére. Az asszonyt és gyermekeit
félholtra verték, Hizó Mihály pedig már haldoklik.

— **A nagy idők tanul.** A Bem-Petőfi-körkép
irodája — mint már egy alkalommal közöltük is
— gyűjti amaz öreg honvédek névsorát, akik
résztvettek Nagy-Szeben bevételénél. Százán felül
jelentkeztek már az agg vitézek, kiknek névsorát
időről-időre közlésesszük, hadd vegyének tudó-
mást egymásról s bajtársak és ismerjék meg a
nevüket mindazok, kik egyik leghősibb diadalukat
óriási vésznon megörökítve csodálják.

— **Ös-Budavára** holnap, vasárnap, nagysza-
básu ajándékünnepélyt rendez, mely alkalommal
az első három látogató és azután minden három-
századik látogató egy-egy jó zsebjárát kap ajándé-
kul. Az ünnepély délután két órakor kezdődik.

— **Villamos és gőzcsilárok** ajánl a Csillárgyár-
résztvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utca. (Közleke-
dés zuglói közúti vasúttal.)

— **Szépség-hibák:** szepő, anya- és májfolt, pat-
tanás, szemölcs, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás
stb. ellen különféle szerek vannak forgalomban. Dr.
Révész Benő fővárosi szakorvos feltűnő eredménnyel
gyógyítja mindezeket a bajokat. Lakása Budapesten,
Kerepesi-ut 68. szám.

Naplórend.

Napló. Vasárnap, június 12. — Római katholl-
kus: B. 2. János. — Protestáns: R. 1. Antonia. —
Görög-orosz (június 8.) D. 1. Mindszent. — Zsidó:
Sivan 22. — Nap kel: 8 óra 47. perczkor. — Nyug-
szik: 7 óra 40 pkor. — Hold kel: éjfélkor. — Nyug-
szik déliután 1 óra 8 perczkor.

A miniszterek nem fogadják.
Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9-től
1-ig, déliután 3-tól 5-ig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma
nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körut 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától
déliután 1 óráig.

Az iparművészeti múzeum nyitva 9—1-ig.

Nemzeti múzeum régiségára nyitva d. e. 9—1
óráig. Többi tárai 50 krajczár belépődíj mellett tekin-
tetők meg.

Tavaszi nemzetközi tárlat az új műcsarnok-
ban, nyitva 9-től esti 7-ig egyházamban. Belépő díj
50 kr.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Akadémiái könyvtár nyitva 8—8 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva.

A bazilikában.

Lassan-lassan félszázada annak, hogy meg-
kezdették a lipótvárosi bazilika építését. Azóta, aki
az első tervet készítette és megvetette a hatalmas
épület architektúrájának alapját, Ybl mester,
elköltözött abból az árnyékvilágból; azóta be is
dől az épület, de újra feltámasztották, sok pénzt
költhettek a bazilika megtartására és a folytonos
építés, melynek — úgy mondották — alig van lát-
szatja, új közmondást teremtett meg. Ha valami
végtelenségig húzódó dolgot akarnak az emberek
jellemezni, így beszélnek: akkor kezdül el, amikor a
lipótvárosi bazilika. Ez a közmondás nem sokáig
állhat már, mert bárhogy is rászak a hitetlenek
fejüket, négy-öt esztendő múlva kezen lesz a ba-

ziliika. Készen lesz és csodájára járhatnak az emberek, mert a hatalmas épület, amely annyi viszonyosságban ment át, az építés egyik remeke.

A főváros büszkén mutatja majd az idegenből ideérkezetteknek a bazilikát, melyről most azt panaszzolják a városatyák, hogy tengernyi pénzbe kerül. Mondják pedig azért, mert ez idő szerint a főváros ügyeinek intézői csak a produktív munkától nem sajnálják a pénzt, a bazilikának pedig nem látják a hasznát. Még van rajta építeni való bőven és pénz is kell még hozzá, de valahányszor pénz kár az építésvezetés, megújul a felajdulás:

— Mindig csak pénzt kértek, mindig pénzt és nincs látszatja a pénznek. A bazilika nem lesz magasabb, falait már egészen sötétre festette az idő, minden olyan, amilyen volt!

Ennek a minduntalan felhallatszó panasznak a megcáfolására K a u s e r műépítő, aki Ybl halála óta az elhunyt mester alapelvei, de teljesen a maga ízlése és tudása szerint vezeti a bazilika építését, a napokban meg fogja mutatni a fővárosi bizottsági tagoknak a bazilika belsejét. És hiasszük, hogy ezután el fog némulni a bazilika drágasága ellen való örökös panasz. A vendégeknek nagy lesz a meglepetésük, melyet semmi esetre sem fog kisebbiteni az, ha mi egyetnást előre is elárulunk a bazilika belsejéről.

1891-ben hunyta le szeméit örök álomra Ybl, aki hátrahagyta a bazilika tervét, de csak száraz vázban, minden ornamentika nélkül. Terve szerint a bazilika belsejének két tétele volt. Az első: teljes korinthusi rendszerű pilaszter-pillérek, melyeken az épület nyugszik; ez felterjed a kupoladob alján levő koszoru-párkányig; a második: a kupoladob és a kupola.

Kauser, aki a párisi École des Beaux Arts-ban végezte tanulmányait, nagy ambícióval látott hozzá Ybl örökének befejezéséhez. Nagy munkát kellett elvégeznie, mert a fővárosban attól tartottak, hogy a francia iskolának tanítványa francziás színezetet fog adni az egész épületnek. Nem tette, elosztatta ezeket az aggodalmakat és megtartva Ybl tervének alapvonásait, három hónap alatt új tervet készített, melyben benne volt az egész belső díszítés programja. Ez a terv valósul most meg a már-már befejezéséhez közeledő bazilikában.

Nem akarjuk részletezni a bazilika belső díszítését. Nehéz dolog lenne, szinte lehetetlen. Csak főbb vonásokban ismertetjük a díszítést, melynek mintáját amugy is megcsodálhatták már az emberek az ezredéves kiállításon.

A fölül az, hogy alulról fölfelé mindegyre világosabb tónusa legyen a díszítésnek. Így gondolta K a u s e r, így dolgozott is és ez az ő eszméje kitűnően bevált. Most is, amikor még egész gerenda-erdőzet foglalja el a bazilika belsejét és utvesztőkbe csalják a látogatót az egymást keresztül-kasul szelő fapadlók, észre lehet már venni, hogy a bazilika főnséges hatását talán a legnagyobb mértékben ez a fölfelé világosodó tónus fogja megteremteni. A nyolczvan méternyi magasságig érő és huszonkét és fél méter átmérőjű kupola pillérei ugyanolyan színűek, de jóval halványabb tónusban, mint a lenlevő főpillérek. Fölöttük, mellettük minden csupa arany és világos szín, úgy, hogy a bazilikába lépőnek tekintetét akarátlanul is fölfelé csalja a fölülről betóduló világosság, melyet csak erősíteni fog a kupola színes ablaküvegein beszűrődő napfény.

Két, különösen elragadó része lesz a márvánnyal, mozaikkal pompásan díszített bazilikának. Az egyik a kupola, a másik a főoltár. Az aranyozással gazdagon ékesített kupola díszítése a következő:

Legfelülről az Ur-Isten alakja tekint le az ájtatos hívőre. Azután körben ott van a középen Krisztus alakja, majd követik Jezaiás, Mikeás, Malachiás, Zachariás, Dávid, Jóel és a kört kiegészítve az Urra mutató Keresztelő Szent-János. Közben nyolcz mezőben különféle angyalok; a legfelső koszoruban tizenhat cherub; a legalsó koszoruban nyolcz jelképes festmény. A kupoladobban négy keresztény erénynek szobra áll. Ezek: Fortitudo, Temperantia, Justitia és Prudentia.

Ez a kupola egyetlen a maga nemében. Párja sehol fel nem található. Mert itt a konstrukció teljesen kifejezésre jut és egyszersmind dekorációnak van felhasználva.

A másik szembetűnő rész a főoltár lesz. A szentély felső részének boltozatos díszítései — tehát nem oltárképek — Benzur remekei és a kerdő, dicsérő-, engesztelő- és hála-áldozatot, középén pedig a Szentség felmutatását ábrázolják. A főoltár kicsiben a hatalmas bazilika konstrukciójának mása, ami az egész ornamentika hatását emeli, összhangját tökéletesíti.

Most még csak a kupola teljes pompájának kibontakozása látható, a főoltár csak a mintán tekinthető meg, de az egésznek egyöntetű hatása így is szembeszökő.

A stílus dekoratív szempontból a velencei és florenzi templomok komoly, de mégis könnyed stílusa, míg a bazilika külső alakja inkább a közép-olasz templomok utánzása.

Ez az, ami eddig látható a bazilikában és ha meglesz továbbra is a szükséges pénzösszeg — hiszen Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen — akkor épen az ötvenedik évfordulóra elkészül a bazilika, melynek alapjait 1852-ban kezdték lerakni. A mostani építővezetés 1 millió 200.000 forintot épít bele a pompás bazilikába, mely disze, csodája lesz a fővárosnak.

Szép pénz, nagy összeg, de nem vész kárba és a most tervező, építő, fáradhatatlanul dolgozó K a u s e r nek nagy lesz a dicsősége, ha szent rendeltetésének átadják a hatalmas épületet, melynek homlokzatáról ez kiált a belépőre: Ego Sum Via Veritas Et Vita.

Hegyi Antal dolgai.

Csongrád derék plébánosa csak gondoskodik róla, hogy el ne felejtsek, hogy az újabb idők botrányhistoriájából ki ne maradjon valahogy Hegyi Antal neve. Még el se intézték jóformán az egyik baját, már előkerül a másik is, a harmadik is.

A szoroson egyházi rendeltetési pénzek kezelésénél előfordult szabálytalanságok és más paphoz nem illő dolgok miatt S c h u s z t e r Konstantin, a megyés püspök tudvalevőleg komolyan felelősségre vonta, a szentszék elmarasztalta és a papi ténykedéstől és a plébánosi javadalmak élvezetétől felfüggesztette.

Hegyi főlebbezett a másodfoku bírósághoz, az esztergomi érseki szentszékhez, amelynek ez idő szerint nem lévén minden állás betöltve, tizenhatszék kanonok a tagja. Az érseki szentszék egyhangulag helyben hagyta a váci egyházmegyei szentszék ítéletét.

Hegyi Antal ismét főlebbezett a primási szentszékhez, melynek tagjai V a s z a r y K o l o s bíboros érsek hercegeprimás elnöklése alatt S u j á n s z k y Antal, P a l á s t h y Pál, R a y n e r Gyula, C z e r n o c h János és W a l t e r Gyula kanonokok, szóval egytől-egyig olyanok, akik az érseki szentszék egyhangú ítélete meghozatalában is közreműködtek.

Mikor most a harmadfoku ítélet végett összejutottak, Csernoch János, nem tudni miért, azt mondta, hogy az új tárgyalásban nem vesz részt s így az elnökön kívül négyen maradtak a tárgyaláson.

Aki a dolgokat ismeri, el volt készülve, hogy a harmadfoku ítélet sem lesz más, mint Hegyi Antalra nézve marasztaló. Mert ugyanazok tárgyalják a vádat és a védelmet, akik az érseki szentszékben egytől-egyig Hegyi ellen szavaztak. (Ennyire egyházi jellegű dologban senkinek sem juthatott eszébe, hogy Hegyi Antal is és a törvénytevő négy kanonok is néppárti.) A harmadfoku ítélet pedig Hegyi Antalt, mint ahogy említettük is már egyháza g u l a g f o l m e n t e t t e és Vaszary K o l o s hercegeprimás minden skrupulus nélkül irta alá a primási szentszéknek ezt a nem épen érdektelen s néppárti szemüvegen nézve kevésbé elkedvetlenítő szentenciáját.

Most már következett volna a felfüggesztett plébános újból való beiktatása. Ezzel egyidőre Hegyi Antal is eltűnt volna a napi események kaleidoszkopiájából, de ezt Hegyi Antal

nem engedheti. Följelentette tehát a saját püspökét Rómában. Nem kért egyebet az apostoli szentszékétől, mint hogy e x c o m m u n i c a l j á k S c h u s z t e r Konstantin váci püspököt, ami Hegyire nézve annál is kívánatosabb, mert a püspök az újból való beiktatás ellen akadályokat gördített.

A csongrádi plébános ezzel nyugodtan ült volna Urnapján az ebédhez, de éppen meg V a d n a y Andor Csongrád vármegye főispánja zavartatta meg. A világi jellegű templom- és iskolapénzek kezelésénél derült ki valami csekély h u s z o n n é g y e z e r f o r i n t o s hiány, amely csak Hegyi Antal közreműködésével támadhatott s ezért négyrendbeli sikkasztás miatt tettek ellene följelentést a s z e g e d i királyi t ö r v é n y s z é k n é l, ahonnan a királyi ügyész és a vizsgálóbíró már el is utazott Csongrádra, a vizsgálat vezetésére. Hogy meg ne szökjék valahogy Csongrádról, őrizetről is gondoskodtak s a csendőrök elég jól teljesítik kötelességüket.

A daáli háború.

A Bánffy-Hunyad közelében fekvő D a á l községben valóságos háború volt a napokban. Két halottja és négy sebesültje van a községnek, akiket a csendőrök lőttek meg. A háború oka és előzményei a következők:

B e r e c z k y József, a daáli földesúr, a hatvanas években jegyzője volt a községnek. Mint vezető férfia egy magyarellenes oláh falunak, mindenképen azon volt, hogy a község közigazgatásában is a magyar állam nyelve domináljon. Ezzel a törekvésével magára haragította a falu oláh elemeit, akik hivatalbalépése óta meg nem szüntek ellene áskálódni, és sikerült is elérniük, hogy Bereczkyt felfüggesztették állásától. Később rehabilitálták a méltatlanul megbántottat, aki aztán újból pályázott a jegyzői állásra, a választásánál azonban megbukott.

Bereczky nem akart belenyugodni abba, hogy a község egészen oláh kézre kerüljön és megválasztotta magát bírónak. Tíz esztendeig volt bírója a községnek, amely idő alatt előbbi vagyonát háromszáz hold birtokkal gyarapította.

Az oláhok gyűlése, amely hivatalba lépése óta folyton kísérté Bereczkyt, sohasem szünetelt, sőt alig múlt el olyan esztendő, amelyben egyszerűen el ne követtek volna ellene valami mérenyület, hogy elriasszák a községből. Bereczky azonban nem tágitott. Három esztendő előtt egy képviselőtestületi gyűlésen határozatot hoztak, amelynek értelmében a birtokosok minden három hold földbirtok után egy darab marhát küldhetnek az ugarban hagyott határszélre, s amennyiben többet akarnának küldeni, minden hold után 67 krajczárt tartoznak fizetni. Ezt a határozatot három esztendőre szóló érvényességüknek jelentették ki, az idén azonban, mikor Bereczkyre került a sor, a község oláh előljárói úgy akarták kiforgatni annak a határozatnak az értelmét, hogy abból Bereczkyre kiszámíthatatlan kár származott volna. Bereczky természetesen tiltakozott ez ellen és az ő tiltakozása kitörésre bírta a régóta lappangó gyűlöletet.

Kedden reggel, a bíró rendeletére az egész község minden marháját rá akarták hajtani Bereczky luczernájára, ami ellen ő tiltakozott. A vad oláhok ekkor egy nagy bivalycsordát akartak nekijajítani az öregnek, de a fia megmentette a veszedelemtől és csendőröket hozott Hidalmásról. A két csendőr mindent megtett a rend helyreállítására, de a szép szó nem használt és a felbujtott oláhok odáig vitték a dolgot, hogy a csendőrök löni kényyszerültek, s a lövések az őt legveszedelmesebb kolompost érték és egynek a feleségét is.

A férfiak közül kettő nyomban meghalt, kettőt súlyosan megsebesülve vittek be Kolozvárra, kettőt pedig a lakásokon gyógyítanak. Kis hiba, hogy a pópát, a leggyűlöletesebb alakját a sötétlelkű oláhoktól lakott falunak, szintén le nem lőtték a csendőrök, fenyegető magatartása miatt. Mivel a két csendőr kifáradt már a nagy izgalomtól, még kettőt hoztak, azután kijött a hivatalos bizottság is vizsgálatot tartani. A bizottság a kihallgatá-

sok befejezése után visszament Kolozsvárra, ahol az ügyet részletes tárgyalás alá fogják venni.

Ezek után Bereczkyéknek nem volt maradásuk Daflan. Elköltözött onnét az egész család, a birtokot pedig hérlőnek fogják átadni. Az oláhok mégis legyőzték hát a magyar családot, de majd csak a vizsgálat eredménye fogja megmutatni, mennyit ér ez a győzelem?

A fejedelem ellen.

Szófia, június 9.

Egyre sürűbbek és hevesebbek lesznek a támadások, melyeket a bolgár sajtó Ferdinand fejedelem ellen intéz. E nyílt támadások eléggé jellemzik a bolgár belállapotokat, melyek egyre reménytelenebbek lesznek s még egy-két halál-lépés árán a lappangó forradalom kitörését fogják elkerülhetetlenül okozni. Stoilov bécsi és karlsbadi útját is felhasználják alkalmul, hogy a fejedelmet támadhassák s leleplezetlenül írják, hogy Szoilov ugyanazon fürdőben, ugyanazon fürdőszobában fog fürdőzni, melyben Ferdinand a gyilkosság bűnét mosta le magáról.

Ujabb az udvari alkalmazottak bűnét kezdik a fejedelem rovására leleplezni, felsorolják őket egyenkint s elmondják, hogy Forasz mint főudvarmester évenként 91,000 frank árafát égetett el, hogy a csibéket a fejedelem asztalára a keleti futárvonattal Párisból hozatta s egy csibéért 20 frankot fizetett. Az élöcsibék Szófiába érkezve, megbetegedtek s Forasz gyógykezelésükért csibéknél 25 frank orvosi és 20 frank gyógyszerári költséget fizetett.

Bojcssev és Novelics szintén a fejedelem kegyencei voltak, írja több lap s ma gyilkosságért ülnek a börtönben. Nem mindenkit érhet utól a földi igazságszolgáltatás keze, írja az egyik lap, a fejedelemre, mint Stambulov meggyilkoltatásának értelmi szerzőjére célozva.

Pfanenstil szintén a fejedelem kegyence volt, de udvari titkokkal megszökött s Ferdinánd a külföldre 6000 frankot küldött utána, kérve őt, hogy csak térjen vissza az udvarba.

Az egyik kedvence, Ivanov, egyszerű tolvaj volt s ennek a fejedelem mindent megengedett.

Azoknak a kedvenceknek a sora, kik indiskréciókat követtek csak el, beláthatatlan, s ezeket a fejedelem mind a bolgárok pénzén tartotta.

Hasonló dolgok élénk festésével izgatják a fejedelem ellen a kedélyeket, melyek a hatóságok könyörtelen zaklatásainak következtében amugy is ingerültek, s csak a kedvező alkalmat várják, hogy a fejedelem elleni gyűlöletnek kézzelfoghatólag is kifejezést adjanak. A fejedelmet semmivel sem tartják jobbnak kedvenceinél s egész nyíltan írják ki az ellenzék újságai, hogy qui s'assemblent se ressemblent.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Az operabál. Ez a czime Heuberger Rikárd operettejének, amely ma este a városligeti szinkörben bemutatásra került. Heuberger egyike a legtekintélyesebb és legszemélyesebb bécsi zenekritikusoknak. Mint zeneszerző inkább széles tudásával és ízlésével, mint dallamerejével exczellál. Irt idáig operákat, halleteket, dalokat, valamennyi művével bizonyos hűvös tiszteletet keltve. Az „Operabál“ szövegkönyve Delacours ismert vígjátéka, a „Rózsaszínű dominó“ nyomán készült. Leon és Waldberg, a darab librettistái, nem az elsők, akik ezt a kellemes sujtét unalmas lére eresztik. Bokor József, a „Három légyott“ című operettejében, amelyet a Népszínházban láttunk, ugyanezt a mesét szedte rimes strófákba, de tagadhatatlanul több leleménnyel és vidámsággal, mint a bécsi urak. A Heuberger keringői, duettei és terzettjei közül egypéhány hangzatos és fülbemászó, a másik részök — és pedig a nagyobb részök — a „blau Donau“ menti városnak tisztára bazi stíljében készült. Ezek az inkarnátus bécsi dallamok, ha csak nem egy Strauss János géniusza reszi őket szárnyra, a mi fülünknek csöppet

sem rokonszenvesek. Akkor sem, ha olyan tudós zenész mintázza, amilyen Heuberger. Az ő izléses harmonizálásán és hangszerelésén keresztül is folyton halljuk a bécsi fiakkeres és Wäschermüdl hangját. A szereplők közül első sorban Gergely Gizát kell említenünk, aki csupa temperamentum és elegancia. Minden dalát és jelenetét sok kellemmel fűszerezte, úgy, hogy a közönség a tetszés minden jelével — tapssal, virággal és ujjazásokkal — alig győzte elhalmozni. Répássy Gusztó, Jeskó Adrienne, Kövesi, Bejczy és Giréthy igen ügyesen játszottak, a zenekart pedig Fodor karmester odaadással vezette. A darab fordítása kitünő, a Komor Gyula munkája. A nézőtér telistele volt.

* A Wesselényi-utczai válság. A főváros színházi köreiben már hetek és hónapok óta beszélnek, hogy a Magyar Színház részvényesei nincsenek megelégedve az intézet vezetésével és hogy igazgató-változást sürgetnek. A lappangó elégtelenség az igazgatótanács ülésén nyílt kifejezésre is jutott, a ma délután megtartott ülésen pedig a „válság“-ot egyelőre meg is oldották. Mint értesülünk, ezen az ülésen az összes egybegyűlték Bethy Lászlót, az ismert fiatal író, óhajtották igazgatónak, amikor egyszerre csak fölállott Evv a Lajos, a Népszínház volt igazgatója és ez idő szerint a Magyar színház részvénytársaság igazgatótanácsának elnöke és általános meglepetésre kijelentette, hogy elvállalja a színház művészi vezetését. Erre a nyilatkozatra az igazgatótanács megbizta Evvát a Magyar színház igazgatásával. Az eddigi direktor Relle Iván megmarad a színháznál mint adminisztratív főnök. Színházi körökben azt hiszik, hogy az új állapot átmeneti jellegű lesz és hogy a részvényesek a színház kedvezőtlen anyagi viszonyaira való tekintettel bizonyos tranzakciót fognak csinálni Evvával a színház teljes átvállalása végett. A színház tagjainak egy része különben a lehetetlen mód csekély fizetések miatt elszereződött máshova. Így Somló Emma a Vigszínház kötelékébe lép; a szerződést már aláírta.

* Az újfundlandi. A Budai szinkör közönsége rég mulatott olyan jól, mint ma este. Bissonnak egy bohózatát adták és ezzel mindent megmondtunk. A szenális francia írónak az „Újfundlandi“ bizonyára egyik legvigább darabja. Tele van ez is ötlettel, helyzetkomikummal és dialogia csak úgy sziporkázik az elmésségtől. Hogy a három felvonáson keresztül mi történik, azt nagyon hajos elmondani, azt meg kell hallgatni. De megkíséreljük: Fortunet képviselőt a felesége és a leánya a leghűbb férjnek és a családapák mintaképének tartja. Pedig nem így van. Nem csak a patikáriusok kikapósak, mint ezt Gandillot urnál láttuk, hanem a képviselő is. A negyvenhat éves Fortunet épen huszonnégy esztendeje csalja meg a feleségét és a derék férj az éjszakáit az orfeumokban tölti könnyűvérű chansenettek társaságában. Mindig kitalál valami ostoba mentséget, de nem csipik rajta, mert a családja mindent el hisz neki vakon. És épen ez bántja. Azok közé a kiváltságos férjek közé tartozik, akik minden javíthatatlanságok daczára lelkifurdalásokat éreznek. Vissza akar térni a jó utra, de nincs elég akaratereje. Fontain, a vidéki rokon, mindent tud s azt tanácsolja neki, hogy adja férjhez a leányát, Cecilet, majd a veje vigyáz rája. Fortunetnek tetszik ez az ötlet. Corbinet, a képviselő titkára, különben is szereti Cecilet és Fortunet bele is egyezik a házasságba olyan feltétel alatt, hogy leendő veje visszarántja őt az örvényből, ép úgy, mint az újfundlandi kutya szokta megmenti vízbefuló gazdáját. De Corbinet nagyon bizalmatlan és a képviselőtől kicsikar egy írást, amelyben az beismeri, hogy huszonnégy év óta megcsalja a feleségét. Ezzel a kezében tartja a képviselőt, aki megígéri, hogy még aznap szakít Angelin-nel, a Folies Bergéres primadonnájával. Ez történik az első felvonásban.

A második felvonás Angeline lakásán játszik. A divette épen kedvesét, Fortunet képviselőt várja. Hogy a várakozás ne legyen unalmas, megismerkedünk Clémence kisasszonnyal, aki aznap lépett föl a színpadra. A kisasszony rajong a művészetért, de a magánéletben nem akarja követni nénye példáját, bár egy szenátor 20,000 frankot ajánlott föl neki.

— Orleansi vagyok és az is maradok, ez az ő jelmondata.

Megjelenik Fortunet képviselő, igen szomorúan, mert szakítania kell Angelin-nel. Angeline

persze erről hallani sem akar és úgy puhítja meg a képviselőt, hogy öngyilkosságot színel, kiakarva ugrani az ablakon. Ez a nagy szerelem meghatja Fortunetet és estére vacsorázni készül kedvesével. De eljön Corbinet, a vő és kezében az aminózus irással figyelmezteti szakítási fogadalmára. Cselhez folyamodik és bebizonyítja leendő apósának, hogy Angeline csak a pénzéért ragaszkodik hozzá. Husz-ezer frankot ajánl fel Angelinnek aki erre abban bizva, hogy Corbinet lesz az új lovagja, kiutasítja lakásáról a képviselőt. Most meg Corbinet keveredik bajba. Angeline rájön csalfaságára és úgy boszulja meg magát, hogy ablakhoz szalad, segítségért kiabál mire egy csomó ember az utcáról egy rendőrrel felszalad és Corbinet-t tartóztatják.

Ime a második felvonás.

A harmadik felvonásban mindennek ki kell derülni és jóra kell fordulni. Ezt Bisson nagyon ügyesen csinálja. A képviselő turpissága napfényre jön, a rendőr, aki Corbinet-et hozza, mindent kifeccseg, és a képviselő felesége megtudja, hogy férje huszonnégy esztendeje megcsalja. Nem akar neki megbocsátani, de mikor az utolsó pillanatban megkínálják a miniszteri tárczával, megbocsátanak neki.

A szereplőknek nem volt nehéz a helyzetük. Bisson darabjában könnyű sikereket elérni. A közönség sokat tapsolt, de ez nem annyira a színészeknek, mint inkább Bissonnak szólt. Kivétel csak Kovács Mihály volt, aki pompás humorral játszotta a kikapós képviselőt.

* Uj Mimóza. Sz. Tomori Melissa, a Magyar színház ujonnan szerződött tagja, ma este a „Gésák“-ban debutált mint Mimóza. Hangja meglehetősen gyenge és nem is épen behízelgő, játéka meg épenséggel a színpadi kezdet legkezdetére vall. Így tehát teljesen heillett a mai előadás keretébe. Sziklai meghatóan rekedt volt és szerepét alig, hogy markirozhatta. A többi szereplő is kemény harezot vívott a Jones Sidney gyönyörű zenéjével és sikerült is minden dallamot legyűrniök. Tomori kisasszony különben kapott néhány virágbokráját.

* Magyar művészok külföldön. Egy magyar származású kiváló művész sikereiről kapunk hírt. Ez Eibenschütz Riza, aki jelenleg a lipcei operaház drámai primadonnája. Eddig „Carmen“-ben, „Fidelio“-ban, „A zsidónó“-ben a czim-szerepeket énekelte, a „Hugonották“-ban Valentint, „Don Juan“-ban Donna Annát és valamennyit nagy sikerrel. Lipcsében a jövő hónapban Wagner-cziklust rendeznek, amely alkalommal „Lohengrin“-ben Ortrudot, a „Walkürben és Sigfried“-ben Brunnhildet, a „Tristan és Izolde“-ban pedig Brangane szerepét énekl.

* Bisson mindenfelé. A budapesti színházak rengeteg sok fogyasztási adót fizetnek Bissonnak, aki a századvég egyik legjobb kedvű és leg-tantiémedusabb írója. Holnap három fővárosi színházban adják a darabjait. A Nemzeti Színházban a „Pont-Biquet-család“, a városligeti szinkörben „A hipnotizált anyós“ és a budai szinkörben „Az újfundlandi“ kerül színre. Ezenfelül a Vigszínházban is ez idő szerint egy Bisson-féle bohózat, „A hálókocsik ellenőre“ a kasszadarab.

* Tamagno a dollárok hazájában. Tamagno, a hirneves tenorista, a nyárra elszereződött Buenos-Ayresba a nyári operaszezonra. Ezért 500,000 frankot kap aranyban, ezenfelül ingyen utazik és megtérítik a szállodai költséget is.

* Tizezer lira egy himnuszért. Mint Pesaroból jelentik, a Leopardi-ünnepre Mascagni himnusz ir. Junius 29-én lesz ugyanis száz esztendeje, hogy a nagy olasz költő születt. Mascagni az alkalmi zeneműért 10,000 lirát kap tiszteletdíjjal.

* Vendégszereplés. Németh József és Szirmai Imre, a Népszínház tagjai, a nyári szünet alatt együttes vendégszereplési körútra indulnak. Egy hónapot szánnak e körútra. Elsőben Nyiregyháza vendégszereplésnek Tiszay Dezső színtársulatánál.

* Országos dalünnep. Az aradi országos dal-ünnepre, amely augusztus havában lesz, nagyban folynak az előkészületek. A résztvevő fővárosi dalárdák június tizenhétedikén monstre-hangversenyt rendeznek a fővárosi Vigadóban, amelyen az országos dalünnep versenydarabjait fogják előadni. E hangverseny főpróbája június tizenötödikén lesz a zenekedvelők egyesületében.

* A Vigszínház nyara. E hónap közepén az összes színházak bezárulnak, csak a Vigszínház marad nyitva június végéig. E hónap 18-ikától kezdve a helyárok mérsékeltek lesznek.

FŐVÁROS.

A vámhatárok kiterjesztése.

Hét esztendei tanácskozás és tárgyalás után megtörténik végre az a régóta sürgetett újítás, hogy a vámhatárokat megváltoztassák. Siettetten ezt magának a fővárosnak kifelé való terjeszkedése s a még néhány esztendő előtt lakatlan, végtelen külterlekek városias fejlődése. A főváros már 1891-ben rájött arra, hogy az a fogyasztási öv, amelynek határán a vámsorompók állanak, sokkal többet kell, hogy fogyasszon, mint amennyiről a befolyt fogyasztási jövedelmek tanuskodtak. Másrészt kénytelen volt elismerni azt is, hogy a vámsorompók felállítása olyan rosszul történt, hogy a lakosság önkéntelenül is ráadta magát a csempészetre. Emellett a külterlekek népességét aránytalanul rótták meg

egy összegben a fogyasztási adóval, miután a vámsorompók nélkül a tényleges fogyasztást megállapítani nem lehetett.

Károsodott a fogyasztó a tulságos adó miatt; károsodott az állam és a főváros a csempészés következtében.

Ezeket az anomáliákat akarják megszüntetni a vámhatárok kiterjesztésével. Ennek megállapítására a múlt hét folyamán a pénzügyminiszterium, a pénzügyigazgatóság és a főváros küldöttségeiből alakult vegyes bizottság bejárta az új vámhatárokat s a következő kiterjesztésekben állapodott meg:

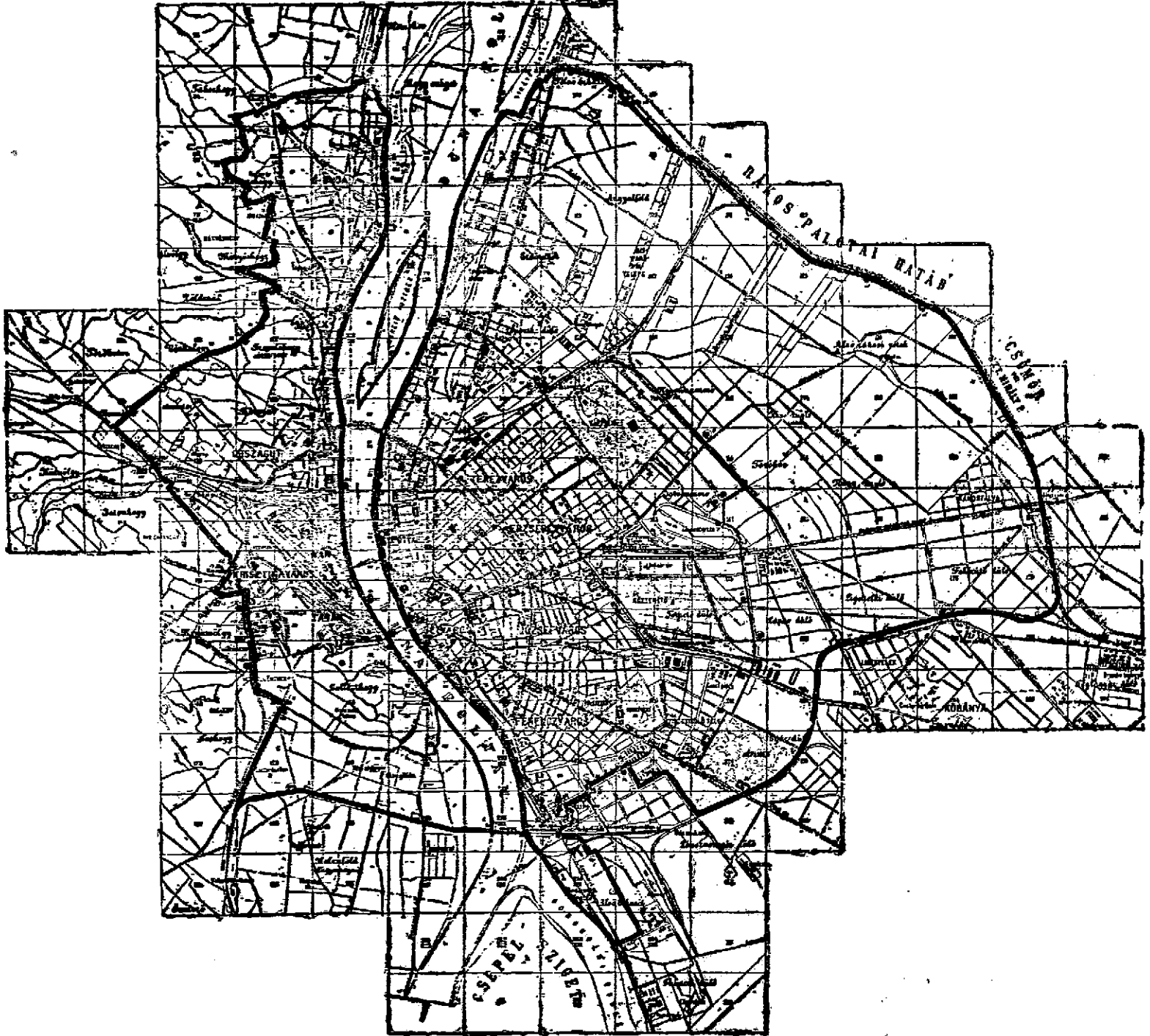
I. A budai oldalon: az összekötő vasúti hídtól a magyar királyi államvasutak pályatesté mentén a „király-vágányon“ át a déli vasútig és emellett a régi vámvonal mentén a tizenhatodik számú Őrházig, ettől a Laszlovszky-vámig. A Laszlovszky-vámháztól a bécsi-uton épült vámházig

terjed a vámsorompó, amelytől a Dunáig a vámvonal megmarad a jelenlegi helyén. A Margitsziget belterület lesz, az óbudai nagy- és kishajógyári sziget továbbra is külterlekek marad. A csempészet megakadályozása végett a Déli Vasúttársaságot felszólítják, hogy pályaudvarát, különösen az Alkotás-utca felől, magas kerítéssel zárja el.

II. A pesti oldalon: a vasúti hídtól mindenütt az államvasutak pályatesté mellett halad a körvasútig s azután emellett a Dunáig. Az új vámvonal tehát a belterülethez csatolja a X. kerületből Rákospalotát (Kőbánya külterlekek marad), továbbá az V., VI. és VII. kerületek külterlekeit.

A vámsorompók kiterjesztése természetesen sok költséggel is jár, amelynek egy részét a főváros az államra önhajítja áthárítani.

B u d a n a fehérvári-uton új vámházat kellene építeni, a budacorsi-, Laszlovszky-, bécsi- és

szentendrei-úti házakat ki kell bővíteni, egy csomó Őrházat, illetőleg Őrköpenyt kell felállítani.

P e s t e n k e l l h a t u j v á m h á z : a z ű l l ő i -, a k ő b á n y a i -, a f e h é r v á r i -, a k e r e p e s i -, a z E r z s é b e t királyné- és a váczi-uton; továbbá itt is szükségesek Őrházak és Őrköpenyek.

Ezekon kívül a Margitszigetre is kell valamelyes kirendeltségi épület.

Az újítás költségei hozzávetőleg 300—350.000 forintra ruognak, amely összegnek egy része a kiterjesztés következtében felszabaduló területek és épületek értékéből megtérül. Az állam, amelynek a fővárosi pénzügyörök számát tetemesen szaporítani kell, az építési, átalakítási költségekből nem igen akarja a részét kivenni. Emiatt még tárgyalnak a fővárossal.

A vámsorompók kiterjesztésével az állam 150.000 forintnyi, a főváros 60.000 forintnyi jövedelmű többelhez jut — egyelőre. Valószínű azonban, hogy ez a számítás minimális, mert az alapul

vett 1894-iki népszámlálási statisztika alig felel meg a jelenlegi viszonyoknak s csaknem biztos, hogy a nagy arányokban fejlődött külterlekek sokkal nagyobb jövedelmet hoznak — az alapszámítás összegénél.

A főváros lakosságának egy igen tekintélyes részét közelről érintő ügy még ebben a hónapban a törvényhatóság tárgyalása alá kerül. Az új vámsorompókat pedig, amelyeknek határvoalát térképen közöljük, 1899. január elsején állítják fel.

(Ki lesz a budavári plébános?) A budavári plébániára, amely B o g i s i c h püspök távozásával üresedett meg, a tegnapi napig hárman küldték be folyamodványukat, még pedig H o c k János országgyűlési képviselő, K ö n i g Gusztáv pápai kamarás fővárosi segédlelkész és N e m e s Antal budapesti káplán. Akik H o c k Jánost öhajítják a plébániára, úgy magyarázzák a dolgot, hogy a Mátyás templom papválasztása nemcsak azt a kevés számú katolikus embert érdekli, aki a várbán lakik, hanem az koronázó templom és így

az országnak első temploma lévén, H o c k n a k , m i n t országos papképviselőnek van rá jogcíme, hogy a pályázatban részt vegyen, már azért is, mert ő az ország legjelesebb egyházi szónokainak egyike. K ö n i g Gusztáv a fővárosi papság egyik legkiválóbb tagja. Nagy műveltségű, előkelő modoru, toleráns és hazafias érzelmű pap, akinek Buda magyarosítása körül nagy érdemei vannak. A vízvárosi plébános választásnál ő volt a II. kerületnek jelöltje és már akkor tekintélyes pártja volt a fővárosi bizottsági tagok közt. N e m e s Antal a helyi érdekű jelölt. Kérdés azonban, hogy a Mátyás templom országos jellegénél fogva fog-e imponálni a város közgyűlése előtt az a körülmény, hogy a várbeli hívek szívesen látnák őt a plébánián.

(A viriliták névjegyzéke.) Az igazoló-választmány ma délelőtt ülést tartott s kiigazította a viriliták 1898. évre érvényes névjegyzékét és törölték abból Leitersdorfer Lipótot, Baintner Imrét, Somogyi Manóit, Herzmann Károlyt, Pollák Mórt, Ráth Károlyt az iparost, Lechner Lajost, Krausz Dávidot és Rosenfeld Lipótot. A névjegyzékbe fő-

vették a következőket: Heidelberg Tivadart, Navratil Imrét, dr. Gindele Jenőt, Lustig Albertet, dr. Hegedűs Jánost, Kiss Istvánt, Bánó Lászlót, Matnaka Istvánt, Graf Zsigmondot, dr. Gonda Dezsőt, Boross Somát, Kéler Zoltánt, Halmos Jánost, dr. Koller Gyulát, Kollár Dávidot, dr. Reich Adolfot, Ziegler Gézát, Schütz Károlyt, dr. Rakovitz Grufát, dr. Osváth Albertet, Zachár Gyulát. A virilisták névsorában most az utolsó Engel Hermann lesz, aki 522 forint 76 krajczár adót fizet. A kiigazított névjegyzék június 15-étől 22-ig lesz nyilvános szemlére kitéve; 23-án délelőtt 11 órakor tárgyalja az igazoló-választmány a netán beérkező felszólalásokat.

(Mégkésélt árlejtés.) Amióta a kútvölgyi új kórház szükségletének beszerzésére rendezett árlejtés miatt a városatyai műdüh kitéporzékolta magát, a város házában újra csönd lett s az izgalom, miként a nyári zivatar, hirtelen lecsillapodott. A kútvölgyi kórház árlejtéseit megvizsgálja a polgármester, a tanács s miután mindent rendben talál, megnyugtatók a pályázatból kirekedt érdek-társakat s megkéri, hogy ne haragudjanak. Ezen-készen pedig az árlejtések pályafutása marad a régi. Vagyis minden árlejtést olyan későn írnak ki, hogy a már gyakorlott és üzemben álló vállalkozó mellett más idegen nem igen tud pályázni. Ezt a szokást, ha nagyon ritkán fordul elő: véletlennek is lehet minősíteni, de miután a későn történő kiírás rendszeres, szokásos gyakorlat, azt kell hinnünk, hogy több benne a jóakarát — a vállalkozó iránt, mint a véletlenség. A legújabb elkésélt árlejtés, amely csak a jövő héten lát napvilágot, a főváros ács munkáiról szól. A főváros ugyanis azokat az ács munkákat, amelyeket házilag nem tud előállítani, három évről—három évre vállalkozóra bizza, előre megállapított részletes árjegyzék alapján. Ezek a munkálatok évenként 20—25.000 forintra rúgnak. Az ideje hónap harminczadikáig kell az árlejtésnek megtörténni. Az árlejtést azonban legfőlebb tizenöt-tizenhatodikán hirdetik ki, úgy, hogy a vállalkozóknak nem igen van idejük a terjedelmes árjegyzék egységárait áttanulmányozni és ajánlatot is beadni. Az eredmény tehát az, hogy a régi vállalkozóval szemben, aki minden csinját-bin-ját ismeri az eljárásnak, alig lehet szó versenyről, még kevésbé győzelemről. Ezt az eljárást a város-házban árlejtésnek hívják, amelynek az a célja, hogy verseny útján nagy megtakarításokkal adas-sanak ki a köz munkák. A véletlenül történő késedelmet pedig egy felelősség nélküli „műszaki napi-díjas“ cskorta olyan felületes szerződéstervezettel, amelyet a nem műszaki közegek nem mertek nyilvános árlejtés alá bocsátani. Erről persze a tanácsnak nincs tudomása, amely ezt a hirt nem olvassa.

(Választás.) A tanács mai ülésén megválasztotta: a polgári iskolákhoz igazgatóknak Erdődy Imrét, tanítóknak: Tattay Ferenczet, Stipánics Józsefet, Kovács Rezsőt, Volenszky Gyulát, Kados Aladárt, Erdődy Ernőt, Hoppe Rezsőt, Scherer Kálmánt, Piringer Lajost és Flóris Áront, tanítóknak: Kollár Annát, Komáromi Piroskát, Schmidt Gizellát, Bródy Arankát, Madarassy Erzsébetet, Horváthné Ballagi Mária-t, Korányi Saroltát, Vámosy Margitot, Halácsy Ionát, Vilhalm Irént és Bárdossy Irént. Az adószá-míteli hivatal főnökének Poplavszky Lajost, számtanácsosnak Erényi Antalt, számvizsgálóknak Szendy Jánost, Komlódy Lajost, I. osztályu számtiszteknak Deák Gézát, II. osztályu számtiszteknak Pfeifer Józsefet és Doktay Istvánt, számségédéknak Prükler Frigyes-t, Polmann Endrét, Niosy Adolfot, számgyakornoknak Pár-tényi Gyulát, Csapláros Ferenczet, Bartusek Károlyt és Dancs Szilvesztert, I. osztályu adó-végrehajtónak Szűcs Istvánt, Varga Bélát, Farnady Lászlót, II. osztályu adó vég-rehajtónak Száva Gyulát, Sarudy Jánost és Kocsis Pétert, III. osztályu adótiszteknak Demjén Gézát, gyakornoknak Kozma Lajost, II. osztályu számtiszteknak Ledényi Elemért és Spielenberg Györgyöt, számségédéknak Heiszler Ferenczet és Vanek Istvánt, II. osztályu végrehajtónak Sachs Bélát, számgyakornokoknak Tiller Gézát, Schrott Bélát és Becsey Lászlót, I. osztályu mér-nőknak Linhardt Józsefet, II. osztályu mér-nőknak Hősig Dezsőt, II. osztályu segéd mér-nőknak Karsay Istvánt, II. osz-tályu segéd mér-nőknak Nagy Gézát.

VIDÉK.

* (Fenyvessy Ferencz beiktatása.) Holnap és holnapután lesz a veszprémi főispán ünnepélyes beiktatása. A küldöttségek egymásután jelentkeznek erre az alkalomra. Így a Liszt Ferencz zenemű-vészkör küldöttségileg fogja képviselgetni magát. Fenyvessy ugyanis elnöke e körnek s a művészek ezért óhajtanak részt venni az ünnepélyen. A küldöttséget Szentirmay Elemér alelnök vezeti és részt vesznek abban dr. Antalik Károly titkár, Maleczky Vilmos házmagy és még többen.

* (Kuscher Nándor reaktíválása.) A fumei autonomisták egyik legszázásabb agitátora, Kuscher Nándor, a nyugalmazott királyi ügyész ugyancsak meg van szeppeve. Miután munkaképességét megállapították, attól tart, hogy valamely magyar vá-roba hívják be szolgálatra s ez ellen közel-lábbal tiltakozik. Fiumei tudósítónk táviratozza, hogy Kuscher az állami szolgálatba való vissza-hívása ügyében ma terjedelmesen ír magáról az autonomisták lapjában. Hangsúlyozza, hogy fiumei törvényszéki bírói minőségében nyugdíjazták s így csak Fiumében reaktíválható. Ghira bírósági orvos véleményét egy orvosi tanácshoz megfelelőbezi. Különben pedig tendenciózus vonatkozású állítások-nak mondja a „Gazetta del Popolo“ ama híré-t, hogy legközelebb új állomáshelyére utazik és hogy reaktíválását kívánja. Végül 27 éves tisztességes, mocsoktalan működésére hivatkozik. Kíváncsian várják Fiumében a „Gazetta del Popolo“ választát.

* (Uj egyházmegyei felügyelő.) A tizenhárom vá-rosi egyházmegye felügyelőjévé tegnap Iglón M ü n n i c h Kálmán bányaigazgatót választották meg egy-hangulag. A hivatalba-iktatás június 21-én lesz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A primadonna válópere. Vlád Gizella, a Magyar Színház primadonnája, a székesfehérvári törvényszéknél férje, Deák Péter szinigazgató ellen válópért indított, de a bíróság, minthogy utolsó együttlakásuk nem Székesfehérvárott volt, Vlád Gizellát kérésével elutasította. Ezt az ítéletet Hegedűs Béla ügyvéd, a primadonna jogi képviselője nem felebbezte meg s így az ítélet jog-erős lett. Most azonban a férj, Deák Péter, lépett fel neje ellen, vádolván őt hitlen elhagyással. Ma délelőtt kérvényt adott be a budapesti törvényszék-hez, melyben hivatkozik arra a ténykörölményre, hogy neje őt szándékosan, minden ok nélkül el-hagyta. Kéri a bíróságot, hogy Vlád Gizellának hagyja meg, hogy tizenöt nap alatt térjen vissza hozzá és állítsa helyre a megszakított életköz-séget.

— Halálos ítélet. Nagybecskerekéről táviratozza tudósítónk: Egész Torontálban nagy szenzáció tárgya egy halálos ítélet, melyet a pan-csovai törvényszék hozott meg. Az eset előzmé-nyei a következők: Mancsuka Pál, leghirhed-tebb lakosa a leghirhedtebb községnek: Ozorának, a múlt évben rálesett Bozsín Jovánra és a nyitott ablakon keresztül, mikor az vacsoránál ült, lelötte, aztán elfutott. Bozsín haldokolva annyit tudott csak mondani, hogy Mancsuka a gyilkos, azután meghalt. E vallomás, azonfelül az áldozat özvegyének tanuskodása következtében a pancsovai törvényszék Mancsukát kötélt általi halálra ítélte. Torontálban a régi statáriumos idöket kivéve, nem volt kivégzés.

— A pestvidéki törvényszék új elnöke. A hivatalos lap jelenti, hogy a király a pestvidéki törvényszék elnökévé Seyfried József sátoralja-ujhelyi törvényszéki elnököt nevezte ki a nyugal-lomba vonult Majorosky Vilmos helyébe.

— Nem rosszul Jóképü vidéki atyafi állt ma Lenk Gyula királyi táblai bíró előtt. A fogház-ból hozták és Göboly András uram kíváncsian várta, mi is leszzen vele. Ezüstforintosok-kathamisított s a bíró felolvasott előtte egy hosszú irást, amely szerint a tábla Göbolyt pénzhamisításért vád alá helyezte.

— Látja — szól aztán jóakarólaga a bíró — kellett ez magának, hogy most a legjobb munka-idöben itt üljön.

Göboly András egyet ránt a vállán:

— Biz én másképp fundáltam ki. Azt hittem, — pártfogásába vesz a kormány.

— Hát az megtörtént, mert itt tartjuk, — feleli Lenk bíró.

— Hm. De én azt gondoltam, hogy a kor-mány, látva, milyen akkurátosan csinálom a pön-göket, — betesz Körmöczbányán a pénzverőbe.

Rosszul sült a próbálkozás és Göboly András szomoruan kullogott vissza a börtönbe.

A „rabszolga-törvény.“

(Esküdtzéki tárgyalás.)

Igy keresztelték el a szociálisták a mező-gazdasági munkásokról szóló törvényt, amelyet tavaly terjesztett a kormány a képviselő-ház elé. Lapjuk, a „Népakarát“, Rabszolga-törvény felírással cikkezett a törvényről s azért sajtópörbe fogta a főügyészség, vádat emel-vén a büntető-törvénykönyv 172. szakasza második pontjában körülírt osztálygyűlöletre izgatás miatt. Az inkriminált cikket, amelyért a felelősséget Wottitz Jakab paszományosság vállalta el, a többek közt a következőket mondja:

„Az önző, kapzsi, rosszlelkű uralkodó osztály a nép sűrűn omló vérét, ezrével elhulló életét úgy hálálja meg, hogy a nép millióit szorító bilincseket még szorosabbá kívánja tenni, a földműves népet valóságos rabszolgaságba akarja hajtani. Kikel az-tán „a Wertheim-szekrény lovagjai, a ringes és kar-telles kizsákmányolók“ ellen s így folytatja: Tiltakozástokból ki fogják érezni, hogy Magyarország munkásnépe, ha eltűri is, hogy leszurják, de ahhoz nincs elég türelme, hogy nyugodt maradjon akkor, mikor homlokára a szégyen bélyegét sűtik, mikor rabszija akarják fűzni.“

Az ügyben már volt egy tárgyalás s akkor Wottitzot, aki nem jelent meg, négyhavai állam-fogházra ítélték. Törvény értelmében új tárgyalást kellvén tartani, az ma folyt le Zsitvay Leó elnöklése mellett, szavazóbírák voltak Cseke Kálmán és dr. Madarassy Béla, jegyző dr. Radich Gyula. A főügyészség képviselőletében Mészáros Tivadár királyi alügyész jelent meg, a vádlottat dr. Káldor Gyula védte. Az esküdtzék tagjai lettek:

Dobos József, dr. Bosnyák Zoltán, dr. Erdélyi Pál, Jónás Ödön, Fejérpataky László, Breslmayer Kálmán, Rötzer Ferencz, dr. Erős Lajos, Bott János, Csengery Lőránt, dr. Bakó Sándor, Mandello Hugó rendes- és Kenessey Ernő, Tóth Péter pó-ttagok.

A vádlevél és az inkriminált hírlapi közlemény felolvasása után kihallgatták a vádlottat az általa-nos kérdésekre, majd a szerzőség dolgában.

Wottitz Jakab 27 éves, izraelita, nőtlen paszományosság, eddig büntetlen.

Beismeri, hogy ő írta a cikket.

Ezzel véget is ért a bizonyítás és rögtön a perbeszédék következtek. Mészáros alügyész konstatálja, hogy a cikket a munkásnépet gyűlöletre izgatja az uralkodó osztály ellen s az egyenesen e célból íródott is. Kéri tehát a vádlottat vétkesnek nyilvánítani.

Dr. Káldor Gyula védő hosszasan foglal-kozik a közszellemmel s ama viszonyokkal, melyek a cikket idején uralkodtak. A cikket nem volt egyőb mint a közszellem és a viszonyok erősebb meg-nyilatkozása. A kormány törvényjavaslatával telje-sen kiszolgáltatni akarta a munkásokat a földbirto-kosoknak s a vádlott erre a veszedelemre figyel-meztette társait, tanácskozással szólítván fel őket. Ez pedig alkotmányos államban nemcsak megenge-dett dolog, de szükséges is. Oly minimuma ez az agitáció szabadságának, hogy Wekerle is igénybe vette az egyház-politikai harcok idején, amikor a javaslatai mellett való demonstrálásra a vidékről 80.000 embert hozott össze a fővárosba. És nem tanács-koztak, nem kérvényezték a királyi ügyészek is, mikor alsóbb fizetési rangosztályba akarták őket tenni? Csak a munkásoknak, kiknek képviselőjük nincs a parlamentben, nem lenne ez szabad? Kéri az esküdtteket, adjanak bizonyosságot a törvény előtt való egyenlőségről s mentesek fel a vádlottat.

Az esküdték hosszas tanácskozás után 6 szó-val 6 ellen nem vétkesnek nyilvánították a vádlottat, mire a sajtóbírószék felmentő ítélet hozott.

SPORT.

+ **Ganache-t megvették.** A magyar kormány gróf Batthyány Elemér Ganache-ját megvette 70.000 forintért. Ganache az 1896-iki derbyben második volt, megnyerte a Király-díjat, a St.-Legers és a hamburgi nagy díjat.

+ **Habenichts.** A graditzi porosz királyi főménes veszedelmes ellenfeleket küld ki a német derby startjához lovainkkal szemben. Vollmond-on, az Unio-győztesen kívül erős támasza lesz a német tenyésztésnek Habenichts, mely tegnap a harmadosztályú államdíjat nagy stílusban nyerte a tavalyi derbygyőztes, Flunkermichel és En-bloc ellen.

+ **Kerékpárverseny.** A Hunnia magyar bicikli-klub holnap, vasárnap délután tartja meg a csömöri-úti versenypályán országos kerékpár-versenyét, melyre negyvenhárom versenyző jelentkezett. Ez alkalommal a legjobb versenyzők szállnak sikra, köztük Gerger, a bordeaux-párisi verseny győztese, Wiegand, Gillemot, Herbster, Kirchknopf, Greiner, Hoffmann stb. A versenyek pontban három órákor kezdődnek.

Alagi nyári lóversenyek.

(Harmadik nap.)

Az Urlovasok Szövetkezete a budapesti turf-látogató közönséggel nagyon meg lehet elégedve. A budapesti és bécsi versenyek után azt lehetett hinni, hogy a sportélvezetekben nyakig uszó publikum egy kis pihenésre vonul vissza. Ez meg nem történt. A köznap dacára ma is elég nagy számmal zarándokoltak az alagi gyepre. Az idő is szép volt. Az urlovasok is derekasan viselték magukat, nagy ambícióval és buzgósággal lovagolták úgy a favoritokat, mint a legszélsőbb outsider-t. A gyömri akadályversenyt Kérdés nyerte meg igen könnyen Eltz báróval a nyeregben. Igaz, hogy nem volt nehéz mesterség, mert Harmat még a verseny elején kitört, Renegát, Madár és Olyan pedig már a félúton verve voltak. Ami az egyes mezőnyöket illeti, nagyon silány anyag állott a starthoz. Azonban a rossz lovak között is lehetett a jobbakat kiválasztani. — Így Dalfy és Zopf megérdemelte a tömeges pártfogást, csak Prior mellőzése a gátversenyben volt érthetetlen. Egy verseny volt a kétévesek között is, melyben lovászfutók lovagoltak. A versenyt Párta III. nyerte könnyen három ro-sz ló ellen, Hruska-val a nyeregben. A győztes lovászfutó boldogabban tért a mázsálóhoz, mint Adams, amikor Áruólával a derbyt megnyerte.

A részletes eredmény a következő:

I. **Eladók versenye.** Díj 1900 korona. Távoiság 2000 méter.

1. Gróf Pejacevich A. Dalfy 71 kilogramm, lovagolta a tulajdonos.
2. Dréher A. Bibereck 69 kilogramm, lovagolta hg. Taxis.
3. Gróf Károlyi Gy. Jambó 67½ kilogramm, lovagolta Mr. Brook.

Futottak még: gróf Degenfeld I. Kökény 69 kilogramm, lovagolta Gömör, Mr. C. Wood Jó lehet 63½ kilogramm, lovagolta báró Eltz.

Bírói ítélet: Biztosan egy hosszal első, fél hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 12, helyre 25 : 35 I., 25 : 50 II. Nyertesre az árverésen ajánlat nem volt.

II. **Gyömri akadályverseny.** Díj 1200 korona. Távoiság 3200 méter.

1. Gróf Thurn E. Kérdés 65 kilogramm, lovagolta báró Eltz.
2. Mr. Blüe Rénégát 65 kilogramm, lovagolta herceg Taxis.
3. Gróf Pejacevich A. Olyan 65 kilogramm, lovagolta Pfeiffer.

Futottak még: Fejérváry G. Madár 68 kilogramm, lovagolta Burchard, gr. Schönborn Harmat 67 kilogramm, lovagolta báró Korb, mely azonban kitört.

Bírói ítélet: Számtalan hosszal első, rossz harmadik.

Totalisateur: 5 : 12, helyre 25 : 30 I., 25 : 29 II.

III. **Eladógátverseny-handicap.** Díj 1000 korona. Távoiság 2400 méter.

1. Burchard P. Prior 68 kilogramm, lovagolta Hruska.
2. Gróf Eszterházy L. Ledér 67 kilogramm, lovagolta Csompora.
3. Gróf Baworovszky I. Chiset 60 kilogramm, lovagolta Juhász.

Futott még: Eikonogen, 67 kilogramm, lovagolta Machan.

Bírói ítélet: Könnyen egy hosszal első, 5 hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 15, helyre 25 : 40 I., 25 : 34 II. Nyertesre ajánlat nem történt.

IV. **Svábhogyl-gátverseny.** Díj 1200 korona. Távoiság 3200 méter.

1. Gróf Eszterházy B. Bánatos 70 kilogramm, lovagolta Gömör.
2. Jankovich B. Gy. Helyes 65 kilogramm, lovagolta herceg Taxis.
3. Bárkay F. Feleség 67 kilogramm, lovagolta báró Eltz.
4. Burchard A. Springinsfeld 69 kilogramm, lovagolta a tulajdonos.

Bírói ítélet: Küzdelem után egy hosszal első, hat hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 17, helyre 25 : 29 I., 25 : 37 II.

V. **Kétéves nyeretlenek eladó-versenye.** Díj 1200 korona. Távoiság 1200 méter.

1. Jankovich B. Gy. Párta III. 57 kilogramm, lovagolta Kaposi.
2. Geist Gáspár Vadrózsa 57 kilogramm, lovagolta Csompora.
3. Báró Podmaniczky Géza Játék 58½ kilogramm, lovagolta Opatoczki.

Futott még: Chernel Gy. Vigéc 57 kilogramm, lovagolta Fürst.

Bírói ítélet: Biztosan egy hosszal első, három hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 8, helyre 25 : 30 I., 25 : 32 II.

VI. **Juntusi díj.** Díj 1500 korona. Távoiság 1600 méter.

1. Dreher A. Zopf 68 kilogramm, lovagolta hg. Taxis.
2. Geiszt G. Fodrász 71 kilogramm, lovagolta Mr. Brook.
3. Gróf Eszterházy Galambó 64½ kilogramm, lovagolta gr. Pejacevich.

Futottak még: Jankovich B. Gy. Primás 66 kilogramm, lovagolta Szemere K. Gróf Orsich Harwich 64½ kilogramm, lovagolta a tulajdonos. Gróf Pejacevich A. Triby 64½ kilogramm, lovagolta Gömör.

Bírói ítélet: Könnyen egy és fél hosszal nyerve, fél hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 11, helyre 25 : 39 I., 25 : 46 II.

(Negyedik nap.)

A holnapi versenyek programja elég változatosnak mutatkozik. A megnyitó handicapban 24 lónak van indulási joga. Ha ezeknek csak a fele indul, szép mezőnyre van kilátás. Jól állanak sulyban ezek között Streber, Massa és Aszfaltbetyár.

Az eladók-versenyében a legitim pályákon is jól futott Alpár cserelhet gazdát, az Evanthia-akadályversenyben pedig Theobaldtól várunk jó futást.

A holnapi napon a szívós Morny emlékének is szenteltek egy szerény dolánciójú gátversenyt.

E 2400 méteres futam 1500 koronája valószínűleg a Dreher-istálló zsákmánya lesz, akár Bumdiöh, akár Gugerl lép ki a pályára.

A kétévesek eladóversenyében néhány kisebb csalódásokat okozott csikó fog egymással mérkőzni, melyek között Radcliffe érdemli meg a legtöbb figyelmet.

A viztorony-díjban Zote, Terka, Jutalom és Valerie között lehet érdekes küzdelem.

Meglepetést Splügen okozhat. Tipjeink a holnapi napra a következők:

- I. Massa—Aszfaltbetyár—Streber.
- II. Alpár—Fair play—Douatrière.
- III. Theobald—Korb-ist.
- IV. Dréher-istálló—Valerie.
- V. Radcliffe—Mesébe való.
- VI. Terka—Zote—Jutalom.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A pénzügyminiszter Csoley Zoltán pénzügyi főtanácsosi címmel felruházott miniszteri titkárt kataszteri helyszínelési felügyelővé, Mojsiló-vits Miklós díjtalan adóhivatali gyakornokot ideiglenes adóisztté, Rajczy Ferenc pénzügyi számgyakornokot pénzügyi számszitté és a vukovári királyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez Lasovics Jánost segélyüljes pénzügyi számgyakornokká, a kereskedelemügyi miniszter a kolozsvári állami fa- és kőipari szakiskolával kapcsolatos gőzgépező- és kazánfűtő tanfolyam vizsgálat Bizottságának elnökévé három évi időtartamra Magyar Endre állami ipari szakiskolai igazgatót, tagjaivá pedig ugyancsak három évi időtartamra Judik magyar királyi államtanügyi mérnököt és Barót Ignác magyar királyi gőzkazánvizsgáló biztost nevezte ki, az igazságügyminiszter Zachár István I.—III. kerületi királyi járásbírói joggyakornokot dr. Waizs-féle alapítványi joggyakornokká, Nyáry Pál zentai kir. járásbírói telekkönyvi beírtészerkesztő telekkönyvezetőt jelenlegi alkalmazásá helyén a IX. fizetési osztály harmadik fokozatába telekkönyvvezetővé, a földmivvelésügyi miniszter Balázs Sándor igali kórállatorvost és Fokányi László szabadkai városi állatorvost ideiglenes minőségű III. osztályú állami állatorvossá kinevezte.

Pályázatok. A berettyó-újfalui járásbírósnágnál albiró állásra, a dévai törvényszéknél díjnok állásra, a szolnoki járásbírósnágnál irrioki állásra, az új-aradi adóhivatalnál gyakornoki állásra, a dévai törvényszéknél hivatalsszolgái állásra, a feregóvái járásbírósnágnál albiró állásra, a szegedi ítélőtábla kerületében joggyakornoki állásra, a Ferenc József nevelő-intézetnél gondnoki állásra van pályázat hirdetve.

Árverések a fővárosban. Klaudy József ing. Elemér-utca 40. szám, június 13. Fein Ignác ing. Lovag-utca 13. szám, június 13. Schick Mórné ing. Lovassi Jakab ing. Huszár-utca 8. szám, június 13. Chabada testvérek ing. Örömvölgy-utca 38—40. szám, június 2. Ramaszeder János ing. Törökör, Órnagy-utca 9. szám, június 13. Lázár Mór ing. Széchenyi-tér 2. szám, június 14.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árú készen kapható ruhákat, ha szükségleteiket nálunk szerzik. A mesteri szabást czégünk előkelő hiruerve biztosítja, a munka kivitelét pedig az üzlet képe elárulja. Méret utáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van kizárólag tisztá gypaju-s valóban gyönyörű mintájú keimékből.

Karácsonyi és Társa

IV. ker., Múzeum-körút 30.

Szt.-Lukácsfürdő

(B) Nagy kén-és szulfidfürdő iszapborogatás, douche-masszázs, ké-és kádfürdő, rheuma, köszvény, neuralgiák, ischias stb. ellen. Lakás és teljes ellátás hetenként 37 Ft. Képezés ár. Prospektust küld az igazgatóság.

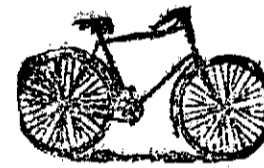
Schimmelpfeng W. tudakozóda,

Budapest, V., Váci-körút 8.

Hitelértékesítések bel- és külföldi cégek felől. Európában 21 iroda, több mint 500 hivatalnokkal. A „The Bradstreet Company” vezetőügynöksége; az Egyesült-Államok, Kanada és Ausztráliában 91 iroda. Díjjegyzék kívánatra bérletve.

Columbia-kerékpárok.

Meteor-kerékpárok.

Nagy kerékpáriskola. Világszerte ismert mesterek Villanyvilágítás. Fodor Károly és társa

Aréna-ut és Lendvay-utca sarok.

Villanyos vasut megállóhelye.

A tisztelt hölgyközönséghez és t. czimű vevőimhez!

Van szerencsém ezenel tisztelettel értesíteni, hogy 32 év óta Gizella-téren fenálló selyemáru, bársony, szalag, csipke, krimer és divatáru-üzletünket Hosszu időn át volt legkitűnőbb munkatársainknak: Ulmer Miksa, Donát Jenő és Fántzal András uraknak, kik Fischer Simon és Társai uraknál feltűnő hasznos működést tanúsítottak, adtuk át. Amidőn irántunk tanúsított bizalmukért és jóakarátukért hálaunkat fejezzük ki, kérjük azt utódainkra is átruházni, kik törekedni fognak azt teljes mértékben kiérdemelni. Tisztelettel Káry Samu és Éna Lőkovies és Káry-czég volt tulajdonosai. 1169.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Offői-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:

Emelet	Leírás	Ár
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás	1400 ft.
II. emelet	Lakás	750 ft.
III. emelet	Lakás	380 ft.
	Lakás	340 ft.

Utcai lakásokban gáz- és villamosvezetékek, parketta tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezetékek, parketta fedett folyosók, kétré nyíló kilátással.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Frankfurt, június 11. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 305.12, Déli vasut 70, Osztrák-magyar államvasut 311.25. Az irányzat szilárd.

Hamburg, június 11. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 305.—. Az irányzat szilárd.

New-York, június 11. (C. T. B.)

	június 11. cents	június 10. cents
Baza júliusra	92 ³ / ₄	95 ¹ / ₄
szeptemberre	78 ¹ / ₂	79 ³ / ₈
decemberre	76 ³ / ₄	78 ⁵ / ₈
Tengeri júliusra	38 ⁵ / ₈	38 ³ / ₄

Chicago, június 10. (C. T. B.)

	június 11. cents	június 10. cents
Baza szeptemberre	73 ⁷ / ₈	75 ³ / ₈
Tengeri szeptemberre	33 ¹ / ₄	34 ¹ / ₈

A tőzsde hete.

Jellemző a tőzsde viszonyaira nézve, hogy egy híres angol fináncz-ember bukása, melyről a táviró a héten hírt hozott, semmi benyomást sem tett az üzlet irányzatára. Az angol tőkepenzesek ez „alapító nagyság” bukásában több mint 7 millió fontot veszítenek — roppant összeg! majdnem annyi, amennyivel Magyarországnak a valuta szabályozásához kell hozzájárulnia — és erre a nagy csapásra, mely az angol papírvilágot érte, az európai tőzsdéken még a csodálkozás egy hangját sem lehetett hallani; nem hogy még következtetéseket vontak volna belőle. Ugy múlt el ez a hír, mintha a londoni city egyik ködös napján megakadt kocsiforgalomról tett volna jelentést.

Hja, nem érünk rá mások veszteségein sopánkodni, ha még oly nagyok, még oly föl-tűnők is. Figyelmünket teljesen lekötik a magunk dolgai: a gabnatermés és az osztrákokkal való kiegyezés. Hogy mindig csak erről beszélünk, már hetek és hónapok óta? Persze. De hát miről is beszélünk, ha nem arról, ami fontos, ami egyedül fontos, mint-hogy a tőzsde üzletének minden jelentéke-nyebb mozzanata, irányzatának minden leg-csekélyebb változása e kettőben találja végső okát. Ha a mezőgazdák táborából rossz hírek jönnek, a tőzsde azonnal kedvetlen, ha jobb hírek érkeznek, mindjárt barátságosabb képet mutat. Ha gróf Thunnak béke-reményei növekednek, akkor az árfolyamok is nyugtózkoznak; ha az osztrák politikai pár-toknak a megbékülés iránt táplált lelkesedésük lanyhul, akkor az értékek ugyanazt teszik. És így történt ez a héten végig, napról-napra, a gabnaföldekről és az osztrák politikai klub-bokból jönnek a bátorító és a lesújtó hírek. Hol így; hol úgy. A rozsdá és Wolff képviselő ur azok az ördögök, melyeket nem jó a falra festeni.

Tehát ne is beszéljünk róluk. Beszéljünk inkább a béke anygáláról, Thun grófról, aki széjjel terjesztett szárnyakkal libeg folyton fölöttünk és nem tud leszállni sehova. Eddig úgy látszott, mintha a német eszterhajt választotta volna nyughelyül. De onnan elhesselték. Most megint a csehek szarufagombjáról lát-szik kandikálni; de nem bizonyos, hogy rajta meghálhat.

Szegény miniszter! Mindig és mindenütt támpontokat keres. De aki mindig támasztékot keres és nem talál, az voltaképen — tánto-rog. És aki soká tántorog, az végre is . . . Na, de mondtuk, hogy nem akarjuk Wolffot a falra festeni; tehát inkább hallgatunk.

Nagy baj volt a héten az is, hogy Bécs-ben hirtelen megdrágult a pénz. Fizettek az értékek ellátásában még 5^oo-ot is, ami Bécs-ben már sok. Nálunk rendes; sőt nálunk még a több is rendes. Az ilyen pénzdrágulás min-dig a propos. Valahányszor a pénz szolgál-tatói akarják, mindig megcsinálhatják. Alap-jában véve nem is kell más ok rá, mint az, hogy akarják. A spekuláció nem is félne tőle nagyon, ha csak egy

kis kapaszkodó szellem volna az üzlet-ben. Az ilyen pénzdrágulás jó időben nem igen rontaná el a tőzsde hangulatát. Mert aki papírban spekulál, annak mindegy, akár 4 és fél, akár 5 százalékkal fizeti meg kínákozó nyeresége roményét, ha — nyereség kínálko-zik. De mikor nem kínálkozik? Mikor pangás, vagy olyan félpangás van, mint jelenleg? Hát akkor mindig akad egy olyan nagytőzsér, aki „tele van papirokkal” és aki nem birván jutá-nyosan fedél alá hozni nagy engagementjét, megnyitja spekulációját egyik fiókját, melyből aztán csak úgy dül világgá a sok „bécsi Tram-way”, a sok „alpesi”, meg a nem kevesebb államvasut és hitelrészvény. Ez aztán ellanyhítja az üzletet.

Mert a tőzsde mindeunel meg tud küz-deni, csak a kínálattal nem. A nagy kereslettel inkább. De a tömeges kínálattal szemben el-gyávu. Ez a pszichikai eredetiség a sok „ka-pott verésben” leli magyarázatát. Denique az a bizonyos tulságosan jóllakott nagytőzsér most is meg volt Bécsben; és a pénzdrágulás hi-rére megvolt a tömeges kínálata, illetőleg el-adása is. Ez tette a héten a legnagyobb be-nyomást a tőzsdére, mely benyomás két fo-rintnyi áresökkenést jelentett a vezető értékek árában.

Amint az a tőzsér a fölösleges holmiját eladta, a régi árak ismét helyre álltak. És így olyan színe volt a tőzsdének, mintha szilárdan zárna hetét.

Hát az amerikai háború? Az is folyik még mindig. De a yankeek már nem zavarnak sok vizet; ha csak az Atlanti- és a Csön-des tengerben nem. Mikor a spanyolok mond-ják, hogy győztek, akkor a tőzsde kissé el-kedvetlenedik, mert hosszabbodni látja a vere-kedést. Mikor pedig az amerikaiak dicsérik magukat a győzelemért, a tőzsde kissé meg-szilárdul, mert közelebb látja a háború végét. Ez az egész. Nem sok, az igaz. De a tőzsde története sem volt sok e héten, aminthogy mindenki meggyőződhetik róla, ha a mai árfolyamokat összehasonlítja a múlt hetiekkel.

Mezőgazdaság.

Gazdasági hírek a Délvidékről. Temesvári le-velezők jelentik mai kelettel: A lefolyt héten tel-jes üzletpangás volt a gabnapiacson. Belföldi buza egyáltalán nincs; román búzából vagy 3000 méter-mázsa kelt el 1 forinttal olcsóbb áron, 10 forint 60 krajczárjával. A vetések állása kielégítő, rozsdáról kevés helyen panaszok, a búzának mag-kezdődése néhol visszamaradt a sok kő és kevés meleg következtében. A nyári vetések és a kapa-növények gyönyörűen állanak. — A már több év óta fennálló „Hungaria” temesvári nemezzár ma délelőtti részvénytársasággá alakult. A rész-vénytőke 200.000 korona, felosztva 400 darab 500 koronás részvényre. A tőke teljesen be van fizetve, ebből 120.000 koronaértékben a gyár maga, mint az eddigi tulajdonosok, Reitter Ede, Schwarzkároly és Spitzer Jahab betéte szerepel. A közgyűlés, melyen Vest Ede lovag elnökölt, a most nevezetteket igazgatókká választotta, a felügyelő-bizottságba pedig Vest Edét, dr. Fáty Ignác ügyvédet, Barát Ármán szer-kesztőt, Mág János kamarai titkárt. A román udvari főlovászmester tegnap itt járt Temesvárott s nagy bevásárlást tett a gyárban, kivált pokróczok-at, bokakötőket, nyeregalkat stb. vásárolt nagy mennyiségben.

Ösztöndíjas állatorvosi állások. A földmivelés-ügyi miniszter az állatorvosi akadémiát jó sikerrel végzett okleveles állatorvosok közül nyolcra alkal-mat öhajti nyújtani arra, hogy gyakorlati ismeretek elsajátítása végett két évig a magyar királyi állami ménésintézetnél szolgálatot tegyenek. Ez idő alatt a lakáson kívül évi 600 forint ösztöndíjban részesül-nek. Pályázni öhajtok kellően felszerelt folyamod-ványaitak e hónap 30-ikáig a budapesti magyar királyi állatorvosi akadémia igazgatóságánál nyujt-hatják be.

Ipar és kereskedelem.

Csödnnyitások. Esztégár Márton ellen a tordai királyi törvényszék részéről. Csödbiztos Po-zsoni Antal törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Simándi István ügyvéd; bejelentési határidő: 1898. július 9., felszámolási határidő: 1898. július 21. — Póllák Lipót és Ervin ellen az újdéki ki-rályi törvényszék részéről. Csödbiztos Galamb Zoltán törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Kohn Károly ügyvéd; bejelentési határidő: 1898. július 26., felszámolási határidő: 1898. augusztus 8.

Kőbányai sertésplaccz, június 11. Magyar első-rendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialtal nehéz (páronként 320 kilogrammon fe-lüli súlyban) 57¹/₂—58 krajczárig. Közép (páron-kint 251—320 klgrig terjedő súlyban) 57¹/₂—58 kr. Könnyű (páronk. 250 klgrig terjedő súlyban); 58—58¹/₂ kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgr. felüli súlyban 58—58¹/₂ krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm súlyban) 57¹/₂—58 krajczárig. Könnyű (pá-ronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 57—57¹/₂ krajczárig. Sertéslétszám: 1898. június 9. napján volt készlet 44.869 drb, június 10-én felhajtott 130 drb, június 10-én elszállított 769 darab, június 11-ére maradt készletben 44.230 darab. A hizott sertés üzletirányzata kissé kellemesebb.

Budapesti konzum-sertésvásár, június 11. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. június 10-én érkezett 617 drb. Készlet 496 darab, összes felhajtás 1113 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 621 drb, elszállítatlan maradt 92 drb. Napi árak: 120—180 kilós 56—58 kr, 220—280 kilós 56—58¹/₂ kraj-czár, 320—380 kilós 56—58¹/₂ kr, öreg nehéz 52—57 kr, malacz 34—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vesztőgázár marhavásár, június 11. A mai vásárra felhajtottak 463 darab szarvasmar-hát, e között 13 darab sovány marhát. A felhajtás közel olyan nagy volt, mint az előző héten és mi-vel hétfőre is nagy felhajtást várnak, a verők tar-tózkodólag viselkedtek. A vásár ennél fogva lanyha irányzatban folyt le és az árak 1 forinttal olcsó-bodtak. Jegyzések 100 kilónként élő súlyban. Ma-gyar hizókök 27—34 forint, hizókök német 28—36 forint, prima 38 forint, kivételesen 39 forint; alá-rendelt minőségök 23—27 forint, bika és tehén 26—33 forint.

Bécsi husvásár, június 11. (Bauer Arnold hítes alkusz jelentése.) A husvásárra e héten felho-zott 221.529 kilo marhahús, 41.656 kilo borjúhús, 1030 kilo juhús, 41.663 kilo sertés. 2342 darab borjú, 101 darab juh és 406 darab sertés. Jegy-zések: Marhahús hátulja 45—70 kr, eleje 40—64 kr, angol hélszin 70—110 kr, borjúhús 36—70 kr, juhús 44—50 kr, sertés 64—80 kr, borjú 42—60 kr, juh 42—44 kr, sertés 56—64 kr. kilónként. E héten marhahusneműek élénk keresletnek örvend-tek, ellenben borjú ára ma lanyha irányzatot kö-vetett, mivel nagyobb hozatal volt. Sertés irányzata szilárd.

Pénzügy.

Szelvénylevonás. Magyar keramiai gyár részvénytársaság abbéli jelentése folytán, hogy részvényeinek szelvé-nyét folyó évi június hó 10-ik napjától kezdve 12 osztrák értékű forinttal váltja be, elrendelte a tanács, hogy ezen részvények folyó évi június hó 11-ik napjának déli tőzsdéjétől fogva szelvény nélkül s az 1898. év január hó 1-ső napjától folyó 5 szá-zalékos kamatokkal árultassanak s jegyeztessenek a tőzsdén.

Közlekedés.

Hajózás a Körösön. Br. Dániel miniszter rende-letére Kun-Szt-Mártonból ma gőzhajó indult a Kö-rös hajózatásának kikémlésére. Az utazásban részt-vettek: Kenessey felügyelő, Galatz műszaki taná-csos, Jász-Kun-Szolnok- és Békés megyék alispánjai. A folyómenti községek a ritka látvány iránt nagy-ban érdeklődtek s a hajót óvációkkal fogadták. A szemle sikerült és ennél fogva rendes gőzhajó-jaratokat rendeznek be a Körösön.

A tengeri kigyó jelentkezik. Itt van megint ma-holnap az ugorka-saison, újból előkerülnek az ismeretes tengeri kigyók. Elsőnek ezuttal a b a j a b á t t a s z é k i h i d jelentkezik, mely most hír szerint, azért jutott volna döntő stádiumba, mert a magyar államvasutak valamelyik üzletvezetősége utasítást kapott valahonnan, hogy a szabadka-bajai másodrangú vasut elsőrangúvá átalakításának költségeit számítsa ki. Miután nagy veszteség volna a jövő nemzedékre, ha egy ily pompás tengeri kigyót rövidesen kivégeztetnék, utána jártunk a dolognak s meggyűvással konstatálhatjuk, hogy a magyar államvasutak üzletvezetősége most már épen tize-dikszer teszi meg ezt a számítást s még remény van, hogy vagy husz évig foglalkozhatik a kér-déssel.

Ez tehát még nem döntő stádium s ilyen csak az volna:

1. ha Budapest lemondana arról, hogy az ország közvetítő kereskedelmének központja legyen,
2. ha a Duna jobb partja nem volna képes a szomszédos osztrák piacokat gabonával el-

látni és segítségül hívni a Bácskát és Torontált;

3. ha megfordítva, a Duna balpartja nem érné be a felsőmagyarországi erdős vidékek terményeivel és segítségül hívni Stájerországot és Karinthiát;

4. ha fontos állami érdek kívánna, hogy a Svájcba stb. menő gabona Gyékényesen a déli vasútnak adassék át ahelyett, hogy ezt a magyar államvasut vigye Bruckig, meg valamely más határszéli állomásig stb.

Mindezek az esetek információink szerint még nem következtek be s egyhamar nem is fognak következni.

Ellenben tény, hogy időközben egy csomó viczinális épült ki s van még tervben, mely részint Bajára, részint Báltaszékre gravitál és a hid révén szeretne létjogosultságot nyerni. Ez a törekvés azonban ép oly kevéssé érleli meg a hid eszméjét a döntő stádiumig, mint az a hír, hogy egynél több bankintézet jár utána, hogy a baja-báltaszéki hidből jó üzletet csináljon magának.

Szakirodalom.

Gazdasági politikánk múltja és jövője. E cím alatt figyelemre méltó közgazdasági munka jelent meg ma a könyvpiacra, B. A. L. I. N. T. Imre, dolgozatáról eddig is előnyösen ismert hírlapírójárunk tollából. A szerző mindenekelőtt a közép-európai vámszerződés megújításának szociális és gazdasági jelentőségét méltatja és Magyarország gazdasági állapotát ismerteti, összehasonlítva ezt a többi államok gazdaságával, arra a következtetésre jut, hogy a mai állapotok mellett Magyarország gazdasági erői a külföldnek kamatoznak. Azt a kérdést veti föl, meglegedjék-e Magyarország továbbra is azzal, hogy másnak dolgozzék, vagy igyekezze saját gazdaságát és megerősödését szem előtt tartva, a jövődjé új értelemmel gazdasági politikai relációit alapos revízió alá venni. A történelmi ismeret és során a mai gazdasági állapotokhoz jut el s különösen a tavalyi áruforgalom adatai és az utóbbi évek áruforgalmának fejlődése alapján bizonyítja a mai kereskedelmi szerződések tarthatatlanságát. És itt adja meg a választ a fölvetett kérdésre. A szerző szerint határozni kell afölött, hogy agrár-állam maradjunk-e, vagy ipart teremtsünk. Ha agrár-állam akarunk maradni, egy közép-európai vámuira kell törekednünk; ha ipart akarunk teremteni, teljes elzárkózás lehet csak a politikánk s szigorú kölcsönöség alapján való szerződések Ausztriával s a külfölddel szemben. A könyvnek utolsó része a jövődjé gazdasági élet várható változásairól foglalkozik s az ázsiai sárga birodalmak jövődjé szerepéről szól. Véget ér a szerző Ausztriához való viszonyunkkal foglalkozik, mely a mai gazdaságpolitikai mozgalomban mindenesetre figyelmet érdemel. A tíz ívre terjedő munka a Budapesti Hírlap kiadásában jelent meg, és minden könyvkereskedésben kapható egy forintért.

Standard életbiztosító-társaság. A társaság 72. évi közgyűlése folyó évi április 19-én lett a társaság székhelyén, Edinburgban megtartva. Az igazgatótanács jelentéséből közöljük a következő adatokat: Az 1897. évben 5446 ajánlat lett benyújtva 46.102.150 korona biztosított összegről és kiállított 4738 kötvény 1.776.350 korona első évi díjjal. Az üzletév végén a társaságnál 48.135 kötvény volt érvényben 597.993.850 korona biztosított összegről és az évi jövedeleim 28.075.325 koronára rugott, amiből 19.790.450 korona díjbevitel és 8.284.875 korona a beruházások jövedelme. A társaság vagyona az elmúlt évben 9.110.475 koronával 220.118.805 koronára emelkedett. Halálesetek és esedékességek fejében a társaság 1897-ben 15.154.520 koronát fizetett ki. Fennállása, vagyis 1825 óta több mint 150 millió korona nyeresémet utalt át a biztosítottaknak és több mint 450 millió koronát folyósított halálesetek folytán.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, június 11.

A szeptemberi buza ma megint mintegy 9 forint 40 krajczárnyi és 9 forint 60 krajczárnyi árak között mozgott és 9 forint 49 krajczárral, tehát öt krajczárral magasabban zárul mint tegnap este.

Annyit jelentsen ez, hogy ma a terméskilátások ez arányban rosszabbodtak volna? Nem, mert ha az új buza árfolyamának hullámlása hű tükre lenne a vegetacionális állapot változásainak, ma az e tekintetben beérkezett jelentések következtében jelentékenyebb emelkedést láttunk volna.

Igaz, hogy e hírek ellenőrizhetetlenek, de végre is azt már senki sem tagadja, hogy a veté-

sek állása az utolsó napokban sok helyütt rosszabbodott. Tény, hogy a rozsdá terjed és hogy egyes vidékeken már a kalászatokat is megfertőzte. Ma pedig egy fejérmegyei nagyobb uradalom azt sürgönyözte, hogy földjein fekete rozsdát észleltek. A kőd sem volt jó hatással a virágzásban levő buzavetésekre.

Ismételjük, kézzelfogható kárt nem lehet konstataálni, de az auspiciumok mindenesetre kedvezőtlenebbek.

A spekuláció azonban mostanában cinikus. A tőzsdén már is el vannak készülve rá, hogy nem lesz 37 millió, de még 33 millió métermázsza buzánk sem, hanem mondhatjuk 30 millió métermázsás hozamunk. Még ez esetben is — azt mondják — elég szép ár a mostani.

Ez a helyzet szignatúrája!

Reméljük, hogy a spekuláció csalódik majd egy a terméseredmény, mint az árak tekintetében.

Reméljük főleg, hogy a tőzsdékörök csalódnak majd a várható kivitel irányában.

Tapasztalt és a külfölddel szakadatlan és szoros összeköttetésben levő exportőrök állítják, hogy az idegen piacok részéről korántsem szűnt meg a kereslet és az érdeklődés. Hogy mégis az utolsó hetekben nem volt említésre méltó forgalom, ez onnét van, mert a vevők természetesen árkinálataikat a napi irányzathoz alkalmazzák. A 11 forint 30 krajczáros szeptemberi buza napjaiban fizethettek 11 forint 25 krajczárt a déli vasút állomásain új buzáért, ma persze csak jelentékenyen olcsóbban vásárolhatnak. Termelőink pedig el vannak kaptva. Végre majd kénytelen-kelletlen megpuhulnak a producensek is. Az egy-két forintos indifferencia alig játszik szerepet, a földolog az, hogy buzafelhasználónknál minél hamarabb tudjunk.

Ma különben elkelt 500 métermázsza új 76 kilogrammos buza, augusztus 15-ig való szállítással 9 forint 80 krajczáron Dombóvár állomásról. Hát ez sem megvetendő ár.

A készáru piacra, hogy a malmok nem idegenkedtek a vásárlástól az árak 10—15 krajczárral emelkedtek.

A fogyasztás most már hetek óta nem vásárol, misem természetesebb, hogy a legközelebbi időben megint hozzá fog látni a vételhez. Alig hisszük, hogy amidőn ez az el nem maradható eventualitás beáll, hogy az árak majd olcsóbbulnak, ellenkezőleg abban a véleményben vagyunk, hogy a múlt évi kész buza még nagyon kurrens cikké válik, annál inkább, mivel a budapesti malmok az új árut egymagában csak szeptember felé önthetik a garatra, augusztus végéig mindig vegyitnek ó buzát az új termékhez. Készlet pedig nagyon kevés van.

Felhasználóink mondanak, hogy a kész buza esetleges áremelkedésével a júniusi buza sem fog visszamaradni, ha e határidőben egyáltalában még számbavehető engagement van és ha ez engagement részeseit félig-meddig komolyan vehetjük. Ma 15 krajczárral javult e terminus ára és zárul 11 forint 60 krajczáron.

A heti hozatalok szemben a multheti 54.339 métermázsával, csak 45.880 métermázsát tettek, ebből elszállítottak 208 métermázsát. E kimutatásban azonban hiányzanak a Magyar folyam- és tengerhajózási társaság és a Dél-német gőzhajózási társaság hozatalának adatai.

A többi cikkek készáru forgalmában gyér üzlet volt, változatlan árak mellett, míg a határidőpiacra a tengeri-, rozsa- és zabhatáridők mintegy öt krajczárral emelkedtek.

Ma további 12.000 métermázsza tengerit mondtak fel és az illető vevő (ugy látszik, már csak egy vevő van, mert az egész szállítást egy cégnek osztották ki) simán átvette az árut.

A C. T. B. sürgönye nyomán közöltük tegnap Thomann becsülését az Egyesült-Államok ideai terméskilátására nézve. Ma ugyane forrás révén adjuk a hivatalos kimutatást, amelyet a washingtoni kormányhatóság az Unio mezőgazdasági állapotáról tegnap nyilvánosságra hozott.

E két jelentés adatai feltűnő módon divergálnak. A hivatalos taksálás, noha eléggé kedvező,

nem éri el korántsem ama számokat, amelyeket a magáninformáció közölt. Erre nézve különben már tegnap megmondottuk, hogy a crop-expert ezuttal alighanem tulzásha esett és jeleztük, hogy az amerikai tőzsdéken sem adtak feltétlen hitelt ez alkalommal e privátjelentésnek.

Legjobb bizonyítéka ennek az a körülmény, hogy tegnap a júliusi buza egy és fél centessel emelkedett, holott ily fenomenális terméskilátásnál erőteljes baisse-áramlatot lehetett volna elvárni.

Áttérve a hivatalos jelentésre, kiemeljük, hogy a téli buzavetések állása majdnem mindenütt jelentékenyen javult.

A következő tabellában feltüntetjük, miképp taksálták, százalékokban kifejezve, a főbb termelő-országok téli buzavetésének állapotát ez év június elsején és szembevetjük az ideai május elseji, valamint az előző évek június elsejei állással, megjegyezve, hogy száz százalék a teljes normális termésnek felel meg.

	1898	1897	1896	1895
	Jun. 1.	Május 1.	Június 1-én.	
Pennsylvania	96	96	102	96
Tennessee	93	95	100	84
Ohio	97	82	88	50
Michigan	97	95	79	73
Indiana	95	87	60	70
Missouri	96	88	45	80
Kansas	104	105	88	85
Kalifornia	33	26	73	98

Kansas kecséget tehát most is a legjobb kilátással.

Az egész Unioiban a téli buza június 1-én átlagban 90-8 százaléknak felel meg, vagyis szemben a május elsején kimutatott 86-5 százalékkal 4-3 százaléknyi, szemben a tavaly június elsején kimutatott 78-5 százalékkal 12-3 százaléknyi a javulás. Thomann tegnap pedig 91-2 százalékra tette a téli vetések állását.

A téli buzával bevetett területet 26,200,000 acresben állapítja meg a hivatalos jelentés, szemben a múlt évi 21,562,000 acrest és szemben a Thomann-féle 26,068,681 acrest tevő kimutatással.

A new-yorki gabonatózsde statisztikai hivatala ez adatok alapján a téli buzában a termést 366,800,000 bushelre becsüli, míg Thomann 450 millió bushelre taksálta.

A tavaszi buzával bevetett földek június elsejei állapota, a hivatalos jelentés szerint, egyszerűen rendkívüli. A communiqué kiemeli, hogy a mostani állapot páratlan. Nem volt még precedens rá, hogy majdnem az összes főbb termelővidékek — mint ezuttal — teljes normális termést helyeztek volna kilátásba.

A new-yorki gabonatózsde statisztikai hivatala ez adatok alapján a termést tavaszi buzában 270,500,000 bushelre taksálja, míg Thomann 325 millió bushelre.

Az utóbbi általános taksálása szerint 775 millió bushel, a washingtoni jelentés, illetve az azon alapuló becsülés után 637,500,000 bushel buza várható, tehát 137,500,000 bushellel kevesebb, mint Thomann szerint. De azért mindenesetre jelentékenyen termésre nyílik kilátás, mint az előző évek eredményei, amelyek kitétek:

1897-ben	530.150,000
1896-ban	427.684,347
1895-ban	467.102,947
1894-ben	460.267,416
1893-ban	396.132,000

bushelt.

A zabföldek állapota e hó elején 98 százalék nak felelt meg, szemben a múltévi 89 százalékkal. A bevetett terület azonban 1-6 százalékkal apadt. A termést 789,984,000 bushelre taksálják.

Az árpával bevetett terület 5-3 százalékkal csökkent.

Eddig a hivatalos jelentés, amely azt az impressziót kelti, hogy kiváló gonddal van megszerkesztve és amely azt bizonyítja, hogy Amerika az idén hatványozott mértékben fog termékével versenyezni a nemzetközi piacon.

A hivatalos kimutatást New-Yorkban csak a tőzsde zárta után hozták nyilvánosságra, annak tehát az üzlet alakulására már befolyása nem volt. Sürgönyözik különben, hogy a kereskedők lényegesen érdeklődéssel várták a jelentést és hogy az takti-

forgalom berekesztése után nagyon szilárd volt a hangulat, mivel Dél-Amerikában az elhajozások apadtak, valamint esőhírekre a téli buzaterületeken, végül pedig a kivitel élénkebb kereslete következtében.

Az export különösen Argentiniából csökkent feltűnő módon, amennyiben e héten elszállítottak quartersekben

Table with columns: Angliába, a kontinens felé, összesen; and rows: búzából, tengeriből, 26.000, 20.000, 7.000, 24.000, 33.000, 44.000

szemben a múlt heti 105.000 quartersnyi buza és 102.000 quartersnyi tengeri elszállítással.

Különböznen tegnap élénk kereslet volt az amerikai tőzsdéken úgy a molnárok, mint az export részéről, mert attól tartanak, hogy a visible supply ismét jelentősen (másfél millió bushellel) leszállit.

A mai külföldi tőzsdéken lanyha volt az irány. Berlin, London üzletelenséget jelezett, Párisban 25 centimes-al, Liverpoolban 1 pennyvel olcsóbbodtak az árak.

Buza.

Elkelt 10.000 métermázsa 10 krajczárral magasabb áron.

Előfordult eladások búzában.

Table with columns: mennyiség, származás, minőség, átadási hely, ár netto, készp. vagy 3 hónap; rows: 1000, 200, 200, 1000, 1100, 100, 500, 800, 700

Hivatalos jegyzések búzában.

Table with columns: faj, minőség, 100 kilogr. készp. ára, 100 kilogr. készp. ára; rows: Tiszavidéki, Pestvidéki, Fejérmegyei

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 86.600 métermázsa buza 27.700 métermázsa liszt. A nyugotiban 18534 métermázsa buza, 260 métermázsa liszt.

Előfordult határidőkötések búzában.

Table with columns: határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde; rows: június, szept.

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Table with columns: határidő, Déli tőzsde zárlata, Leszámloló árfolyamok; rows: június, szept.

Rozs.

Készárúzet. Elkelt néhány kocsirakomány fentartott áron.

Előfordult eladások rozsbán.

Table with columns: mennyiség, származás, minőség, átadási hely, ár netto, készp. vagy 3 hónap; rows: 100, 800

Hivatalos jegyzések rozsbán.

Table with columns: faj, hektoliterenkénti súly, 100 kilogramm készpénz ára; rows: új, ő

Raktárállomány: A közraktárban 10000 métermázsa.

Előfordult határidőkötések rozsbán.

Table with columns: határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde; rows: június, szeptember

Hivatalos határidőjegyzések rozsbán.

Table with columns: határidő, Déli tőzsde zárlata, Leszámloló árfolyamok; rows: június, szeptember

Takarmányfélék.

Készárúzet takarmányfélékben. Zab szilárdabb, a kinalat gyér. Árpa üzletelen. Tengeri szilárd, megint mutatkozik némi érdeklődés.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: mennyiség, faj, minőség, átadási hely, ár netto, készp. vagy 3 hónap; rows: 150, 150, 100, 200, 100, 100

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: ár, faj, hektoliterenkénti súly, 100 kg. készp.; rows: Árpa, Zab, Tengeri

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 8900 métermázsa árpa, 11700 métermázsa zab, 26.100 métermázsa tengeri. A nyugati pályaudvarban 220 métermázsa zab, 1097 métermázsa tengeri.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: ár, határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde; rows: Tengeri, június, július, június, szept.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: ár, határidő, Déli tőzsde zárlata, Leszámloló árfolyamok; rows: Tengeri, június, július, június, szeptember

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi június hó 9. este 6 óráig június 10. este 6 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármihatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with columns: az árú megnevezése, Erkezett, Elszállított; rows: a) helyi forgalomban, b) átmeneti forgalomban

Table with columns: az árú megnevezése, Visszkivétel, A visszkivételre előjegyzett mennyiség; rows: búza, rozs, árpa, zab, tengeri

Table with columns: az árú megnevezése, Visszkivétel, A visszkivételre előjegyzett mennyiség; rows: búza, rozs, árpa

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, június 11.

Az osztrák politikai eseményeknek és a médió-ellátáshoz keresett pénz drágulásának következtében nagyobb kínlat látni a tőzsdén a rendszél. Az árak engedtek és délig alacsonyabb színvonalon maradtak. Az utótőzsdén azonban szilárdabb volt a hangulat és az árfolyamok ismét emelkedtek. A nemzetközi értékek közül délután leginkább az államvasutat keresték, még pedig jobbadán Berlin számára. Helyi piacunkon az üzlet nem volt nagyon élénk, de a divatos papirokat mégis vásárolták, emelkedő árak mellett is; így a kerámiaiakat, a Schlick-féleket, a salgótarjániakat, a kereskedelmi bank és a Ganz-gyár részvényeit. Minden egyebek fölött esend volt. Érezvény és külföldi váltó megtartotta tegnapi árát.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 401.50—402.20 (prolongálva), Osztrák hitelrészvény 358.00—359, Osztrák-magyar államvasut 359.75—360.30, Közüti vaspálya 387.50—388, Villamos vasut 268, Salgótarjáni közhévíny 637.—

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 358.80, Magyar hitelrészv. 401.80, Aranyjárdék 121.15, Koronajárdék 98.80, Leszámitoló-bank 260.75, Jelzálogbank 251.50, Rimamurányi 252.—, Osztrák-magyar államvasut 360.—

A déli tőzsdén előfordult kötések: Magyar koronajárdék 99.—, Salgótarjáni közhévíny 635—638.—, Közüti vasut 388.—, Villamos vasut 267.75—268.50, Magyar hitelrészvény 402.—401.30, Magyar ipar és kereskedelmi bank 105—105.25, Magyar jelzálogbank 252—252.50, Magyar leszámitoló bank 260.75, Osztrák hitelrészvény 359.10—358.70, Osztrák-magyar államvasut 360.25—359.90, Bankgyesület 106, Országos központi takarékpénztár 795.—, Magyar aszfalt részvénytársaság 223—225.50, Kerámiai gyár (szelv. nélkül) 131—132.50, Schlick-gyár 222—224, Magyar cukoripar elsőbbségek 163, Magyar villamosági részvénytársaság 144.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 forint, 8 napra 4.50—5.— forint, június utójára 6.50—7.50 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámitoló bank, Rimamurányi vasut, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közüti vaspálya, Villamos vasut

Az utótőzsdén Osztrák hitelrészvény 359.10—359.90, magyar hitelrészvény 401.50—402.25, államvasut 360—362.50 forinton kötöttet.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámitoló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasut, Közüti vaspálya, Déli vasut

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapesti vásárosarnok.

Budapest, június 11. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak csökkentek, birka-husnál emelkedtek. — Baromfinál élénk, árak szilárdak. Halban élénk, árak szilárdak. Tej és tejtermékek élénk, árak szilárdak. — Tojásnál élénk, árak emelkedtek. — Zöld-sógnél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárosarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahus hátulja I. 52—53 frt, II. 46—52 frt. Birkahus hátulja I. 50—52 frt, II. 36—50 frt. Borjúhús hátulja I. 56—60 frt, II. 52—56 frt. Sertéshús (sárendő 5—6) frt, vidéki — frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolhász füstölt 60—80 kr (kilonkint). Sertésszir bordóval 63.0—63.0 frt (100 kilonkint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Cairke 1 pár 0.50—1.20 frt. Lud hizott kilonkint 50—55 kr. — Kálfőfélék. Tojás 1 láda (1440 db) 27.7—28.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 4.00—3.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 4.00—3.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 10—20 frt. Vaj I. rendű kilonkint 0.80—0.85 frt. Tea-vaj kilonkint 90.0—1.20 frt. Burgonya-rozs 100 kiló 3.0—4.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.80—4.20 frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—1.20 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30—0.60 frt.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizelendő. — Czélszerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenesre könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **ösv. Balásovits György** nagytűzde.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos**, fűszerkereskedés.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már.**, dohánytűzde.
- IV. „ Harsich-bazár **Déval József**, dohánytűzde.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsz A. J.**, dohánytűzde és újságárda.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula**, fűszerkereskedés.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohánytűzde.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohánytűzde.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zalmond**, dohánytűzde.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Brenner nővérek**, dohánytűzde.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Kohonyi Ilona**, dohánytűzde.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Hesler Róza**, dohánytűzde.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frad J.**, dohánytűzde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.**, dohánytűzde.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Marta. Impossible écrire, suis étai d'esperer. Situation grave. Quant a partez Z-vous. N'oubliez pas 300- sont ils urgent? Pense beaucoup a vous. 1453-1

Szép és szolid leány vagy özvegy állandó barátságát óhajtja: kit anyagilag támogathatnék. Árva előnyben részesül, levelet „Anyagi támogatás” címen továbbít e lap kiadóhivatala. csakis teljes czímmel írt levelekre válaszoltatik. 1429-1

Kicsike. Igazán dicséretes magaviseletet tanúsított, megvagyok elégedve, azonban kívánom hogy ez állandó is legyen. Ha lehetséges teszt, levélben bővebben fogok írni. Oriás. 4766-1

Ovid. Dragăm, boldogságunkat ne halogasd, nem tudjuk végzetünket. Ki igazán szeret, nem számít, csak szeret. Gondolj reám. 1457-1

Női szépség biztosítatika Raditz-féle **Mirtus-crème**, használata által, mely finomítja a bőrt, kisimítja a ráncokat, alaposan eltávolítja a szepit, májfoltot, bőrhámlást stb., 1 téglény 1 forint, hozzá a **Pulcheradin-szappan** drága 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Barna kezek, arcz, orr ellen az egyetlen gyógyszer a Raditz-féle **Mirtus-fehérítő**, ártalmatlan, 1 üveg 2 frt. Legfinomabb napi és esti poude a **Pulcheradin-poude**, doboz 50 kr. Készíti és szétküldi: **Raditz Rob. Apostolgyógyszertára, Budapest, József-körút 64.** az Országos Hirlappal szemben. 6313-1

HÁZASSÁG.

Rom. kath. vallású 20 éves csinos leány ki 1000 frt hozományával és szép kelengyével rendelkezik, ez uton szeretne férjhez menni egy iparoshoz. Levelet a kiadóhivatalba kér „M. M. 20” jelige alatt. 4754-2

Intelligens, 26 éves r. kath. hivatalnok 2000 frt évi jövedelemmel ismeretséget óhajt kötni oly előkelő családból származó, művelt és csinos 18-20 év körüli leánynyal kinek néhány ezer frt. hozománya van. Leveletet a kiadóhivatalba kér „Intelligencia” jelige alatt. Discretio becsületdolog. 4756-2

ALLÁST KERES.

Zöb év gyakorlattal bíró segéd, ki vasár-üzletben működött és a magyar, német és szerb nyelvet beszéli, állást keres. Czím a kiadóhivatalban. 4704-3

Zársalkodónői állást óhajt elfoglalni egy 20 éves kath. jó családból való leány, ki a magyar, német, francia s valamint az angol nyelvből is beszél, továbbá szépen zongorázik és énekel. A főzésben is segédkezik és zárdai nevelésben részesült. Czím a kiadóhivatalban. 4452-3

Könyvelő és levelező bankés áruszakmában perfect-állást keres, esetleg 2000 forinttal jól jövedelmező üzlettel tarsulna. Ajánlatok „ügyes 1” alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 1447-2

200 koronát fizetnek annak, ki nekem egy nagyobb intézetnél állást szerez. Eddig szintén egy nagy intézetnél pénztárnok voltam. Írásbeli megkezdéseket a kiadóhivatalba kérek „Pénztáros” jelige alatt. 4608-3

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

ALLÁST KAPHAT.

Szegelönyösebb feltételek mellett szerződött az „Allianz” élet és járadék részvénytársaság népbiztosítási vsztálya, Budapest és környékén helyi ügynököket. Szakismertek nem szükségesek. Heti próba idő után állandó alkalmazás esetleg utaztatással együtt van egybekötve. Czím Váci-körút 21. sz. II. emelet d. e. 11-1 óráig. 6567-4

Francia bonnet keresek gyermekeim mellé. Ajánlkozhatni délután 1-3-ig. Czím a kiadóhivatalban. 4568-4

Segéd divatkereskedésbe felvétetik. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Keresztény” jelige alatt. 4606-4

Házikisasszonynak kerestetik egy jobb családbeli ker. 18-20 éves leány, pusztára gyermektelen családhoz. Leveletet „Kisasszony” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 4594-4

Négy kölyök-vizsla, (telivér) öthetes, eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 1461-4

Zanoncz Horvák Ferencz vasárüzletében, Budapest, Baross-utca 56. felvétetik. 1421-4

Némi óvadékkal rendelkező kisasszony nagyobb üzletbe mint pénztárnoknő azonnal alkalmazást nyer. Csakis azok pályázhatnak, kik ily minőségben már alkalmazva voltak. Írásbeli ajánlatok „Állandó állás 72,” jelige alatt a kiadóba küldendők. 4686-4

Ügyes nőiszabónók felvételnek. Czím a kiadóban. 4746-4

Jncassansnő azonnali belépésre kerestetik 25 frt óvadékkal. Czím a kiadóhivatalban. 1449-4

OKTATÁS.

Czimbalom-tanítónő, ki még néhány órával rendelkezik, tanít az általa feltalált legkönnyebb tanmód szerint, ugyszintén cigányosan is, háznál és házon kívül. (Óránkint 50 krajczár.) Czím a kiadóhivatalban. 4102-5

Egy francia tanár kerestetik, ki olcsó leckeórákat ad. Czím a kiadóban. 4640-5

15 évi gyakorlattal bíró zongora tanárnő, valamint rajz, festészet- és finom női kézimunka-tanítónő nagyobb családhoz alkalmaztatni kíván. Czím a kiadóhivatalban. 4702-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Nogradmegyében több kisebb-nagyobb birtok eladó. Czím a kiadóhivatalban. 4718-6

500 hold birtokot, Gömörmegye, Hangany, azonnali átvételre, felszerelés nélkül, 6500 forintért eladom, közzentartalommal. Bélyeggel ellátott levelek figyelembe vétetnek. Czím a kiadóban. 1455-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Egy villát akarok bérbe venni Budakeszen a nyári hónapokra, esetleg egész évre. Ajánlatok a lakás körülményes leírásával a kiadóhivatalba intézendők „Bérlés” címen. 4616-7

Telek 332 egy és fél négyszögöl Ferencvárosban Üllői-ut törszomszédságában iparosoknak különösen alkalmas. előnyös feltételek mellett eladó. Czím a kiadóhivatalban. 4748-7

ELADÁS.

Butorvevők becses figyelmébe ajánljuk Nemes és Lengyel belvárosi kecskeméti-utca 6. I. em. levő nagy butoraktárát, ebédő-, háló-, szalon? és uri berendezésnek rendkívül olcsón beszerezhetőék. 6775-8

Könnyű fizetési feltételek! Diszes olcsó **vasbutorok, gyermekkoszik, gyermekágyak, ruganyos aozélsodrony-ágybetétek** afrik és lőszór **matracok, paplan és szövetfüggönyök, ágy és asztalterítők, kárpitozott fabutorok,** tükrök és függőlámpák kaphatók: **Pápai és Náthán** gyárosoknál, Budapest, VI., Andrássy-ut 2. (Fonciére,palota.) Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemlés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. 6581-8

Jól menő kávémerést vagy csemegeüzletet keresek átvételre. Ajánlatot „Nagy forgalom” czím alatt a kiadóhivatalba kérek czímezni. 4684-8

Mindennemű ócska ajtók és ablakok, méret lazásra elkészítve olcsón kaphatók **Eisler Izidor és fia** építési asztalosoknál, Budapest, **Nádor-utca 51.,** a Lipót-körút sarkán. 6641-8

Bor, kizárólag saját termésű-, asztali-, peccsenye- és csemegebor, ó- és új, fehér és vörös, hordóban, vasutra feladva vagy helyben átvéve kapható: **Rak-sányi Károlynál,** Balaton-Henyében. 1415-8

KIADÓ SZOBÁK.

Két csinos butorzatú, különbejáratu hónapos szoba, teljes ellátással is, Üllői-uti klinika közelében, kiadó. Czím a kiadóban. 4692-10

Egy csinosan butorozott szoba olcsó áron kiadó. Czím a kiadóban. 4042-10

Egy szép utcai szoba a Szentkirályi-utczában, esetleg zongorahasználat-tal, csakis intelligens nőnek, olcsón kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 4726-10

Saktárs kerestetik egy csinosan butorozott különbejáratu szobához, esetleg teljes ellátással is 30 frtért. Czím a kiadóban. 4716-10

A Podmaniczky-utczában egy nagyon szép 2 ablakos balkonos utcai szoba az első emeleten kiadó. Esetleg teljes ellátással. Czím a kiadóhivatalban. 4572-10

Városmajor-utca legszebb pontján, nagy kert közepén július és augusztus hónapokra egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba kiadó. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 4688-10

Teréz-körút közelében, csinosan butorozott különbejáratu utcai szoba, fürdőszoba-használattal, azonnal kiadó. Czím a kiadóban. 4736-10

Egy külön bejáratu, kétablakos, udvari szoba, elegánsan berendezve, azonnal kiadó. Czím a kiadóban. 1445-10

SZOBA KERESTETIK.

Butorozott szobát keres egy fiatalember előkelő keresztény családnál, a Vízszínház közelében, teljes ellátással. Ajánlatot a fizetés megjelölésével a kiadóhivatalba kér intézni „Színész” czím alatt. 4620-12

Aug. 1-ére a Lipót-köruton keresek három-négy szobából és minden hozzájárulózó melék helyiségekből álló első- vagy második emeleti lakást. Ajánlatot kérek a kiadóhivatalba „Mérnök” jelige alatt. 4622-12

Keresek a Józsefvárosban egy urilakást, mely 10 esetleg 12 szobából álljon az I-ső vagy a II. emeleten. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Uri lakás” jelige alatt. 4612-11

KIADÓ LAKÁSOK.

Nyaraló, mely áll 6 szoba, fürdő-, előszoba 3 verandából, cselédház, jégverem, gyümölcsös, konyhakert, 3000 négyszögöl bekerített területen, közvellen erdő mellett. Czím a kiadóhivatalban. 4700-13

Sakás 2 szobás, azonnal átadandó. Egy bolt kiadó hentes vagy mészárosnak nagyon alkalmas. Czím a kiadóban. 1459-13

KÖNYVEK.

Könyvtáram bővítésére veszek jókarban levő elsőrendű íróműveit. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Sürgős vétel” címen. 4596-15

Jó írók műveit keresem mielőbbi megvételre. Ajánlatot a kiadóba kérek „A, b.” jelige alatt. 4662-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Bérbeadó. Üllői-ut, Erkel-utca sarkán nagy üzlet, lakással 700 frtért. Czím a kiadóban. 6823-17

Bérbeadó. Erkel-utca Üllői-ut sarkán, vendéglőnek igen alkalmas helyiség, nagy árnyékos udvarral, valamint többrendbeli lakás, igen olcsó bérért kiadó. Czím a kiadóban. 6825-17

Fűszer-(szatócs) üzletnek alkalmas helyett keresek, lakással vagy a nélkül. Czím a kiadóhivatal megmondja. 4464-17

Vendéglőnek alkalmas helyiséget keresek, lehetőleg munkásvidéken. Levélbeli ajánlatot kérek a kiadóhivatalba intézni „Élénk forgalom” jelige alatt. 4634-17

Nagy bolthelyiség keresek az Andrássy-uton, vagy a Teréz-körút kezdetén. Ajánlatot kérek körülményes részletezéssel „Czukrázda” jelige alatt. 4708-17

KÜLÖNFÉLE.

Női ruha-varrónő házhoz ajánlkozik, valamint házon kívül is letelegésben nőruhákat olcsón készít. Czím a kiadóhivatalban. 4346-18

Jzlésesen és olcsón lehet étkezni a VI. ker. egy szállodás özvegyénél 12 frtért, naponta 4 tál ételt. Czím a kiadóban. 4340-18

Fodrásznő ajánlkozik uri hölgyeket fésülni. Czím a kiadóhivatalban. 1281-18

A legjobb magyar élelzap az „Üstökös”. Most sorra készül pompás karikatúrákban a nevezetesebb és ir ókatművészeket.

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Czím a kiadóban. 4744-18

Jó házból való esecsemő szoptatásra felvétetik. Czím a kiadóhivatalban. 1451-18

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Az üzlet nehézkes és az árak kezdetben csökkentek. Később buza iránt jobb kereslet mutatkozott, anélkül azonban, hogy ez az áralakulást jelentékenyen befolyásolta volna. Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

B u z a árak az első két üzleti napon 50 krt vesztettek. Később néhány malom ismét jobb vételkerület tanúsított, a forgalom is némileg javult, az árak 20 krral emelkedtek. Külföldi búzából nagyobb tételek kerültek eladásra és ezek képezték a forgalom zömét. Az összforgalom e héten 50.000 mm., a hozatal 45.000 mm.

R o z s üzletellen maradt. **Á r p a** (takarmány és hántolási czélokra) alig van kinalva, de kereslet sem mutatkozik. Gyárosoknak nincs szükségletük és hivatalok alig fizetnek 6.75—7.— forintnál többet Kőbányán.

Z a b elég bőven érkezik és a helyi fogyasztásnál értékesíthető. A forgalomban volt 4000 métermáza, szín és tisztaság szerint 7.20—7.60 forint között kelt el.

T e n g e r i a folyó határidő árán jegyez. Tiszavidéki állomásokon mérsékelt a kereslet és Mezőturon 5.20 forint, Szarvason 5—17.50 forintot fizettek.

O l a j m a g v a k: Káposztarepczében e héten sem volt forgalom, névlegesen 11.75—12.50 forint. Káposztarepcze augusztusra 12.30—12.35 forinton zárult. Gomborka 12.—12.50 forint, vadrepcze 5.50—6.25 forint, lenmag 10.—10.50 forint kendermag 8.—8.50 forint.

H ü v e l y e s e k: Bab e héten ismét üzletellen maradt. Jegyzéseink névlegesen: Gyöngyösön 7.—forint, Szegzárd 6.75 forint, Baján 6.80 forint, ó-barna bab Kalocsán 5.50 forint, új 6.—forint. Köles 4.75 forintot.

V e t ő m a g v a k. Mint minden évben ez idő táján, jelenleg is meglehetősen csöndes a hangulat. **V ö r ö s l ő h e r e**. Az alacsony árak azt okozták, hogy spekulációra a m e r i k a i l ő h e r é b ő l történtek vásárlások. Az ebbeli jegyzések rendkívül alacsony színvonalon mozogtak. **M u h a r m a g v a k** forgalma kielégítő volt, épügy a kilésé is. **T a r l ó r é p a m a g n a k** már élénk kereslete van és az ideai tartós eszések miatt igen szilárd az irányzat.

R e p c z e t a j b a n az üzlet változatlan. Készáru jegyzése nagyban vételnél 35 forint, kicsinybeni vételnél 35 forint. Határidőüzletre gyárosok még mindig nagyon szilárdak és a kínálat nagyon rezervált.

R e p c z e p o g á c s a. A készletek teljesen fogytán vannak. Az ára azonban mégis inkább valamivel lanyhább, mivel van már elég zöld takarmány és így a szükséglet kicsi. A jegyzés névleges; 5.90—6 forint a budapesti vasúthoz szállítva.

Liszt és korpa. A lisztüzlet a lefolyt héten is megmaradt a malmokra nézve kedvezőtlen állapotában. Üzleteket, ugyszólván, még mindig kizárólag csak a második kéz csinál, amely folyvást jóval a malmok jegyzése alatt iparkodik korábbi vásárlásainak maradékaitól szabadulni. Jellemző, hogy az utóbbi napokban már oly olcsón ajánlott a második kéz, hogy egyes malmok kezdték árujukat visszavásárolni. Külföldön az üzlet pang. A korpaüzlet szilárdabb, ami arra vezethető vissza, hogy miután egyes malmok az üzemet beszüntették s a korpakészletek kicsinyek, általában azzal számolnak, hogy előreláthatólag nem lesz fölösleg áruban.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
21.60	21.—	20.10	19.20	18.30	17.50	16.50
		7	7½	8	F	G
		15.60	13.80	7.10	5.—	4.90

100 kilónként, zsákostul Budapesten szállítva.

Czukor és kávé. Budapest, június 11. **K á v é**: Rióból érkező jelentések szerint az ideai termés ismét kitünő hozamot ígér s valószínűleg csakis ennek lehet betudni azt, hogy a megindult áremelkedés ismét nyugponthoz ért. **Á r a k**: Santos good average 41—42 forint, Santos superior 46—49 forint, Portorico 100—120 forint, Jáva sárga 90—124 forint, Menado 140—170 forint, Carracas 68—80 forint, Laguayra 88—98 forint, Jamaica 90—110 frt, Salvatore 75—85 frt, Lahat 100 frt, Mocca Hodeida 108—114 forint, Preanger 118 forint, Középamerikai 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—140 forint, detto gyöngy 128—145 forint, Viktoria 50—56 forint, Viktoria-gyöngy 68 forint, Santos-gyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Lavé-gyöngy 86—92 forint, Guatemala 100—112 forint. Nagyban, ab Trieszt. — **C z u k o r**. Irányzat hanyatló. Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. Finomítvány prima 37.—37.25 forint, koczka 38.—38.25 frt, Pilé 56.—56.25 frt, Kristály-czukor 35 forint, Candis fehér 46 forint, Candis sárga 41 forint, Szőlőczukor 25 forint.

F ü s z e r - é s d é l l g y ö m ö l c s a. Budapest, június 11. **D a t o l y a**: Kalafát 26—32 forint, alexandriai 20—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon 22—26 forint. **F ü g e**: koszoru 18.—18.50 forint, Calamata 20.50 forint, kosáraru 14—15 frt, szabadon 13.—15.—frt, Puglia 9—12 frt. Szmirna 34—38 frt, Maratonisi 14.—18.50. forint. **M o g y o r ó**. Sziciliali 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—, isztriai 35.— frt, Levante hámozott 34.50—35.50, Levante 16—17 forint. **S z e n t J á n o s k e n y é r**. Puglia új 9.50—10.50 frt, Mandula: Avola courris 89—96 forint, Molfetta 80.— frt, Catania 84 forint, Palma girgent 86 forint, Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint, dalmát új 78.50—80 frt, armelin 45 frt. Pig-

n o l 62 frt per láda. **M a z s o l a s z ő l ő**: Vourla 36—38 forint, Yeri 36—39 frt, Caraburno 45.—56.— frt, Éleme 22, frt, vörös Samos 18 forint, fekete Thyra 16 frt, fekete Samos 22 forint. **S z a r d e l l a** 68—70 forint, **A j ó k a** 35—56 frt. **B o r s**. Singapore fekete 50—56. forint Penang fekete 46.— forint, detto fehér 76 frt. **G y ö m b ó r**: bengali 28.50 forint. **S z e g f ü s z e g** 40 frt. **F a h é j** 56.— forint, fahéj törmelék 28, babérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Trieszt.

Konzorvek. Mai hamburgi jelentések szerint az árak a következők: **A n a n á s z**, szingaporei érkezett 100 láda, a hozatal nagyon csökkent. 100 darab 1¼ kilogrammos doboz 60 márka; detto 100 darab 1 kilós doboz 50.50 márka; detto Guadeloupe 100 darab 1 kilós doboz 98 márka; detto Cahama, láda a 24 doboz 162—165 márka; detto Saint-Miguel érkezett 100 láda, aukcióra került 80 láda, 5 márka emelkedéssel, per 100 kg. 272 márka. **T e n g e r i r á k**: 96 dobozos láda a ¼ kgr. 60 márka, detto 48 dobozos láda a ¼ kgr. 52 márka, Lazacz 48 dobozos láda a ½ kgr. 30 márka; detto magas dobozban 26 márka. Mustár maille 12 doboz a 1 kgr. 9.50 márka; detto ½ kilós doboz 6.50 márka; detto diaphane 12 doboz a 1 kgr. 6.75 márka; detto 12 doboz a fél kgr. 4.50 márka. **S z a r v a s g o m b a**: Perigord, legjobb minőség, 10 darab ½ doboz 65 márka, detto üvegben 60 márka; szárított per kgr. 14 márka. Sajtok: Viktoria 20—30 kilós darabokban per kgr. 2.40 márka; Chester 7—30 kilós darabokban per kgr. 2.30 márka; Stilton 4—6 kilós darabokban per kgr. 3.80 márka; Roquefort 2½ kilós darabban 2.30 márka. Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márka. Eidam 2 kilós gömbben 1.50 márka; hollandi tejszín per 10 kgr. 20 márka. Svájci per 10 kgr. 18 márka; Parmesan per 10 kgr. 18 márka. Sardines à l'huile 2800 ládával érkezett; árak változatlanok.

S z e s z. A szeszüzletben e héten lanyhább irányzat uralkodott és olcsóbb gabnárak valamint a nagy kínálat folytán a szeszárak 75 krajczártól 1 forintig olcsóbban jegyeznek. Budapesti finomítógyarak 58½—58.25 forinton kínáltak finomított szesz, vidéki gyarak 58 forinton bérmentve budapesti állomáshoz szállítva. Élesztőszesz szintén lanyhább és 58 forinton jegyeztetik nagyban. Mezőgazdasági szeszgyarak részéről kínálat nem volt. Galicziából kontingens nyersszesz tartályokban szállítva 1899. január—májusra 18 forinton kínáltak, de csak néhány üzlet létesült. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 20—2¼/5 forinton. A kivitel e héten több nagyobb tétel finomított szesz vásárolt, mely Fiumén át tovább lett szállítva. Vidéki szeszgyarak közül: Nyirbátor, Győr, Arad, Kenyérmező, Temesvár 25—75 krajczárral olcsóbban jegyeznek.

B u d a p e s t i z a r k a t á r a k e h é t e n: Finomított szesz 58—58.50 forint, élesztőszesz 58—58.50 forint, nyers-szesz adózva 57—57.50 forint, adózatlan 17—17.50 forint, denaturált szesz 22.25—23.— frt. Az árak 10.000 literfokon-

Szoknyás diákok.

Tegnap volt a budapesti leánygimnázium első évfázó vizsgálata, amelyen Wlassics Gyula kultuszminiszter is megjelent. A vizsgálat pompásan sikerült. A szoknyás diákok mind prestanter feleltek és a calculusokban talán nem is akad suficiens.

Tekintettel hazai nőnevelésünk e rendkívüli föllendülésére, érdekes lesz emlékezni régiekről és közölni egyetnást a jelen század elején Pesten és Budán fennállott leánynevelő intézetekről.

Ilyen volt mingyárt 1817-ben a Glivitzky Antal intézete, melynek programja akkor ortográfia és stylus szerint a következőkép hangzott:

„Jelentes a Szülőkhöz.

Minekutánna a Tsász: kir: szabad jussal bíró Nevelő- s formáló Leány intézetnek birtokosa, Glivitzky Antal, Pesten, a Franciscanus Templom megett, a szép utszán 495 szám alatt, az első emeletben, 77 növendékeivel September 6-án tartott közönséges megvizsgáltatásával, az iskolai esztendőt ismét bérekesztette; tudtára adja ujonnan minden szülőknék, kik leányaik neveltetését s formáltatását szívükön viselik, a következő iskolai esztendőnek kezdetét, mely October utóbbi felére határozottatott.

A nevelői mód, s formáló tárgyak 10 közönséges megvizsgáltatások után anyira ismeretesek, hogy azokat egyen egyen előszámlálni felesleg volna. A háznál neveltendő kis asszonyok kosztba vetelőknék föltételei, mint eddig is, az időnek környüállásához, s az illendőséghez vagynak tökéletesen mérsé-

keltetve, s tsak szóval határozatnak meg, a szülők értékök szerint.”

Ebben az intézetben, a korigényeihez képest, tanultak egy kis földrajzot, egy kis történelmet és a többi könnyebb tantárgyakból is egy-egy kicsit. Nagy-sulyt fektettek a mithológiára, amely aktor igen divatos volt. Gazdagabb szülők gyermekeit „beavatták a spinéten való játszásba” és nyelvek közül a német és francia nyelveket tanították nagy buzgalommal.

Ugyancsak a század elején állt a fővárosban Weninger Vincze és nejének leánynevelő intézete, amelyet némely szülő azért szeretett különösen, mert nem vett föl sok gyermeket és a leánykák folyton és közvetlen a tulajdonosné anyai fölügylete alatt állottak.

Weningerék is adtak ki programmot, melynek czime

Nevelő Há z

volt és következőkép hangzott:

Mínthogy Alábbirtak már több esztendőktől fogva Ifjuság nevelésében foglalatoskodnak, és a respectabilis Szülőknék télyes meglegedésére, a mint a nálunk találkozó Bizonyáglevelek mutattják, a reájok bizatott Ifjuságot nevelték, és nevelik, tehát a Nagy Erdemű Publicumnak tudtára adják, hogy még három kis asszonyokat szándékoznak nevelés végett átalvenni, mellyekkel mindöszve nyolctan fognak lenni, négyen tudniillik egy tágos szobában, kiknek pallérozására minden tehetségüket fogják fordítani.

A Nevendékek valóban a leg illendőbb feltételek alatt fundamentosan fognak tanítani az Erkölcsi Tudományban, Geografiában,

Természeti Historiában, Helyesírásban, (magyarul és németül) Számvetésben, Rajzolásban, Tán czban, Claviron és mindennemű Asszonyi kézimunkákban.

Közelebb való tudósítást lehet T. Gyer tyánfi ur házában, az Országuton Nro. 1059, a második emeletben jobbrul találni.

Költ Pesten, 22. Octoberben 1816.

Weninger Vintze és Hítvese.

Egy függelék még megjegyzi, hogy „a Leán kák egészségi alapottára is nagy gond fordítatik, mert nemcsak Belső-Doctor, Phisterer András ur, de külön Szemorvos, a Bétsben tanult Tudós Fabini János-Gottlieb ur is jár a Nevelő-Házba . . .” Mint régi följegyzésekben találtam, ez az intézet nagyon jó hirben állott és 1817 tavaszán egy alkalommal Hermina főherczegnő, József nádor neje is különös figyelmére méltatta, úgy, hogy magához rendelvén Weiningerét, a tanítási- és nevelési módszerről, a gyermekek, előhaladásáról, úgy az erkölcsi- mint anyagi sikerről apróra kikérdezte.

Weningeréket ez a magas pártfogás a leg-szebb reményekkel töltötte el, mindazonáltal a remények csakhamar elfoszlottak, mert a nemes érzésű, nagy műveltségű főherczegasszony, még ugyan- abban az esztendőben, egészen váratlanul, elhunyt.

A leghosszadalmasabban adja nevelő intézete nek programját Folnesics Lajos J., akinek e század elején Budán volt a leánynevelője.

Ott lévén akkor a Dicasteriumok, minden főbb hivatal ezt az intézetet leginkább magasrangú hivatalnokok leányai látogatták. Folnesics programja a következő:

kint, hordó nélkül, bérmentve Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendő. Bécs: Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 21.30 forintig kelt el. Zárlatjegyzés 21.10—21.30 forint. — Prága: Adózott triplószesz nagyban 56.50 forint, adózatlan szesz 20.50 forintot jegyeztetett. — Arad: Finomított szesz 57.50—58 forintig kelt el. — Kenyérmező: Finomított szesz 58.25—58.50 forintig kelt el, denaturált szesz 21.50—22 forintot nagyban. Temesvár: Finomított szesz 57.50—57.75 forintot kelt el. Losonc: Élesztőszesz 50 krajczárral olcsóbban jegyeztetett. — Triest: Kiviteli szesz tartályokban szállítva 14.—forint, 90% hektoliterje.

Gépolajok és kenőcsök. Budapest, június 11. Olivaolaj valódi pugliai 44 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragozinolaj 26 forint, transmissióolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. **Kenőolajok:** Cylinderolaj valódi amerikai 38.—forint, egyéb cylinderolaj 22—36 forint, consistent gépkenőcs 30—35 forint, hánvakocsikenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötélkenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékkenőcs 20—24 frt, szij- vagy szerszámkenőcs 35—40 frt. Gyantaárak: Serfőzdeszurok 15—17 frt, terpentínolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. **Kátránytermékek:** Carbolineum 12—13 frt, kőszénkátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaselin borkenőcs 20—25 frt, szerszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt. **Halzsir:** svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, oroszlanzsir 12—13 frt. **Lenolaj:** 26 frt, valódi hollandi 30 frt. **Lenolajkenőcs:** leülepedett 22—30 frt, Vaselinkenőcs 35—40 frt. **Faggyu:** 38—40 frt. **Tejszinszappan** 22 frt. **Kocsikenőcs:** fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.—frt, monifalconet 7.50 frt, kék finom 7 frt, uszó 7.50—9.—frt, fehér 7.50 frt, fiakkerkenőcs 9.75—10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. **Schellack:** narancs 116 frt, fél-narancs 88 frt, rubin 85 frt. **Szalmiak:** fehér angol 56 frt, jegecz 28 frt. **Naftalin:** hordókban 14.50 frt. **Glicerín:** 48—90 frt. **Benzin:** fehér 28 frt mind per 100 kilogramm ab Budapest. **Kolofonium:** belföldi 6.75—7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt. **Szurok:** bognárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok hójor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt, mind per 100 kilogramm ab Bécs. **Gummi:** arabiai 75—77 frt, detto kevert 39—42 frt, kereskedelmi 45—48 frt, Lätti 34 frt per 10 kilogramm. **Táblaolajok:** Hangulat folyton lanya. Albániai tisztított 33—36.25 forint, olasz, finom és szuperfinom 57—68 forint, levantei 33—36 forint per 100 kilogramm vám és hordó nélkül ab Triest.

Vas. A lefolyt héten a piac élénksége kielégítő volt; nagyobb kereslet volt különösen a

hengerelt vasgerendák és rudvasak iránt, mely utóbbiak árában kisebb emelkedés is mutatkozott. Csekély áremelkedés észlelhető a hengerlemezeknél, nemkülönben a vastörmelékek némely fajainál is. Kötések, különösen a hengerelt vasgerendákra nagyobb számban kötettek, melyek azonban majdnem kizárólag vidéki építkezésekre vonatkoznak. Nyersvas áraink tekintetében lényeges változás nem állott be. Budapesti helyiárak 100 kilogrammként készpénzfizetés mellett két százalék pénztárféreménnyel: magyar nyersvas: 4—4.5—4.65 forint, Bessemer nyersvas: 4.65—4.75 forint, witkowitzi nyersvas: 4.50—4.60 forint, fél nyersvas: 4.20—4.30 forint, magyar rudvas: 10.30—10.80 forint, steier rudvas: 11.10—11.50 forint, hengerelt vasgerenda: 11.50—12.50 forint, vaslemez: 12.60—12.90 forint, tartánylemez: 12.60—12.90 forint, magyar kazánlemez: 20.20—20.60 forint. **Ócskavasak:** nehezebb vasdarabok: 3.30—3.40 forint, könnyebb vasdarabok: 2.90—3.—forint., I-rendű öntött vastörmelék 3.70—3.80 forint, elégetett öntött vastörmelék: 1.50—1.60 forint. 100 kilogrammként készpénzfizetés ellenében.

Petroleum. Az üzlet változatlan maradt.

Nagybani jegyzések. A kőolaj-finomító-gyár: Fiumei egycsillagos (amerikai) petroleum: 19.—frt. Háromcsillagos (orosz) petroleum: 17.75 forint. Brassói prima: 15.50 frt. — A magyar petroleum-ipar-részvénytársaság: Császár-olaj: 23.—forint. Egykeresztes petroleum 19.—frt. Orosz háromkeresztes petroleum: 17.75 frt. Kétkeresztes petroleum: 17.—frt. Budapest, 100 kilogramm tiszta suly után, netto tara, hordóval együtt (ingeny hordó). Világos hengerolaj I. számú: 32 frt. Sötét hengerolaj II. számú: 30 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 14.50 frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 17.50 frt. Keverőolaj (tisztító olaj) X. számú: 9.—frt. Keverőolaj (nehéz, fajsulya 0.905) XI. számú: 10.50 frt. A X. és XI. számú olaj fénytelen minőségben egy és 1/2 forinttal drágább. Budapest, 100 kilogramm tiszta suly után netto tara, ingenyhordóban, per cassa 2 százalék árengedménnyel. Orsovai Standard White (salon) petroleum: 15.—forint. — Az Apolló ásványolajgyár-részvénytársaság: Liliom-császár-olaj: 23.—forint. Egyszív petroleum: 18.—forint. Háromszív petroleum 17.75 forint. Csillag-kereszt 17.75 forint. Lámpaolaj: 16.75 forint. Budapest, netto cassa, 100 kilogrammként, ingenyhordóban, 20% tara. Apollo III. számú gépolaj: 17.75 forint Budapest, 100 kilogrammként, hordóval együtt, netto tara; per cassa 2 százalék árengedménnyel vagy váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 krajczárral drágábbak. Üres petroleumos hordók ára: 2.10 forint. Üres olajos hordók ára 1.30 forint. **Vulkánolaj:** 9.—forint. Budapest, 100 kilogrammként, ingeny hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

MINDENFÉLE.

Sajátságos vendég. Egy hamburgi szaklap beszéli, hogy Londonban van egy korcsma, mely valóban párját ritkítja. A ház külseje semmi különöset el nem árul. A kapu fölött vastag betűkkel van odapingálva a czim: „Williams.” Még ha bel-sejében is fürkészve kutatgatunk, ott sem találunk feltűnőt. Amint azonban kiürítjük első üveg borunkat a másodikat kérünk, akkor jön a meglepetés. A dícső pinczér ilyenkor ugyanis minden habozás nélkül felhívja figyelmünket a falon függő nyomtatott táblázatra, vagyis a korcsma házszabályaira, melyen hatalmas fekete betűkkel ezek állanak:

1. Részeg vendéget semmi körülmények között ki nem szolgálunk. 2. Egyes személyek, vagy egész társaságok csakis egyszer kapnak tiszta terítéket. Félóra távollét után a vendég ujonnan érkezettnek tekintetik. 3. Egy személyre eső italmeny-nység egyszerre az egy pint bort, egy korsó sört, vagy egy pohár pálinkát tul nem haladhatja. 4. Olyanokat, kik lármáznak, vagy durva kifejezéseket használnak, szóval illetlenül viselkednek, nem szolgálunk ki. 5. A dohányzás kidobás terhe mellett egyáltalán tilos.

E sorok alatt pedig a következő megjegyzés olvasható:

A tulajdonosnak van annyi joga, hogy tulajdon füzletében olyan szabályokat hozzon, amilyenek neki tetszenek, és hogy ne tölje azok megsértését. Kinek nincsen inyére, szerencsétlenül más helyiséget. Van elég korcsma Londonban.

A legsodálatosabb az egészben, hogy „Williams” korcsmája a leglátogatottabbak egyike.

Az annamita temetés. Annam ázsiai császárság Siamtól keletre; keleti határa a dél-kinai tenger. Az 1874. év márczius 15-iki saigoni egyezmény óta francia fönhatóság alatt áll. Ez országban a temetkezési szokások igen érdekesek. Midőn egy annamita meghal, a rekonok első dolga a halott legalaposabb megmosatása, ünneplő ruhába való felöltöztetése és disz-ágyba fektetése. Huszonnégy óra mulva egy olaj- és szurokkeveréssel bekenet koporsóba helyezik, majd ezt tágas szobában fölállított podiumra helyezik mindaddig, míg a rokonság összegyűjti a temetési költségeket. Ezen közben a már értesített többi rokon és barát is megérkezik és bemenne a halottas szobába az egyik sarokban

A Hazai Familiákhoz és Szülékhez.

Az alább irtnak asszonyi Nevelő- és Pallérozó Institutumában a kosztos Kisasszonyok számára némely helyek még üresek. Ő tehát ajánlja Institutumát, mely négy esztendőttől fogva fennáll, a Haza minden barátainak, és a közép-magas és magasabb Renden lévő Familiáknak, kik a hazai intézeteket örömet fenntartják és gyámolítják.

Egy kosztos kisasszonytól, kosztért és mosásért fizettetik egy esztendőre 300 fl. tanításért, vigyázásért és nevelésért 300 fl.; a műsikában, éneklésben és tántolásban való tanításért egy esztendőre 204 fl.; tzipőre, selyemre, papirosra, varró gyöngyökre és más apróbb szükségletekre egy esztendőnként 126 fl.; tehát mindössze egy esztendőre 930 fltk váltó tzedulákban.

Noha az árak, mint kitűnik, akkori váltópénzben értendők, mégis a legmagasabbak voltak, amelyeket századunk elején egy leány nevelésére a szülők fizettek és ennél fogva Folnesics intézetében többnyire gazdag házak gyermekei tanultak. A program aztán az ellátás- és tanrenddel foglalkozik:

Fölöstökökre kenyér és gyümölcs, ebédre négy egészséges és jól készült tál étel adatik. Az ebédnél és vatsoránál annyi jól készült házi-kenyér nyújtatik, a' menüvit a kosztos Kisasszonyok kívának. „A kosztos Nevendékek frissek, egészségesek és vidámok. Sőt még azok is, akik betegesen jöttek az Institutumba, megfrissültek és mind testök egészségesebb, mind lelkük vidámabb lett.

Azt is kijelenti a tulajdonos, hogy a díjak félesztendőre előre fizetendők és hogy félesztendővel előre be kell jelenteni, ha a Kisasszony-Leánkat elviszik.

A tanítás rendszeréről így ír:

Tanítás adatik a Keresztény Religió-tudományban, t. i. Jézusnak Vallás- és Erköls-tanításában; a' német, magyar és frantzia nyelvben és írásban; az olvasásban; számvetésben, geographiában és historiában, a' természet leírásában és a' természet tudományban; az asszonyok házi hivatala és elrendel-tetése hat fele nemeiben; a virágok rajzolásában, az asszonyi kézimunkák minden nemeiben, végre a muzsikában, éneklésben és tántzban. — Esztendőnként kétszer nyilvánosságos próbatételek tartatnak.

A magyar nőnevelés bölcsőkorára vonatkozó adatok közt kutatva, régi nyomtatványok közt találtam egy ócska német füzetet is, melyet „Winke für weibliche Erziehungsanstalten meines Vaterlandes, zur Bekämpfung des bösen und Stärkung des guten Zeitgeistes in der Erziehung” czim alatt Folnesics Lajos irt s amely 1815-ben Budán megjelent, a „Hazai és külföldi tudósítások” 36-dik számában igen méltánylólág említették meg.

A program berekesztőlég elmondja, hogy: Ezen Nevelő és Formáló-Intézetnek megismeretetésére tudatom, hogy az Uralkodó-Tónus benne a keresztényi Familiá-Erzés, és Familiá-Lélek, mely az értelmet megvilágosítja és a szívet minden jóra megmelegíti. Mert csak így lehet az asszonyi ifjúságot a mi időkorunknak jobb kívánsági szerint tökéletesen kivélni, és a Hazának közép-magas- és

magasabb Renden lévő leányit a' koketteria és a' magafitogatás ellen megörzeni, és így őket a tsehdés házi takarékoságra, jámbor erkölsűsége, szemérmessége és szelidsége (mind olyan tulajdonságok, a' mellyek nélkül Familiái boldogság teljes lehetetlen) tanítani és szoktatni.

Végül megemlít két nagyváradi Kisasszony-Leánkat, akik az intézetnek diszére váltak s mindenkor például állithatók; valamint azt is, hogy nevendék sehol szebb frantzia beszédet nem tanul, mert a tulajdonosné maga született párisi nő, aki nem idegen, fizetett személyre bizza, de maga oktatja a leánykakat.

A program régi módi, sárgás papirosra van nyomtatva és aláírása a következő:

Budán a' Várban 1. Nov. 1817.

Folnesics Lajos J.

Birtokosa egy asszonyi Nevelő és Pallérozó Intézetnek Budán, a' Várban az Urak Utzájában, a 33-ik szám alatt, az első emeletben.

Nyolczvannégy év mult azóta. Egy rövid cikely keretében nem lehet foglalkozni azzal a fenomenális haladással, amit azóta nőnevelésünk tett.

Nem is az én szakmám ez, foglalkozzon ezzel a hozzáértő és hivatott pedagógus.

Én csak mint kulturtörténetünk egy érdekes momentumával akartam foglalkozni leánynevelésünk bölcsőkorával és a közönségnek bemutatni néhány érdekes régi emléket.

D'Artagnan.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(43)

Írta: CROKER M. B.

— Nagyon, nagyon szerencsétlen vagyok, szerencsétlenebb, mint ön hiszi, mondta zokogva az asszony. Fönn voltam az erdőben és játszani hallottam önt és amikor ön olyan módon, ahogyan már harmincz év óta nem hallottam, eljátszotta a „Kedvesemnek szép hajléka” nótát, szinte olvadni kezdett szívem. Éreztem, hogy beszélnem kell önnel, mert szeretem, bár még sohasem láttam szemtől-szembe! Azért kértem, ossza meg velem szobámat, hogy titokban nézhessem és arcát lelkembe véshessem; s imo most felébredt, felébredt és felfedezett engem.

Honor legnagyobb meglepetésére azt látta, hogy egy öreg asszony van előtte, a téréplőnek haja legalább hófehér volt; szeme sötét volt és éles, mint a sólyomé, a sápadt, beesett arc vonásai pedig csodálatosan tiszták és szépek. Annak az asszonynak, aki itt térépelt és Honor kezét szenvedélyesen csókolgatta, valamikor nagyon szépnek kellett lennie, sőt még most is szép volt.

— Amig aludt, nézegettem önt; hiszen harminczöt év óta nem láttam fiatal, ártatlan angol leány arcát, folytatta az asszony rekedt suttogással. Valamikor én is olyan voltam, mint amilyen ön mostan, játéka meglágyította megkeményedett szívemet és éreztem, hogy látnom kell önt és talán beszélnem is kell önnel, mielőtt a halál megvált.

— No, milyen gond nehezedik önre? kérdezte Honor és megszorította a finom kezét, mely az övét átfogta. Mi történt önnel? Ki ön?

— Igen, ki vagyok? Erre a kérdésre sohasem adhatok feleletet. A sorsom kényszerít a hallgatásra. Bizonyára hallott már azokról az angol nőkről, kik mint a nagy indiai fölkelés áldozatai estek el?

— Hallottam a szegény lelkekről, de én büszke vagyok ezekre a földieimre.

— Kétségbe vonom, hogy büszke lesz-e reám. Ön azokról beszél, akik bátran szembe néztek a halállal, büszkén bevárták és maguk nyújtották oda a nyakukat azoknak, akik leölték őket, mint a barmokat. De én... én... a többitől beszélek... akiket... Istenem, hogy magyarázzam ezt meg ennek a gyermeknek!... akiket elhurcoltak és akik örökre a benszülöttek közé keveredtek és eltűntek. Én egyike vagyok ama szerencsétleneknek, akik becsületüket, lelküket elveszítették. Csak Isten segíthet rajtam, csak az válthat meg!

Mély csend állott be, melyet csak a lámpa sístergése zavart meg. Azután az idegen folytatta:

— Itt térdelék és várom, hogy leköppjön!

— Az Istenért, mit akar? suttogta Honor.

— Hallgasson meg. Eloltom a lámpát, leülök a földre és elmondom önnek a történetemet.

Egy pillanat múlva a szoba teljesen sötét volt és úgy látszott, mintha a sötétség bátor-ságot adna az idegennek, mert hangosabban beszélt, úgy, hogy Honor minden szót tisztán megérthetett:

— Harminczöt év előtt körülbelül olyan idős voltam, mint ön, de már egy év óta férj-nél voltam. Én és a férjem, aki katona volt,

nagyon boldogok voltunk. Ekkor támadt a fölkelés, de nem is sejtettük, hogy az ben-nünket is érinteni fog, hanem egész biztos-nak hittük állomáshelyünket. Egy vasárnap, amikor épen a templomban voltunk és az Istenhez fohászokdtunk, hogy őrizzen meg ben-nünket háborútól, gyilkosságtól és hirtelen ha-láltól, kívül hirtelen láрма keletkezett. Kiál-tást hallottunk és lövéseket. Az imádkozók felugrottak, hogy az ajtókat bezárják, de már késő volt. Sokat közülök levágtak, még látom a véres holttesteket, mások, kö-zöttük én is, a toronyba menekültek, mely-nek lépcsőjét férjeink védelmezték. Itt addig tartóztatták a támadókat, míg ezek türelmüket vesztették és miután a templomot felgyújtották, eltávoztak, hogy a fegyvereket és a kincseket hatalmukba kerítsék. Mi tehát mindnyájan le-jöttünk és kocsijainkat, ponnyjainkat és szol-gáinkat ott találtuk, ahol elhagytuk őket, hogy reánk várjanak. Felszállottunk a kocsikba vagy lóra ültünk és gyors vágatásban egy ismerős rajah-hoz siettünk, hogy annak védelme alá meneküljünk. A férfiak közül sokan, közöttük férjem is, visszamaradtak, hogy ha lehet, ne-hány katonát gyűjtsenek és megmentsek a fegyvertárt és a kincstárt. A rajah mintegy két órányira lakott a mi állomásunktól és mi jól ismertük, mert valamennyi bálunkon, verse-nyünkön és minden mulatságunkon megjelent. Mi ötvenen voltunk, kik védelmét kértük, de ő ezt megtagadta tőlünk, azt adván okul, hogy ezáltal magát dönti veszélybe. Következő reg-gelen kiutasított bennünket a házából.

Abban a reményben, hogy valamelyik másik angol állomásra juthatunk, tovább lova-goltunk. Istenem, milyen szomorú lovaglás volt ez! De alig tettünk még két órai utat, ami-kor két ezred lázadó benszülött jött velünk szembe. Mindnyájunknak, a férfiaknak épen úgy, mint a nőknek és a gyermekeknek meg-parancsolták, hogy szálljunk le és valameny-nyit kegyelem nélkül leölték. Oh, az az ut, az a cukornádföldek között elfutó, vérrel bo-ritott ut! Sohasem fogom elfelejteni! S mi-lyen bátran és büszkén mentek a legtöbben a halálba! Egy fiatal hölgy, Milles kisasszony, olyan volt, mint egy keresztény vértanu. Nyü-godtan ment előre és fejét, egy szó, egy pa-nasz nélkül nyújtotta a halálos csapás alá. Azután Fare asszony jött sorra, két kis gyermekével, és őket a fiatal Clarke kö-vette, aki már a templomban megsebe-sült. Én az utolsó közé tartoztam, el-ajultam és a gyilkosok az árokba dobtak, mert va-lószínűleg holtnak hitték. Amikor ismét magam-hoz tértem, kimásztam az árokból és a czu-kornádföldön akartam elrejtőzni. De egy lovas katona felfedezett, fehér ruhám elárult és a katona véres kardjával felém tartott. De va-lami visszatartotta attól, hogy halálos csapást mérjen rám; azt hiszem, a szépségem, mert akkor nagyon szép voltam. Megígérte, hogy nekem ajándékozza életemet és én elfogad-tam az ajándékot. Oh, gondolja meg, folytatta az elbeszélő görcsös zokogással, gondolja meg, hogy akkor alig voltam husz éves, hogy a halál legborzalmasabb alakjában állott előttem és ne itéljen meg olyan szigorúan, mint ahogyan én itélem el magamat. Az az ember este-felé ismét eljött és elhozta egy ben-szülött sötét ruháját, melyet világos ruhám fölé öltöttem és amikor kibujtak az égen a csillagok, maga mellé ültetett a lovára és el-vitt Lackarba.

(Folytatása következik.)

főállított edénybe pénzajándékokat dob, melyek szintén temetkezési költségek fedezésére szolgál-nak. Midőn elérkezik a temetés napja, a caifra szarkofagról fölemelik a koporsót és a roko-nok és barátok, nemkülönbön számos ismerős kísérete mellett megindul a menet. A szolgaszemélyzet szintén részt vesz a gyászmenetben, még pedig gyászba öltözve, melynek színe nem mint nálunk, a fekete, hanem a fehér a menetközben fehér táblácskákat mutatgatnak, melyeken föl van írva a halott neve és életkora. Ugyan-csak a szolgák közül néhányan egy kalitkaszzerű bambuszházikót visznek, annak jelképeül, hogy az elhunyt házigazda volt! Ezt a sir fölött elégetik. Az elhunyt barátai (d e n e m r o k o n a i i s) fehér zászlócskákat visznek, melyeken az elhunyt-ra vonatkozó dicséret szavak vannak fölírva. A menet kíséretében levő lándzsások az egész uton hosszú papírszeleteket szórnak széjjel mindkét oldalon, melyeken szintén az elhunyt-ra vonatkozó adatok vannak írva. Ennek az a jelentősége, hogy a rossz szellemek, kik az összes papírszeleteket főlsezik és az elhunyt szívének megronthatása céljából az összes fölírásokat elolvassák, a főlsezéssel és az elolvasással az eltemetésig elkéssenek. Az elfölde-lés azután hamar megtörténik, még mielőtt a rossz szellemek megérkezhetnének.

A bukott nők védelme. A chateau-thierryi törvényszék, amely nemrégiben egy kenyérlopással vádolt asszonyt fölmentett, mert az éhség kényszerítette a lopásra, tegnap Magnaud elnöklése alatt épen olyan bölcs, mint szenzációs ítéletet hozott. Az érdekes pör részleteit a következőkben ismer-tetjük: M. Eulália kisasszony S. Léoncelt ez év május 7-én ködöröségekkel a jobb szemén könnyen megsértette. Mi vitte ezt a szegény leányt erre az erőszakos lépésre? S. már évek óta viszonyt foly-tatott Euláliával, természetesen ismeretségük elején házasságot is ígért neki, sőt kedvesét mindenütt a feleségének mondotta. 1896-ban gyermekük szüle-tett és S. eleinte nagyobb összeg pénzzel segélyezte Euláliát, de február óta többet nem törődött ve-lük, úgy, hogy a szegény leány kis gyermekével a legnagyobb nyomornak volt kitéve. Kért, könyör-gött, de semmi sem tudta a kegyetlen ember szívét megingatni, sem kedvesének sápadt beteges arca, sem a csecsemőnek siránkozása. Eulália nagyon elkéseredett és csak ez lehetett oka annak a büntetendő cselekménynek, amelyet elkövetett. Később rejtött, hogy S. végleg faképnél hagyta és egy más nővel folytatott viszonyt. Birái előtt úgy viselkedett, hogy ezek rögtön tisztában voltak a helyzettel és a pártjára álltak. A falusi Don Juan pedig kedvesét rágalmazta és azt mondta jóla, hogy egy közönséges utczaí grisetto, aki gyerme-kére sem akar gondot viselni. A törvényszék mind-ezeket tekintelbe véve, M. Euláliát egy frank pénzbírságra és a költségek viselésére ítélte, de a büntetés végrehajtását bizonytalan időre felfüg-gesztette.

A czethal szlvóssága. Nemrégiben a Beluga nevű angol czethalászgőzös a behringi öbölben óriás bálnát ejtett zsákmánnyul, melynek husába növe szigonyt találtak. Kiderült, hogy a szigony a „Montezuma” new-bedforti czethalászbarkáé volt, melyet az amerikai kormány a szabadság-harcz alatt vásárolt meg, hogy ezt más régi hajók-kal Galveston blokádjánál használja. A czethal testében tehát körülbelül 50 évig volt a szigony.

Jutalomdíjazott!

SACHS ÁRMIN-féle

első magy. cs. és kir. szabadalmazott hordozható jégsekrény-gyár.

Budapest. Gyár: Bezerédy-utca 19. sz. és raktárhelyiség: Kispalota 44. sz., a Népszínház általánosban

Kitüntetés a nagy millenniumi kiállításon

Ajánlja újonnan szerkesztett jégkészítést a sör, bor, tej, víz, bus, étel stb. behűtésére, valamint tartályait fagyalt számára s gépeit annak előállítására, minden nagyságban és alakban, nemkülön-ben szabadalmazott legújabb és leggyakorlatibb fémhámozó és öntvényű csapattal és hordócskákkal szerelvények sörhöz, melyek folyton a legnagyobb választékban raktáron tartatnak, a legolcsóbb árak mellett.

Raktár a Fleischmann-féle tejszállító kannákból eredeti árakon.

Aranydíjazott és érem díjazott magy. szabadalmazott.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasúti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N. Váradtól 1/2, kocsin 3/4 órai távolság. Május-augusztus hóna-pokban naponta 10. vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradra. Az új vasúti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 40° C. meleg természetes hévíz javulva van: az itéleték és temek csomós bántalmától, idült és kelendően savas itéleti lódoznál, csonttörések és különböző vizesmaradt csatlakozásoknál, kőkéregyél és annak különböző alakjainál, ideggyógyászati, melyek rheuma-tikus állapotok keltészek (tűzhőzódás); különböző törbajoknál, végre a női farszercek bizonyos bajainál, különösen a méhnyak és a méhnyak izmáinak izmáinak; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál, májbetegségek és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: Dr. Kálmán Kálmán.

A különböző igények szerinti berendezett nagyvárú szobák napi ára 80 krtól 3 frt krtól válto-zóik. Gyógyterem (Coursal) hirtapokkal és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Étterem, sítá-helyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő ördőben. Az ördőben jó tekepálya.

Hat szék-fürdő, csaldó- és kádfürdő, kivül még fürdők is vannak rendezve.

Állandó kitűnő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal.

Az elegánsul berendezett lakosztályok, kádfürdő- és kádfürdők, továbbá a Félix-fürdő ál-lomert 36. konyhája és pincéje kézen tartja a legújabb és legjobb konyhai eszközöket.

Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekszik fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel

KERNATS JÁNOS, bérlel.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. június 12-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Evi díjazás 184.

A Pont Biquet-család.

Böhözát 3 felvonásban. Írta: Bissou. Fordította: Nádaj F.

Személyek:

- La Requette, Jaques Dubois, Pont-Piquet, Toupance, Trumeau, Bouzu, Pinczer, Mathilde, Pont-Biquetné, Dumescuné, Godardné, Gabriella, Julie

Kezdete 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Délután fél 3 óraker mérsékelt helyárak mellett

Solymosi nyilvánossági joggal felruházott színészkollegájának vizsgálati előadása

Egy kis vihar.

Vigjáték 1 felvonásban.

A bubos pacsirta, énekes népszínmű 4-ik felvonása.

A cigány,

énekes színmű 2-ik felvonása.

A varázsgyűrű,

operette 4. és 5-ik felvonása.

Este 7 és fél óraker rendes helyárak mellett.

Jáfet 12 felesége.

Énekes bohózát 3 felvonásban.

Írták: Antony Mars és Maurice Desvallières. Fordította: Makai Emül. Zenejét szerzerzte Viktor Rogér.

Személyek:

- Paterson Jáfet, Debora, Arabella, Klári, Beatrix, Rebe.a, Zinna, Mary, Eliz Nr. 1, Rbiz Nr. 2, Betty, Doroltya, Adelfina, Baliveau, Cassanlet, Des Toupettes

BUDAI SZÍNHÖR.

Az újfundlandi.

Vigjáték énekekkel 3 felvonásban.

Írták Bissou és Hennequin.

Kezdete 7 óraker.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dezso

Csókon szerzett

völegény.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 és fél óraker

WULFF EDE czirkusza.

Ma, vasárnap, június 5-én

2 nagy előadás

délután 4 óraker és este 7 1/2 óraker

színpad kerül:

Udvari ünnep XV-ik Lajosnál.

Látványos kép, teljesen új díszlettel. Rendezi Wulff Ede igazgató. Ezenkívül fellépnek az összes művészek és művészek, a bohócok és a Dummer August: a legjobban idomított lovakat Wulff Ede igazgató vezeti elő. Jeryék délután 5 óráig Kertészúti dohánytöszdejében kaphatók.

Holnap este 7 1/2 óraker nagy előadás.

Ős-Budavára

Ma, vasárnap, június hó 12-én

Ajándék-ünnepély.

Az első három látogató és azután minden 300-ik látogató

egy-egy jól járó zsebórát kap ajándékba.

3 varieté-előadás

fél 6, 8 és 10 óraker.

Confetti.

Belépő-díj 30 kr. Gyermekek 10 kr.

A földalatti villamos-vasút éjféltűtán 1 óráig közlekedik.

Mérsékelt árú belépő-jegyek az összes dohánytöszdejében.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Aranyiakodalom.

1848—1898.

Látványos alkalmi játék nyolc képben, dalokkal és táncokkal. Írták: Beothy László és Rákosi Viktor. Zenejét összeállította: Fekete J.

Személyek:

- Koltay Jenő, Katalin, Bela, Nyrády Ilonka, Vidaly János, Emerenczia, Bano tábornok, Petőfi százados, Mimiák János, Krauszbauci Táncos, A kormányzó, Kurucz felaláló, Pista, völegény, Boriska, Nikolajevics Iván, Szergejevics

Kezdete 7 1/2 óraker.

VÁROSLIGETI SZÍNHÖR

Igazgató Feld Zsigmond.

Délután 1/46 rakor félhelyárakkal

A hipnotizált anyós.

(Les erreurs du mariage.)

Bohózát 3 felvonásban. Írta: Alexandre Bissou. Fordította: Kövessy Albert.

Este 7 és fél óraker rendes helyárak mellett.

Az operabál.

Operette 3 felvonásban. Détaeus vigjátéka után írták: Leon Viktor és Waldberg Hugó. Fordította: Komor Gyula. Zenejét szerzerzte: Henberger Richard.

Személyek:

- Beaáhbisson, Palmire felesége, Henri, Auszér, Angéle, Dumeuil, Margarine, Hortense, Fedora, Cermaine, Philiz

Kezdete 7 és fél óraker.

VIGSZÍNHÁZ

717. szám. 717. szám.

Mozgó fényképek.

Bohózát 3 felvonásban. Írták: Blumenthal Oszkar és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Heitai Jenő.

Személyek:

- Kapor Kálmán, Mariska, Güncs Balint, Róza, Kázar Vilma, Raján Tóbiás, Menszky Boris, Ladányi Alajos, Gombos Júlia

Kezdete fél 8 óraker.

Zavaszi Nemzetközi Kiállítás

az új műcsarnokban

az Andrássy-ut végén 1898. április 15-től június 15-ig.

Nyitva reggel 9 órától este 7-ig. Minden csütörtökön este 7—11-ig sötétangverazeny.

Buffet.

Belépő-díj egy korona. 864 Vasárnap délután 1 órától 20 krajczár.

Szt.-Lukácsfürdő.

Étterem, kávéház és amerikai bar.

Helyiségiben egész nap

katonazene.

Étkész teríték szerint. Pontos kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Tisztelettel Fodor L. József.

Fehér ló szálloda

étterme

VIII. ker., Kerepesi-ut 15. sz.

Magyar, francia konyha. jó valódi borok, gyors kiszolgálás, mérsékelt árak.

Esténként kiünő cigányzene hangversenyez.

FARKAS JÁNOS,

vendéglo-tulajdonos.

Házhelyek eladása.

A Budapest III. kerületében fekvő „Római-fürdő”-telepház tartozó ház helyek, előnyös feltételek mellett eladó. Jó közlekedés. Befásított utak. Csatorna, Vízvezeték. Forrásvíz. Felvilágosítást ad a délutáni órákban: dr. RINGER LAJOS ügyvéd, Kerepesi-ut 6. szám.

Császfürdő

Érdorogú kénes lévizi gyógyfürdő, parafian gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás asvanyvíz uszodákkal, kő-és kád-fürdővel, 200 kényelmes lakosztállal. Legszolidabb kezelés. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

CALDERONI ÉS TÁRSA

Váci-utca 30. BUDAPEST. Kishíd-utca 8.

Színházi lámpások alumíniumból. Legjobb Zeiss-féle lámpások. Tábori rádió- és verseny-lámpák a tirage rapide. Szám leggyakrabban. Ércszármazék és szeszegek. Fesz- és alkál-mentes díszes kivitelben. Fényképezési készletek stb.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

butor-raktárunkat

régi helyiségünkben áthelyeztük

IV., Kecskeméti-utca 6. szám.

alá, hol mindennemű ebéd-, szalon-, hálószoba- stb. berendezések nagy választékban, tágas, szép helyiségben állnak a t. cz. közönség rendelkezésére. Minél számosabb látogatást kérnek

kiváló tisztelettel

NEMES ÉS LENGYEL

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy

a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja még a legidősebb és legelhanyagoltabb bajokat is. — Félőseleges tehát Szent-olaj arag Copaiwa-balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rongálják, de a bajt nem gyógyítják meg.

Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hol üvegenként 1 forint kapható.

Dr. LASZKY INHALATORIUMA

med-, gég-, garat-, orr-betegségek szűke és fény szétválással külön kamarákban.

Asthmásoknak pneumaticus curák.

Erzsébet-körút 6., I. (New-York átellenében). Rendelés 11—1-ig és 2—4-ig.

Homlokzat-festék-gyár Kronsteiner Károly BÉCS, III., Hauptstrasse 120. (saját házban.) Az aranyéremmel kitüntetve. Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézések, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 4 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállíthatnak és ami a festék szűrletességét illeti, azonos az olajfestékekkel. Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Az Esketési Ügyvivőség beszerzi az esküvőhöz szükséges összes okmányokat és elvégzi az összes utakat. (359) Hivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7. Vidékre levélben. Vidékre levélben.

A világhírű Champion és The Royal Progress kerékpárokat raktárain tulzsufoltsága következtében hallatlan olcsón szállítom. LANG JAKAB kerékpár vagy raktára BUDAPESTEN, VIII., József-körút 41. Két évi jótállás! Nagy kerékpáriskola és szakértői javító-műhely.

Ujdonság! a fényképezésben. Új találmánnyal a villamos nagytárolásnál képes vagyok következő igen olcsó árakon minden kis kép után, sőt régi, avult képek után is nagytárolásokat készíteni és pedig: egy fénykép eredeti életnagyságban, mellikor, legfinomabban kidolgozva, passaporttallal együtt 24 ft. 3/4 életnagyságban 18 ft. 1/2 életnagyságban 9 ft. Kiváló finom olajfestmény életnagyságban 80 ft. 1/2 életnagyságban 18 ft. Aquarell 6: platinó-képek legfinomabb kivitelben 4 ft. 1/2 kezdve 50 ft.ig A fényképek ára: 12 visít-kártya 5 ft. 12 db Cabinet-kép, egész alak 18 ft. 12 db Makart-kép 15 ft. Képek, melyek nem felelnek meg, felülfizetés nélkül új felvételre visszacserelelnek. Idegenek kiváló figyelemmel kiszolgálattanak. Tisztelettel KALMÁR udvari fényképező, Andrássy-ut 29.

A legjobb zongorák Steinway és Sous BLÜTHNER GYULA kir. udv. pianogyárosok egyedül képviselősége BUDAPEST, IV., Kigó-utca 6. Ezenkívül igen dus választékban kaphatók új és átjavított zongorák és harmoniumok. (708) Legolcsóbb kölcsöndíjak.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa. Med. univ. Dr. Révész Benő Budapest, VIII., Kerepesi-ut 63. I. em. 24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg- és nemi bajokat. Szépségi hibákat, szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, rezorr, fagyas végtagok, hajkorpa, hajhullás, sebekeszes szerű tanácsokkal szolgál az arcz és kézápolásra. Feltűnő eredményekkel gyógyítja a pikkos betegségek név alatt ismert összes fertő- és nőt bajokat és azok kedvező eredményeit. Rendel: d. o. 8—12, d. u. 3—5, este 7—8 óráig Levelekre azonnal választ. Kívánatra gyógyszerközlés gondoskodik. Mindenkor mély diszkreózió.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigadóház	Mépszínház	Magyar Színház	Budai Színház	Kisfaludy Színház
Hétfő	A komédiások	—	—	Peleskei nótárius	Michu-lányok	Az újfunlandi	—
Kedd	A nőuralom	—	—	Czigány báró	Aranylakodalom	Az aranyember	A madarász
Szerda	—	—	—	Jáfet 12 felesége	A pászok	A kék asszony	Goldstein Számi
Csütörtök	—	—	—	—	Aranylakodalom	Boccaccio	Pénzhamisítók
Péntek	—	—	—	—	—	Az újfunlandi	—
Szombat	—	—	—	—	—	Hoffmann meséi	Boszorkányvár
Vasárnap d. u.	—	—	—	—	—	—	—
Este	—	—	—	—	—	A gyimesi vadvirág	Az asszony verve jó

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyezelőkra ajánlott

„Malátasöre“

idegbajokban, vérszegénységűnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Ezen gyógyhatású sör gyártására készült maláta-erősítő maláta-fürdőkre kiválóan alkalmas.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodában VII., Kertész-utca 40.

Iglófürdő

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet, nyaraló-telep.

Vasuti állomás: Igló (kassa-oderbergi vasut), Szepesmegyében, 580 méter magasságban a tenger színe felett, nagykiertedű fenyvesek közepette pompás sétányokkal. Tűkór-, kád- és fürdő-fürdők, villanyozás, masszázs. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légző-szervek bántalmaiban szenvedőknek, üdülők részére.

Jó konyha, mérsékelt árak, zongora, olvasóterem, lawn-tennis.

Fürdővárad május 15-től szeptember végéig. Elő- és utóidényben tetemes árleengedés. Fürdőorvos Dr. Neubauer Lajos. — Posta- és telefonállomás helyben. Utazás: Budapest-Kassa-Igló vagy Budapest-Ruttkai-Igló. Prospektusokkal szolgál.

a fürdő igazgatóság Iglófürdő.

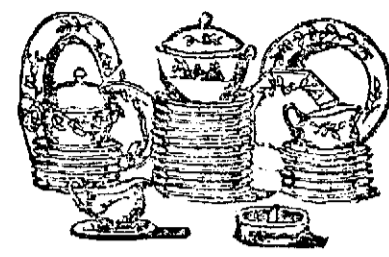
Nincs többé lábfejés, sem tyukszem, sem izzadás, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés

rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyess-féle az egész világon szabadalmazott Asbest-talpbélással látja el. Párja egyszerű — 60 kr. kettős vastagságú 1.20 frt. Az asbest talpbélés kihasználását legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított. Székhelyünk csak utárvetellel, vagy a pénz előleges bekládása és külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok kérésre nyilvántartásuk ingyen. Általános Asbest-gyár betéti társaság Budapest, VI., Széchenyi-utca 18. — Bécs, I., Franz Josef-quat 7.

A háboru

Spanyolország és Amerika között a porcellánnak tengerentúli kivitelt teljesen lebetárolták. Az egyesült porcellángyárak erőfeszítései miatt azaz, hogy a háboru alatt már nem szállítható a váratlanosan nagy porcellánkészletet a munkaszerő országokból, ellenében eladják. Ezért háziaink megküldött a következő tárgyakat csak 6/70 frt megterítés ellenében és pedig:

- 6 dráb mély levestányért
- 6 peccenyetányért
- 6 desszerttányért
- 1 leveles-tálal
- 1 peccenyetálal
- 1 szálaltálal
- 1 salottátálal
- 1 fürdő-készlet
- 1 mártás-tálal
- 1 alsótálal
- 1 szótartó (legfinomabb dekorált porcellánból)

Mind a fenti 26 tárgy azelőtt 30 forintnál többbe került és most a minimális 6/70 frt alatt, 12 személy számára (minden duplán, teljes 32 darab) csupán 12/30 frtért kapható. Továbbá:

kávé-edény 6 személyre 3/20 frt
tea-edény 3/50

E gyártmányok elegáns faacélok és elvaporító festésük folytán, amelyért kevesebb vállalkozó, a legjobban ajánlhatók. Nyilatkozat: Legjobb bizonyítékul, hogy ezen hirdetés

nem szédélgesen

alapul, ezennel kötelezem magamat, mindenkinek, akinek az ára nem tetszik, minden akadály nélkül az összeget visszavételnél és senkinek sem kellene ezen kedvező alkalmat elszalasztani, hogy magának ezen dísz-edényt beszeresse, mely különösen alkalmas

pompás nász- és alkalmi ajándéknak

valamint minden jobb háztartásnak.

Kapható csupán

HIRSCHBERG A.

főigynökségénél, bejegyzett kiviteli üzlet Bécs, II./3 Rembrandtstrasse 19/A.

Vidékre küldés utánvétellel vagy az összeg előleges bekládásával. Ékező-edények csak vasuton, kávé- és tea-edények postán is szállíthatók. Ékező-edényeknél a ládát 60 kr., a kávé- és tea-edényeknél 40 kr. számítatik.

Auror, Döllitzl. A megrendelt porcellán-edény legjobban megelégedésünkre ütött ki. Fürst Róbert, nagybírtokos, Grätz, 1898. A küldeményre nagyon meg vagyok elégedve, ismerőseim körében nagyon fogom önt ajánlani.

Marx Antal, cs. kir. rendőr-hivatalko.

Szabadalmazva. — Szabadalmazva.

Hölgy-óvszer

a legújabb és legcélszerűbb készülékkel és külföldi orvosi szaktekintélyek által ajánlva.

Ára 5 forint.

Szétküldés az összeg bekládásával, vagy utánvétel mellett egész diskreten. Minden készülékhez pontos használati utasítás van mellékelve. Prospektust kívánatra bérmentve küld a feltaláló. 1019

MEYER HENRIK

Kispesten Budapest mellett. Rózsa-utca 36. szám.

Anyák! Gyermekek!

kocsit mielőtt vesznek, tessék először megnézni, vagy képes ábrákat ingyen és bérmentve hoztatni az új higiénikus, fektetésre és ültetésre igazítható, levehető és mosható felszereléssel ellátott kocsikról.

BAUMANN L.
cs. és kir. szabadalom-tulajdonos
BÉCS,
VII/2. Müllergasse 6.

Övökadjunk haszontalan után vásárlásától, csak akkor valódi az oldal látható védőjegy a kocsit fapadlóján be van égetve.

Czerny Tanningene-je

a legjobb festőszer hajnak és szakálnak.

Általánosan maradó, egyszerűen alkalmazható, sötét-szöke, barna és fekete színben. Ára 2 frt 50 kr.

Czerny keleti rózsatej

gyengéd üde ifjusága

finom, tiszta arcbort kölcsönöz, mely más szer által el nem érhető. **Balsamszappan** hozzá 30 kr.

Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható:

ANTON J. CZERNY, BÉCS

XVIII., Carl Ludwigstrasse 6. (saját ház). Főraktár: I., Wallfischgasse 5. Székküldés azonnal utánvétellel. 5 frton felüli megrendelések csomagolási költség nélkül és ezenfelül postadíjmentesen küldetnek. Leírások és használati utasítások az egész Czerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és bérmentve, Raktár Budapest: Török József győztes, Király-utca 12. és Egger A. Fia, Váci-körút 17. Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva, más visszatartandó. (1897)

Katonai ügyi iroda.

Budapest, VII., Kerpest-ut 6. sz.

Eljár mindennemű törvényes katonai ügyben gyorsan, olcsón és sikeresen. Elfűkz reklamációkat, megszerez utlaveleket s korai nősülésre engedélyeket. Készíti a fegyvergyorsítottok elhalasztását stb.

Dominke János,
v. cs. és kir. százados.

Aki finom, sima arcbort szeret tenni önjak, az **ZILZER JOHANNA** kitűnő arckozmetikumát használja, mely minden bőrbajt, szeplőt, májfoltokat, szemgöndöket stb. eltávolít és az arcnak tartósan egészséges rózsaszín ad. Ára: Nagy tégely 1 frt 20, kis tégely 60 kr., szappan hozzá 30 kr. Székhely és a világ minden részébe utánvétellel. Kapható: **Zilzer Johannánál**, Budapest, Akác-utca-54, Lem. 2. Török Józsefnél, a „Mágor”-gyógyszertárban Váci-körút 17. és Wanda Mándornál.

Karlsbadi porcellán-, majolika- és kőedény-áruraktár nagyban és kicsinyben.

Kávé- vagy teakészlet 6 személy részére 17 darabból áll ára 3, 4, 5, 6, 8, 10 frttől 20 forintig; **étkező-készlet** legújabb fazon, 26 darabból áll, 6 személy részére ára 5 frt 80 kr.-tól 7 frtig, csipkézett 8 frt; 32 drábból álló 7 frttől 9 frtig, bordázott 11 frt; 42 drábból álló 12, 13, 20, 25, 30 frttől 60 frtig; **mosdó-készlet** porcellán, majolika, vagy fayence 6—9 drábból álló 4, 5, 7, 10 frttől 21 frtig. Minden a legújabb fayenből, virággal és arannyal festve, bámulatol olcsó árban. Legelőcsőbb bevásárlási-forrás viszonteladók. Nagy raktári készlet. Vidéki megrendeléseknél a csomagolásért kávé- és tea-készletnél 50 kr, étkező-készletnél 70 kr. számítatik

BARTOSCH V. és FIA

Budapest, VI., Teréz-körút 32, Uj-utca sarok, Andrássy-ut közelében.

Finom butorok eladása.

Teljes háló-, ebédlő-, szalon-borendezések készpénzért vagy részletfizetésre is. Tisztá urak, hivatalnokok és jobb állásban levő urak részére 50%-ot a bevásárolt butoroknál előre, a többi megfizetés után részletenként. Megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesíthetnek. Tisztelettel

GRSZ LAJOS
kártyos és díszítő. Raktár és műhely József-körút 17/a.

Japán

arcbortisztító papír bevált és legártalmatlanabb szer; az arcbort tisztegetően megtartani. Izzadás ellen legcélszerűbb. 1 csomag 20kr, bérmentesítési 65 kr.

KANITZ C. és FIA
Budapest, Dorottya-u. 12.

Kumber

Most és marad mindenkor a legfinomabb gyártmány a világon a elvitáthatatlanul konkurrenzia nélkül. Magyarországi egyedüli képviselője

Herbster Károly

Budapest, Károly-körút 9.
Bécsben:
CURJEL H. ALBERT
Elsabethstrasse 5.

!Nyaralóba és fürdőbe utazók!

kérjenek nyári árjegyzéket bérmentve.

Feldmann Antal versenybazarából, Budapest, VII., Kerepesi-ut 50/13. sz.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az Adriance, Platt & Co.

new-yorki gyár világhírű

„ADRIANCE”
kővekető-, marokrakó arató-
és fűkaszaló-gépeinek

A. V. VERMOREL-féle

villofranzobel gyár világhírű

„Éclair”
peronospora-fecskendőinek

magyarországi kizárólagos képviselője.

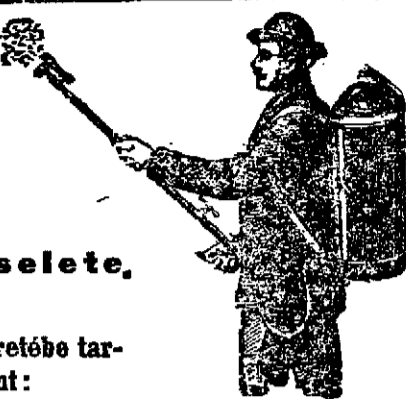

Tinden a mezőgazdaság keretébe tar-
tozó szükségletek, mint:

**vetőmagvak, műtrágyák,
anyagok, szerszámok, gépek stb.**

legjutányosabb beszerzési forrása.

A szövetség alapszabályait és havonként kétszer megjelenő
„Üzleti Értesítő”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Dr. Budai Emil gyógyszerésztől.

E pastillák előlthetik, erősítik az ideget, s a szervezetet na-
gyobb energiára, nagyobb munka elviselésére képesítik. Ki-
tűnő hatású **fejfájás, migréne** és idegességnél. Vala-
mint lefű és szőlőlevél tulajdonságúak, mint ilyen felette
ajánlató turistáknak, hízókfiatáknak, szónokoknak, szín-
észeknek és énekeseknek.

— Egy doboz ára 1 forint. —

Kapható Budapesten a

VÁROSI GYÓGYSZERTÁRBAN
Városháztér.

Melénk bemutatott számlákon megőrizhető
hiteles közönművel folytatni ezen ügyed-
számad óta felelő reedelő-intézet e legmela-
gebben ajánlató.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az énfertőz-
tés utóhatásait, az elgyengült férfiak, magom-
lések, a bujások utókövetkezményeit, nőknél
fehérfolyást, bármennyire **szűkítők is**, vala-
mint mindazon női betegségeket, melyeknek
a magtalanosság egyik főokozója és **lőrbe-
vegek** gyógyít új gyógy mód szerint, **biztos
sikerrel, gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos-, sebész-, szemész- és szülész tudor, v. cs. kir. oszt.-főorvos
Budapest, belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám.
II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este
7 órától 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógy-
szerekről is gondoskodva lesz.

— **Nőknek külön váróterem.** —
Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál
megrendelhető;

— NÉPSZERŰ UTMUTATÓ. —

(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek
összeszerű gyógykezeléséhez czinál könyv. Veli ára 2 ft 50 kr., most
csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 ft be-
küldés mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánérő mellett.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet
broadása. III. Az énfertőzöttség s az éjjeli magöntések. IV. Hugu-
hókatár (trippert) és hugycsőszűkítetek. V. A bujások ispisnyis. A
Averérfolyás. VII. Elgyengült férfiak. VIII. Női magtalanosság. IX. Az
av rizervek megbetegedésének főtünyezője: a prostitúció.

Halálos itéletet

hoz minden gazdhaszonny
a poloskákra, ha az ujb-
nan feltalált és föltalált
biztos 1021

„MORT”

poloskairtószerezrel egyszer
is kisérletet tesz. 1 üveg
ára esetetel
20, 40, 60 és 1 forint.

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA

drogustánát

BUDAPESTEN,

IV., Egyetem-utca 11.

Gyógyszerek, vegyikészít-
mények, illatszerek és ház-
tartási cikkek nagy rak-
tár.

Nattalin 1 Klg. 30 kr.

Dalmát rovarpor 1 Klg.
3 forint.

Főzött **„melivász”** padló-
buzarosszékhez 3 szinben
1 Klg. 1 ft 20 kr.

Vidéki megrendelések nap-
onta pontosan eszéköl-
telnek.

Kávé

leválasztva és bérmentve
házhöz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba 6.50

4 1/2 kg. Mocca 6.50

4 1/2 kg. Jáva 6.50

4 1/2 kg. Gyöngy 6.80

4 1/2 kg. Porieriko 5.80

4 1/2 kg. Santos 4.50

valódiára garantirozva.

Marsner-féle

pezegő-limonádé

100 drb 2 kros . . . 1.40

140 " 1 " . . . 1.—
bérmentve küld a Budapesti fő-
raktáros

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-
utca 4. Flama, Mlaka 113.

A Magyar

Aszfalt-részvénytársaság

Budapest, Andrassy-ut 30. sz.

elválalja jótállás mellett, leg-
előcsöbban

Aszfalt-

burkolatok

feltetését és medves lakások,
pinczék stb. gyökerecs szárazza
tételét.

TELEFON.

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti
és bécsi kórházakban, részben magánorvosi
praxisban szerzett bő tapasztalatok után
gyógyítja, legrövidebb idő alatt, lelkiismeretes
alapossgal és biztos eredménnyel

Dr. Kajdacsy József

v. os. és kir. ezredorvos

a nemi betegségek elnevezése alatt összeg
fogalható valamennyi bántalmait, makacs női
és bőrbetegségeket, gyengeségi állapotokat
pedig az orvosi világ által legújabbban felkarolt
és hatásában páratlan sikerű

Elektromasszage

által.

Lakik: Budapest, V., Váci-körut 4.

I. emelet.

Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszol-
tatik. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Rendelés naponta 9—4 óráig és este 7—8-ig.

MŰSZAKI IRÓDA.

Engelsmann
Rezső

Magánmémók

BUDAPEST.
Múzeum-körut 15.

Elfogad

MŰSZAKIMUNKÁK
kivitelet

VALMANYI
SZABADALMAK

Műszaki
KIDOLGOZÁSA
és
értékesítése

Legbiztosabb és legjobb a Smittson dr.-féle „TÖKÉLETESSÉG” (nem gummi)

Törv.
védve.

HÖLGY-ÓVSZER

1 doboz á 20 drb 2 frt, 12 drb 1 frt 30 kr. Postadíj 20 kr.
Utánvét mellett 20 krral több.

Hatóságilag hiv.-ból felülvizsgálva. Legújabb orvosi bizonyítvány:
A Smittson dr.-féle óvszer orvosi szempontból is, hatását illetőleg
is, a legjobb és e mellett egészen egyszerű használatai módja leg-
kevésbbé sem kellemetlen. — Orvos uraknak mutat díjmonotonen.
— Kívánatra a vénymentával együtt küldök.

Védjegy Főraktárak: Tausig G. VII/a., Csömör-ut 23/a. Budapesten: Maj-
thényi Béla drog. IV., Egyetem-u. 11.

Szétküldés a legnagyobb titoktartás mellett. 1088

Herbster-Velodrom
Tattersaal.

Kerepesi-ut, a keleti pályaudvarral szemben. 5000
négyzetméter fedett és 6000 négyzetméter nyílt

kerékpáriskola.

Legnagyobb kényelemmel és keréknagyonozási istállóval berendezve. Az iskolából hetenként
kétszer sajal vezetésem alatt kirándulások rendeztetnek. Beiratások egész napon át városi rakta-
rumban elfogadtatnak. 973

HERBSTER KÁROLY nagy kerékpár-raktára
Budapest, Károly-körut 9.

TOTIS

kerékpár-tőzsdéje

Erzsébet-körut 58. szám, Király-utca sarkán. Használt kerékpárok vétele, eladása és becserelese új gépekre.
Javító- és kőloszónzó-intézet. 929

1-ső húzás már 1898. június 15-én, 2-ik húzás 1898. szeptember 15-én.

1 forintért 2

húzásra érvényes

kolozsvári szeretetház sorsjegyei

4000 nyeremenyvel.

160,000 koronaérték.

Kaphatók: A rendező-bizottságnál Kolozsvárt, továbbá Kormos Gyula és társa bank- és váltóüzletében Budapesten, Dorottya-utca 5. és minden sorsjegyelárusítóhelyen, úgy helyben, mint vidéken.

Ebben a nagy hőségben

ajánlunk: Lustersaccokat 3-5 frtíig, lusteröltönyöket 10 frttól, mosóöltönyöket 5-7.50 frtíig, gyermekmosókostümöket 1.75, 3 frtíig, lusterkostümöket 4 frttól feljebb az

„Angol szabó”-hoz

Kohn Heilmann és fiai, Budapest, Károly-körút 12. földszint és I. emelet, Kérjüka czimünket pontosan figyelembe venni.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közszénnél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltoetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

3526. 98. sz.

Árverési hirdetmény.

Az alulírott m. kir. erdőgazgatóság idásbéli versenytárgyalás utján áruba bocsátja az erdőgazgatóság kerületében telepítési és mezőgazdasági czelokra szánt és 1899-1901. vagyis a legközelebbi 6 (hat) év alatt kihasználandó erdőterületeken levő, majdnem kizárólag tölgyfaneimekből álló összes faanyagot tővön az erdőben, még pedig:

1-ső csoport. A Béga-folyón való usztatás jogával, a temesvári és lugosi faraktárak és a bégamenti farakodók használatával kapcsolatosan, valamint a lentnevezett erdőgondnokságok vágásaiban és raktáraiban készletben levő tűzifának átvételi kötelezettséggel a nemet-facseti, szudriási, lugosi, bálinczi és kiszetői m. kir. erdőgondnokságokhoz tartozó, összesen 7655.57 kat. hold erdőterületen álló fakészletet holdankinti 104 frt. (egyszáznegy frt.) 90 kr. kikiáltási ár mellett.

2-ik csoport. A vadászerdői m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó 237.38 kat. holdas csernegyházi erdőrészen álló faanyagot, holdankinti 106 (egyszázhat) forint 07 kr. kikiáltási ár mellett.

3-ik csoport. A dentai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó opaticzai és omori, összesen 783.63 kat. hold területű erdőrészekben álló faanyagot, holdankinti 311 (háromszáz-tizenegy) forint 35 kr. kikiáltási ár mellett.

Az ivenkint 50 krnyi helyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatokban világosan és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a tárgyalás alapját képező általános és részletes árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti, a megajánlott holdankinti vételár pedig az ajánlatban számjegyekben és betűkkel is világosan kiirandó és az ajánlathoz és pedig az 1-ső csoportra vonatkozó ajánlathoz 13400 frt — kr., a 2-ik csoportra vonatkozó ajánlathoz 420 frt — kr., a 3-ik csoportra vonatkozó ajánlathoz 4100 frt — kr. bántépénznek, akár készpénzben, akár elfogadható értékpapirokban, az alulírt erdőgazgatóság házipénztáránál történt letételeit igazoló nyugta esatolandó.

Az ilykép kiállított és felszerelt ajánlatok folyó évi július hó 14-ik napjának délelőt ti 10 órájáig „Ajánlat a lugosi m. kir. erdőgazgatóság kerületében az 1-ső (vagy 2-ik vagy 3-ik) csoportban kihasználandó faanyagokra” felírással és az ajánlattevő nevével és lakásának jelzésével ellátott zárt borítékban az alulírott m. kir. erdőgazgatóságnál nyújtandók be.

Megjegyeztetik, hogy:

1. egy-egy vállalkozó csak egy-egy csoportra versenyezhet, miután több csoport egy vállalkozónak el nem adatik, ehhez képest valamely ajánlat csakis egy csoportra vonatkozhatik;

2. utóajánlatok el nem fogadhatók;

3. oly ajánlatok, melyek az általános és különös árverési és szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe vétetni nem fognak;

4. a földmivelesi m. kir. miniszter magának fentartja azon jogot, hogy tekintet nélkül az ajánlott árra, az ajánlatokat saját belátása szerint elfogadhatja avagy visszautasíthatja;

5. az általános és részletes árverési és szerződési feltételek a földmivelesiügyi m. kir. miniszterium erdészeti főosztályában, az alulírt erdőgazgatóságnál, a dentai, vadászerdői, kiszetői, bálinczi, szudriási, nemet-facseti és lugosi m. kir. erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Lugoson, 1898. május hó 30-án.

M. kir. erdőgazgatóság.

G. Németh I. ügyvéd irodája

Gyrosan eljár peres és peren kívüli ügyekben a törvényhatóságok bármely ágában. Szpecialista a közigazgatás terén és szakmájában elintézi

katonai ügyeket, (reklamációk, szabadságolás, póttartalékhelyezés, nősülési engedély stb.) Eljár az

ipari ügyekben, (iparigazolvány, engedély, békéltető-bizottság, iparhatóság előtti viták és kihágási ügyek, telepengedély stb.) Készközel szabadalmakat, ítmérméni jogot stb., valamint elintézi az adó- és illetékügyeket. Levélbeli megkezesek gyorsan fogantatásitoknak. Vidéki ügyvédek helyettesítését mecskelt díjak mellett. Irodai órák: 2-12-ig, 3-6-ig.

Budapesti villamos városi vasut részv.-társ.

A budapesti villamos városi vasut részv.-társaság részvényeinek

hatodik kisorsolása

a társaság alapszabályainak 11. szakasza és a kormányhatóságilag jóváhagyott törlesztési tervek alapján dr. Gászner Béla kir. közjegyző közbenjöttével folyó 1898. évi június hó 7-én délelőt 10 órakor a társaság Kertész-utca 20. szám alatti helyiségben megejtett.

Kisorsoltatott 359 darab részvény, melynek számai

1177	1432	1459	2283	2349	2435	2646	2888	2890
2908	2967	3059	3070	3278	3314	3339	3341	3345
3376	3450	3556	3568	3572	3582	3676	3710	3721
3847	3923	4001	4002	4255	4481	4782	4808	5047
5231	5263	5773	6045	6236	6266	6267	6268	6577
6863	6849	7036	7473	7607	7612	8002	8044	8121
8194	8208	8530	8610	9037	9045	9199	9435	9482
9802	9832	9863	9951	9987	10033	10054	10101	10176
10298	10352	10433	10450	11133	11332	11340	11400	11589
11647	11663	12120	12173	12353	12364	13264	13475	13499
13554	13611	13938	14095	14208	14230	14973	14974	15111
15551	15682	15692	15722	15891	16202	16346	16471	16471
16617	16863	16933	16976	17026	17119	17139	17180	17180
17351	17387	17567	17858	17933	18110	18264	18457	18457
18465	18620	18766	18794	18909	19284	19293	19672	19672
19713	19846	20051	20509	20525	20647	20648	20856	20856
21287	21320	21512	21860	21885	22240	22310	22474	22474
22482	22493	22557	22834	22974	23027	23028	23078	23078
23432	23568	23691	23799	24009	24036	24086	24156	24156
24319	24324	24365	24378	24442	24642	24745	24799	24799
25184	25465	25183	25385	25389	25540	25914	25925	25925
25940	26312	26547	26586	26563	26591	26929	27198	27198
27270	27319	27340	27580	27620	27895	27963	28051	28051
28052	28101	28184	28217	28821	28888	28934	28935	28935
29211	29235	29304	29743	30008	30020	30081	30083	30083
30084	30089	30351	30371	30384	30410	30465	30479	30479
30666	30838	30860	31048	31164	31277	31338	31685	31685
31820	31908	31959	31981	32725	32977	33058	33058	33058
33415	33481	33528	33547	33565	33578	33822	33822	33822
33857	33995	34194	34397	34546	34663	34714	34715	34715
34722	35025	35303	35344	35410	35431	35442	35517	35517
35548	35883	36034	36252	36462	36464	37224	37253	37253
37274	37377	37792	38216	38276	38591	38631	38937	38937
39033	39056	39273	39425	39755	39896	40031	40031	40031
40145	40280	40302	40356	40406	40424	40425	40427	40427
40436	40438	40448	40453	40677	40706	40731	40778	40778
41160	41175	41535	41814	41846	42161	42185	42185	42185
42261	42383	42398	43032	43227	43994	44151	44297	44297
44435	44457	44759	44974	45111	45784	45934	46239	46239
46504	46635	46643	46653	46665	46757	46829	46923	46923
47148	47360	47443	47500	47809	47868	47873	47944	47944
48095	48405	48426	48616	48655	48946	48994	49043	49043
49051	49067	49210	49264	49543	49591	49635	49892	49892

Ezen kisorsolt részvények 1899. évi január hó 2-től a budapesti villamos városi vasut részvény-társaság által az angol-osztrák bank budapesti fióktelepénél (V., Földmivelesi 6. sz. a.) névértékük összegében fognak beváltatni és bemutatásra szóló élvezteti jegyekkel kicseréltetni.

Az 1897. évi sorsolásból eddig be nem váltottak a következő számú kisorsolt részvények és pedig:

619	2395	4331	6634	6784	6803	9467	15161
15531	18712	20144	21759	23013	23399	23667	23934
24889	26271	26272	26273	26444	30995	31924	33045
33046	34283	34882	36548	37616	38023	41442	41925
44865	44891	45489	46131	49136	49971		

Az 1896. évi sorsolásból eddig még be nem váltottak a következő számú kisorsolt részvények és pedig:

1360	1732	4280	5610	7815	8711	12542	13269
14223	17929	20527	21129	21969	26581	30965	31454
32075	34443	35586	39574				

Az 1895. évi sorsolásból eddig még be nem váltottak a következő számú kisorsolt részvények és pedig:

3802	7311	13273	25041	31879	32425	40476	40512
41103							

Az 1894. évi sorsolásból eddig még be nem váltottak a következő számú kisorsolt részvények és pedig:

6354	21951	25456	35891				
------	-------	-------	-------	--	--	--	--

Az 1893. évi sorsolásból eddig még be nem váltottak a következő számú kisorsolt részvények és pedig:

5855	21593	29017					
------	-------	-------	--	--	--	--	--

A társasági alapszabályok 11. szakasza és a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur. Ó Nagyméltósága által 1891/1897. sz. a. jóváhagyó törlesztési terv alapján ugyanezen alkalommal ejtetett meg az

elsőbbségi kötvények második sorsolása.

Kisorsoltatott a 233, 342, 470, 567, 676, 680, 789, 821. számú egyenkint 1000 forintos és a 4, 43, 89, 107, 203, 208, 363, 417, 581, 770, 810, 851, 955, 993, 1000. számú egyenkint 100 forintos elsőbbségi kötvény.

Ezen kisorsolt elsőbbségi kötvények szintén 1899. évi január hó 2-től a budapesti villamos városi vasut részvény-társaság által az angol-osztrák bank budapesti fióktelepénél (Földmivelesi 6. sz. a.) névértékük összegében beváltatni.

Kelt Budapesten, 1898. évi június hó 7-én.

A Budapesti Villamos Városi Vasut Részvény-Társaság Igazgatósága.

Jókai Mór

összes művei nemzeti kiadása

Diszes kötésben 250 frt

90 kötet már megjelent

Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül

100

KÖTET

Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is, áremelés nélkül

Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen 1787 1/2 nyomtatott ívet tesz ki a következő tartalommal:

1. Erdély aranykora.	A debreczeni lunatikus	65. Egy hírhedt kalandor.
2/3. Törökvilág Magyarországon I/II.	35. Szécsend alatt. — Az életből elvesve.	66. Szabadság a hó alatt.
4/5. Egy magyar nábob I/II.	36. A magyar előidőkből. Egy asszonyi hajszál.	67/68. Szeretve mind a vérpadig I/II.
6. Kárpáthy Zoltán.	37. Novellák.	69. Még egy csokrot.
7. A janicsárok végnapjai. — Fehér rózsza.	38/40. Színművek. I/III.	70. Egy játékos, a ki nyer.
8. Hétköznapok.	41. Szerelme bolondjai.	71/72. A löcsei fehér asszony I/II.
9. A régi jó táblabírák.	42. Fekete gyémántok.	73. A három márványfej.
10. Csataképek a magyar szabadságharcból	43/44. Eppour si muove. És mégis mozog a föld. I/II.	74/75. A kiskirályok. I/II.
11/13. Dekameron I/III.	45—46. Az arany ember. I/II.	76. A tengerszemű hölgy.
14. Árnyképek.	47/48. Enyém, tied, övé. I/II.	77/78. A lélekidomár I/II.
15. Szegény gazdagok.	49. Virradóra.	79. A gazdag szegények.
16. Népvilág.	50. Föld felett és víz alatt.	80. Rákóczy fia.
17. Politikai divatok.	51. Rab Ráby.	81/82. Fráter György I/II.
18. Szomorú napok.	52/53. A jövő század regénye. I/II.	83. Péter Péter. — Asszonyt kísér.
19. Véres könyv.	54/55. Az élet komédiásai. I/II.	84. A cigánybáró. — Minden poklokon keresztül.
20. Délvirágok. — Océánia.	56. A Damokosok.	85. Nincsen ördög. — A Magláy-család. — A ki holta után áll boszút
21. Hangok a vihar után.	57. Szép Mihály.	86. A fekete vér. — Lenczi fráter.
22. Vadon virágai.	58. Targallyak.	87. A két Trenk, Trenk Frigyes.
23. Erdélyi képek.	59. Egész az északi pólusig. Ki a szívet a homlokán hordja.	88. Sárga rózsza. — A Krao. — A háromkirályok csillaga.
24. Új földesur.	60. Bálványos vár.	89. Magneta. — Tégy jót.
25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak.	61. Megtörtént regék.	90. De kár megvénülni.
26/27. Egy az Isten. I/II.	62/63. A kik kétszer halnak meg. I/II.	
28. Mire megvénülünk.	64. Görögtűz.	
29/30. A köszívű ember fiai I/II.		
31. Az elátkozott család.		
32/33. Névtelen vár. I/II.		
34. Felfordult világ. — Észak honából. —		

A munkát megrendelni kívánó tisztelt olvasóink szíveskedjenek az alábbi rendelőlappal levágni és kitöltve lapunk kiadói hivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapesten előfizetési felhívást bocsát ki a

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA

című műre, mely 100 kötetben, 2000 íven, erős papíron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként átlag 20 ívvel renkivívű díszes vászonkötésben jelenik meg.

Előfizetési feltételek: Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg.

Az egész mű ára díszes vászonkötésben 250 frt.

2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10

A további kötetek a teljesített részletfizetések arányához képest, illetve 10—10 részlet befizetése után egy újabb 10 kötetből álló sorozat.

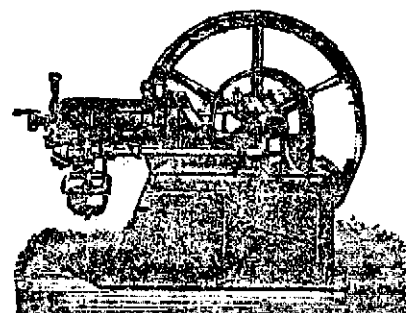
A részletek a szállítástól kezdődően minden hó 1-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapestben fizetendőek mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítetté nem válik. A részletek be nem tartása esetén a folyótagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt és be nem fizetett részletek a Társaságnak jogában áll a portó-költség hozzájárítása mellett postai megbízással beszélni. A részletek be nem tartása esetén a részletek kiadására kedvezmény meg nem érkezik és az egész mű vételára esedékesé válik. A gyűjtőmunkák a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján megrendelem a fentnevezett munkát 250 frt-nyi vételárért, a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett, fizetendő havi _____ frtos részletekben a rendelés keltétől kezdődően, Budapestben, a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál és károm az első _____ kötet megküldését.

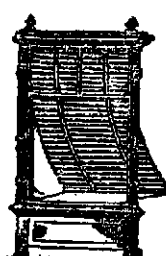
Lakhely és kelet: _____

Név és állás: _____

Tessék olvasni hatóan aláírni.

LANGEN és WOLF BUDAPEST, VI., Lázár-u. 1.
Gyártja a világhírű
eredeti „Ottó” motorokat
lőgész- és benzín-használatra.
Ezen motorok minden iparágban a legjobb és legmegbízhatóbb üz. gépeknek bizonyultak. Gazdasági gyeit főzömehez ajánljuk a pályadíjas
„Ottó” benzín-mozgonyt.
Nem kell gőpéz! Nincs tüzfogyasztás!
Nincs vízfogyasztás!
Felvilágosítás, prospektus és költségtérítés ingyen.

Több kiállítási érmmel kitüntetve Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár
Justus Sándor és fia
Andrássy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán.
ajánlja
gördülő faredőnyeit
acélpánttal vagy hevederrel összekötve.
szabadalmazott hengszerkezetével!
és minden szakba vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítés ingyen és barmenve. Telefon 23—06.

Dr. Lanting Gusztáv
gyógyító intézete Gutenbrunn
Badenben Bécs mellett. (Telefonsz. 67.)
A kontinensen a legtekintetesebb és legnagyobb intézetek egyike. Teljesen újonnan épült és modernül be van rendezve. Tökéletes vizsgáló- és gyógyító eljárás, gyógyász. és szén-savasfürdők, nap- és homokfürdők. Masszázs, testgyógyászat és medikó-mekánikai Zander-intézet, elektroterrapia (villamos főnyűfürdők, villamos kátrókeszes fürdők). Nélfogás, pneumatikus kamara, ivó-helyi-érendi kurák. Fungokészítés. Gyógyító eszközök még külső lakó betegeknek is rendelkezésre bocsájtatnak. 1051
Egész éven át nyitva van. Prospektus kívánatra ingyen.

Szabadalmakat
eszközöl a világ összes államaiban
Kalmár J.
mérnök és hiteles szabadalmi ügyvivő, ezeltől
Pompéry
(Benedek L. és Tsa)
Budapest,
VII., Kerepesi-ut 44.

Fin-öltönyök
Loden-öltönyök 3 1/2 frt. Teveszőr-havelok teljes gallérral 4 1/2 frt. Matrózöltönyök dupla gallérral 5 frt.
R o hberger Jakab és. éskir. udvari szállítónál Budapestben, IV., Váczi-uton 28. sz.

Zongorák és pianinok

A világ első gyáraiból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zongoráinak nevezettek el, ez időben legsolidabban vásárolhatók. 724

Keresztély mintazongora termében
Budapest, Váczi-körut 21. sz.
Ócska zongorák becsereitnek és hangolások valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váczi-körut 21. sz. (Ipár udvar).